

C Z E C H
BASIC COURSE

VOLUME II
Lessons 21 - 45

September 1968

DEFENSE LANGUAGE INSTITUTE
FOREIGN LANGUAGE CENTER

PREFACE

This is the second of 19 volumes of the Czech Basic Course, developed and implemented at the Defense Language Institute. The course is designed to train native English language speakers to Level 3 proficiency in understanding, speaking, reading, and writing Czech in the Institute's intensive programs employing the audio-lingual approach.

The sequence of lesson parts in this volume is: English text of the dialogue, cartoons, the dialogue in Czech, reading passage, homework assignments, grammar notes, and vocabulary.

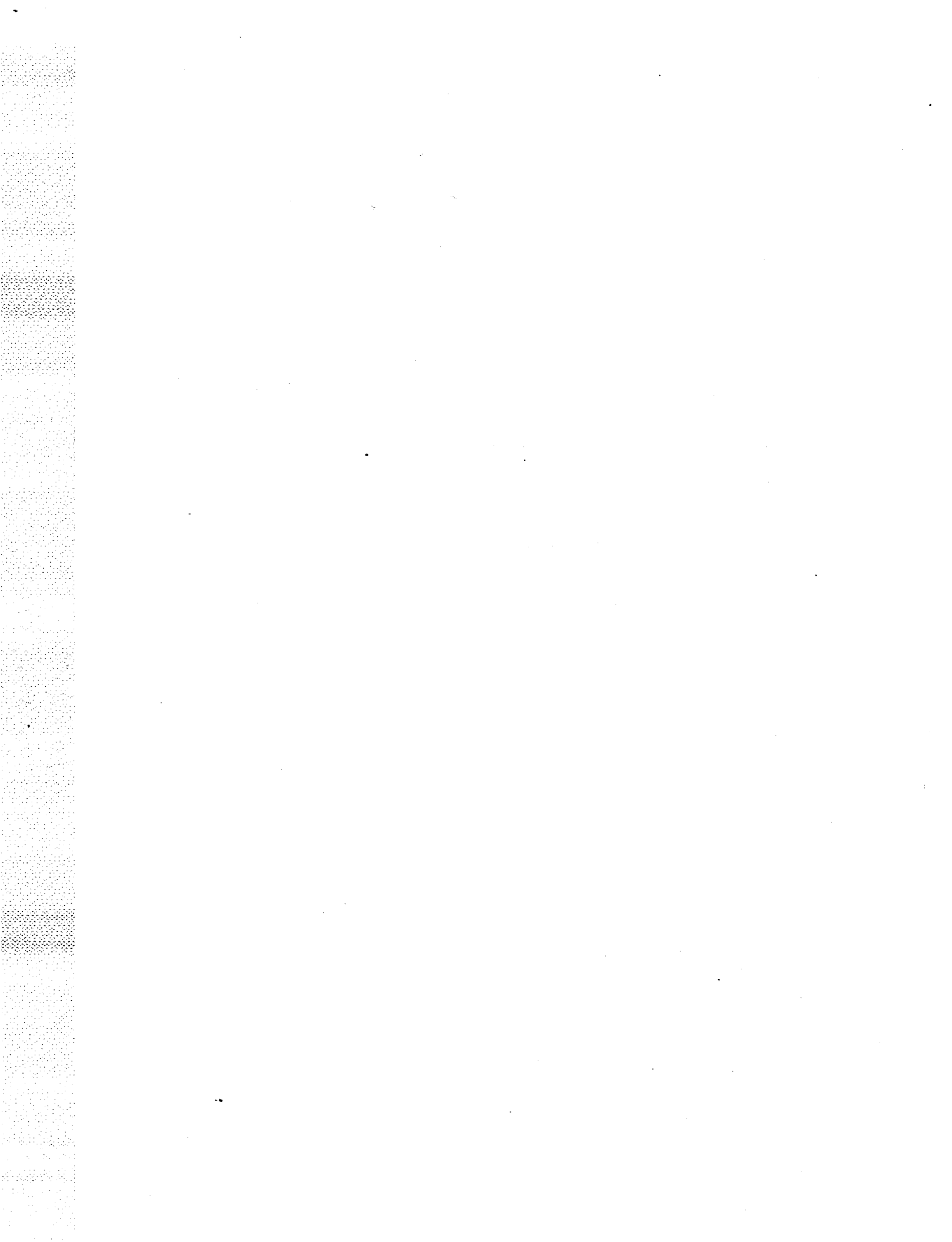
Pattern drills as well as directions and suggestions for effective teaching are published separately in a volume for instructors only.

TABLE OF CONTENTS

Lesson	Page
21 APARTMENT Present Tense Verb Endings Soft Adjectives	1
22 MOTHER IS NOT WELL Adverbs of Place Motion and Static Location	9
23 GOING TO THE DRAFT BOARD Dative of Personal Pronouns LIBÍ SE MI	17
24 RETURNING FROM THE DRAFT BOARD Personal Pronouns: Nom., Dat., Acc. Possessive Pronouns: Dative	27
25 WOMEN CHAT Review	37
26 A TELEPHONE CONVERSATION Future Tense of BYT	43
27 TIME TO GET UP Infinitive of 2nd, 5th and 6th Class Verbs Compound Future Tense	51
28 A LOCAL NATIONAL COMMITTEE Infinitive of 3rd and 4th Class Verbs	63
29 IN A RESTAURANT Infinitive of 1st Class and Some Special Verbs Masculine Nouns Ending in <u>-a</u>	71

Lesson	Page
30 STILL IN A RESTAURANT	79
Review	
31 IN A NIGHT CLUB	85
VĚDĚT - ZNÁT - UMĚT - DOVĚST	
32 IN A MOVIE	95
Modal Auxiliaries: MOCI - CHTÍT KTERÝ as a Relative Pronoun	
33 IN A CITY PARK	105
Modal Auxiliaries: SMĚT - MUSET - MÍT	
34 CALL TO SUMMER TRAINING	115
Pronouns and Adverbs Interrogative, Indefinite, Negative Multiple Negative	
35 WE LISTEN TO VOA	125
Review	
36 PROBLEMS AT AN OFFICE	131
Review of Modal Auxiliaries Days of the Week	
37 FRANTA IS SICK	141
Plural: STROMY, KLÍČE, ŽENY, Adjectives and Demonstratives	
38 A SERVICE STATION	151
Plural: DUŠE, KOSTI, LAHVE Plural of Numerals: JEDEN, DVA	

Lesson	Page
39 MILITARY SERVICE	161
Plural: MĚSTA, MOŘE, ZNAMENÍ, KUŘATA, Adjectives and Demonstratives	
40 MILITARY SERVICE Cont'd	171
Review	
41 MILITARY SERVICE Cont'd	177
Feminine Form of Last Names Review of Plural	
42 A GLASS FACTORY	187
Plural Animate Masculine Nouns, Adjectives and Demonstratives	
43 MILOVICE FIRING RANGE	199
Plural Animate Forms of Adjectives	
44 AFTER THE TEST	207
Plural of Possessive Pronouns	
45 TRIP FROM THE FIRING RANGE	217
VOCABULARY	222

Lesson 21

DIALOGUE

Apartment

Mrs. Mary Nový
Mr. Joseph Nový, her husband

Mary : What sort of life does Mr. Kulhánek have?

Joseph: His life is difficult. He's a widower.

Mary : What sort of a place does he have?

Joseph: He has a modern house. Downstairs he has his store and he has an apartment upstairs.

Mary : Is that apartment large enough?

Joseph: It is. In the front facing south he has a large living room and dining room, and in the back that's facing north a kitchen and bedroom.

Mary : Northern exposure is not so good as southern.--
And does Mrs. Hrubá have a nice place?

Joseph: She only has a small apartment. The front room has windows on the east, the kitchen and the back room have a western exposure.

Mary : That's not very good.

Joseph: And besides that - some old nervous officer lives across the hall.

Mary : That, too!

Joseph: And nearby, there is a military exercise ground and target range and they're shooting there all day long.

Mary : Is the place warm, at least?

Joseph: There's only one warm spot there, and that's the toilet and bathroom.

Byt

Paní Marie Nová
Pan Josef Nový, její muž

Marie: Jak teď žije pan Kulhánek?

Josef: Má těžký život. Je vdovec.

Marie: A jak bydlí?

Josef: Má moderní dům. Dole má obchod a nahoře byt.

Marie: Je ten byt dost velký?

Josef: Je. Vpředu, to je na jih, má velký obývací pokoj a jídelnu, a vzadu, to je na sever, kuchyň a ložnici.

Marie: Severní strana není tak dobrá jako jižní.--
A paní Hrubá bydlí dobře?

Josef: Ta má jen malý byt. Přední pokoj má okna na východ, kuchyň a zadní pokoj jsou na západ.

Marie: To není moc dobré.

Josef: A mimo to bydlí proti nějakému starému nervóznímu důstojníkovi.

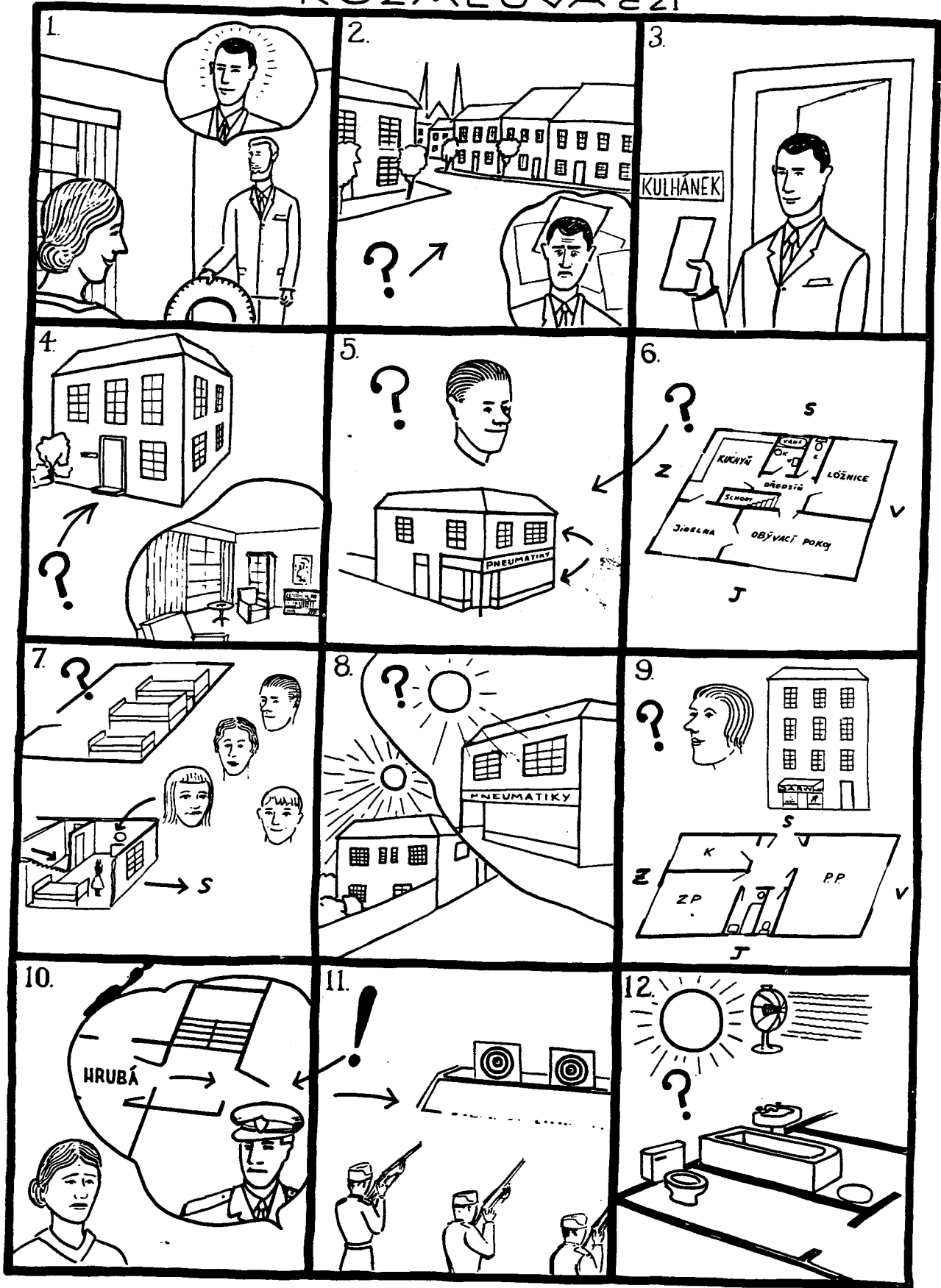
Marie: Ještě to!

Josef: A blízko je vojenské cvičiště a střelnice a tam střílejí jak je den dlouhý.

Marie: Je ten byt alespoň teplý?

Josef: Je tam jen jedno teplé místo, a to je záchod a koupelna.

ROZMLUVA Ž21

Pan Nový je už zase doma a je rád, že má novou pneumatiku a duši. Jeho žena se ptá, jak se daří panu Kulhánkovi, panu Zlámalovi a paní Hrubé. Pan Nový říká, že nemají moc dobrý život.

Panu Kulhánkovi ještě patří jeho dům a pan Zlámal a paní Hrubá taky bydlí dost dobře. Pan Zlámal má hezký velký dům. Nahoře má byt a dole je obchod a malý pokoj, kde jeho dcera má ložnici. Obývací pokoj a jídelnu mají na jih, kuchyni a ložnici na sever. Pokoj, kde spí dcera, má okno taky na severní stranu.

Paní Hrubá má jen malý byt. Její byt je moderní, ale přední pokoj má okno na východ a zadní pokoj a kuchyně jsou na západ. Slunce tam jde jen odpoledne. Naproti paní Hrubé bydlí nějaký nervózní člověk.

Blízko je vojenské cvičiště, kde celý den střílejí. To už není tak dobré.

HOMEWORK

Translate and add a Czech answer :

1. Is Mr. Nový glad to be home again ?
2. Has Mr. Nový a new tire and tube ?
3. How is Mr. Kulhánek doing ?
4. Are Mr. Zlámal and Mrs. Hrubý also doing fine ?
5. Is their town small ?
6. Is life easy there ?

7. To whom does the house belong, where Mrs. Kulhánek lives?
8. What kind of house has Mr. Zlámal ?
9. Is his house big enough ?
10. Where is his apartment?
11. What does he have downstairs ?
12. Where does his daughter have her bedroom ?
13. Where is their living room and dining room?
14. Where do they have their kitchen and bedroom ?
15. Is the room where the daughter sleeps to the south ?
16. What kind of an apartment has Mrs. Hrubý?
17. Does her front room have a window to the north ?
18. Who lives opposite Mrs. Hrubý ?
19. What is nearby?
20. What are they doing there all day long ?

GRAMMAR NOTES

VERBS
ENDINGS
(Review)

There are three types of present tense endings:

1	2	3	
		a	b
- ím - íš - í - íme - íte - í (ejí, ějí)	- ám - áš - á - áme - áte - ají	- u - eš - e - eme or -em - ete - ou	- í - í literary style if the stem is soft
vidím vidíš vidí vidíme vidíte vidí	dělám děláš dělá děláme děláte dělají	čtu čteš čte čteme čtete čtou	hraju (hrají) hraješ hraje hrajeme hrajete hrajou (hrají)
mluvím rozumím bydlím prosím	mám hledám prodávám poslouchám	jdu	píšu píju kupuju děkuju

In literary style, the -ím type verbs fall into two groups :1. One has the 3rd person plural ending in -í :

oni vidí	prosí	mluví
sedí	myslí	holí
bydlí	slyší	zlobí
učí	stojí	chodí

2. The 3rd person plural ending of the other group is -ějí (-ejí) :

oni umějí	rozumějí	odjíždějí
-----------	----------	-----------

In colloquial language, however, for the most part the ending -ějí (-ejí) is used with -ím type verbs, or both endings, -í or -ějí (-ejí), are used interchangeably.Note the following irregularity :

jím, jíš, etc., but oni jedí - they eat
vím, víš vědí - they know

SOFT
ADJECTIVES

Besides hard-type adjectives (-ý, -á, -é) there is a second group of adjectives whose nominative ends in -í in all three genders:

moderní muž
moderní žena
moderní dítě

severní vítr
severní strana
severní okno

Accusative :

(masc. anim.)

- m. Oni mají velký obývací pokoj Já znám toho nervózního člověka
f. My máme moderní školu
n. On potřebuje moderní auto

Dative :

- m. On bydlí naproti nějakému nervóznímu člověkovi
m. Naproti přednímu pokoji je koupelna
f. Naproti severní straně je okno
n. Naproti hlavnímu nádraží je park

nádraží, n. - railroad station

cvičiště, n.	- training field
dole, adv.	- downstairs (no motion), down
důstojník, m.	- officer
hlavní, adj.	- main
jídelna, f.	- dining room, mess hall
jih, m.	- south
jižní, adj.	- southern, south
koupelna, f.	- bathroom
kuchyně or kuchyň, f.	- kitchen
ložnice, f.	- bedroom
moderní, adj.	- modern, fashionable
nahore, adv.	- upstairs (no motion), up
nervózní, adj.	- nervous
obývací pokoj, m.	- living room
přední, adj.	- front, frontal, leading
sever, m.	- north
severní, adj.	- northern, north
strana, f.	- side, party (political); page
střelnice, f.	- target range
střílím	- I shoot
teplý, adj.	- warm
vojenský, adj.	- military
vpředu, adv.	- in the front
východní, adj.	- eastern, east
zadní, adj.	- rear, back
záchod, m.	- toilet, lavatory
západní, adj.	- western, west
žiju	- I live
dost, adv.	- enough
dost velký	- large enough
vzadu	- in the back

Phrases and Idioms

Ještě to !	- That too !
Na sever	- To the north
Na jih	- To the south
jak je den dlouhý	- all day long
hlavní město, n.	- capital (city)

Lesson 22

DIALOGUE

Mother is not well

Mr. Josef Nový
Mrs. Mary Nový

Joseph: What are you doing?

Mary : I'm tidying up. Everywhere is dust.

Joseph: That's not so bad yet.

Mary : Whether I look up or down, front or back,
I see dust everywhere.

Joseph: But when you don't feel well ...

Mary : I'm healthy enough.

Joseph: Housework is hard.-- Where is the typewriter?

Mary : Charles usually puts it on the desk or on top
of the wardrobe.

Joseph: Don't you think that this bed needs a new leg?

Mary : We need new furniture, that's what.

Joseph: That's not possible now.

Mary : The bathtub is out of order and the basin is
too.

(Mr. Nový hears an awful noise, goes to the
window, looks down and says:)

Joseph: There's a tank down there. I also see our
landlord. He is walking toward the entrance.
Maybe he's coming here.

Mary : Probably he's going to the tailor's upstairs.
That tailor doesn't pay his rent.

Joseph: I'm also going to the tailor's today. To Březina's.

Mary : Why? Your suit isn't ready yet anyway.

Rozmluva

Mamince není dobře

Pan Josef Nový
Paní Marie Nová

Josef: Co to děláš?

Marie: Dělán pořádek. Všude je prach.

Josef: Ještě to není tak zlé.

Marie: Jestli se dívám nahoru nebo dolů, dozadu nebo dopředu, všude vidím jen prach.

Josef: Ale když ti není dobře ...

Marie: Já jsem dost zdravá.

Josef: Domácí práce je těžká.-- Kde je psací stroj?

Marie: Karel ho obyčejně dává na psací stůl nebo nahoru na skříň.

Josef: Nemyslíš, že tahle postel potřebuje novou nohu?

Marie: Potřebujeme nový nábytek, to je to.

Josef: To teď nejde.

Marie: Vana není v pořádku a umyvadlo taky.

(Pan Nový slyší hrozný rámus, jde k oknu,
dívá se dolů a říká:)

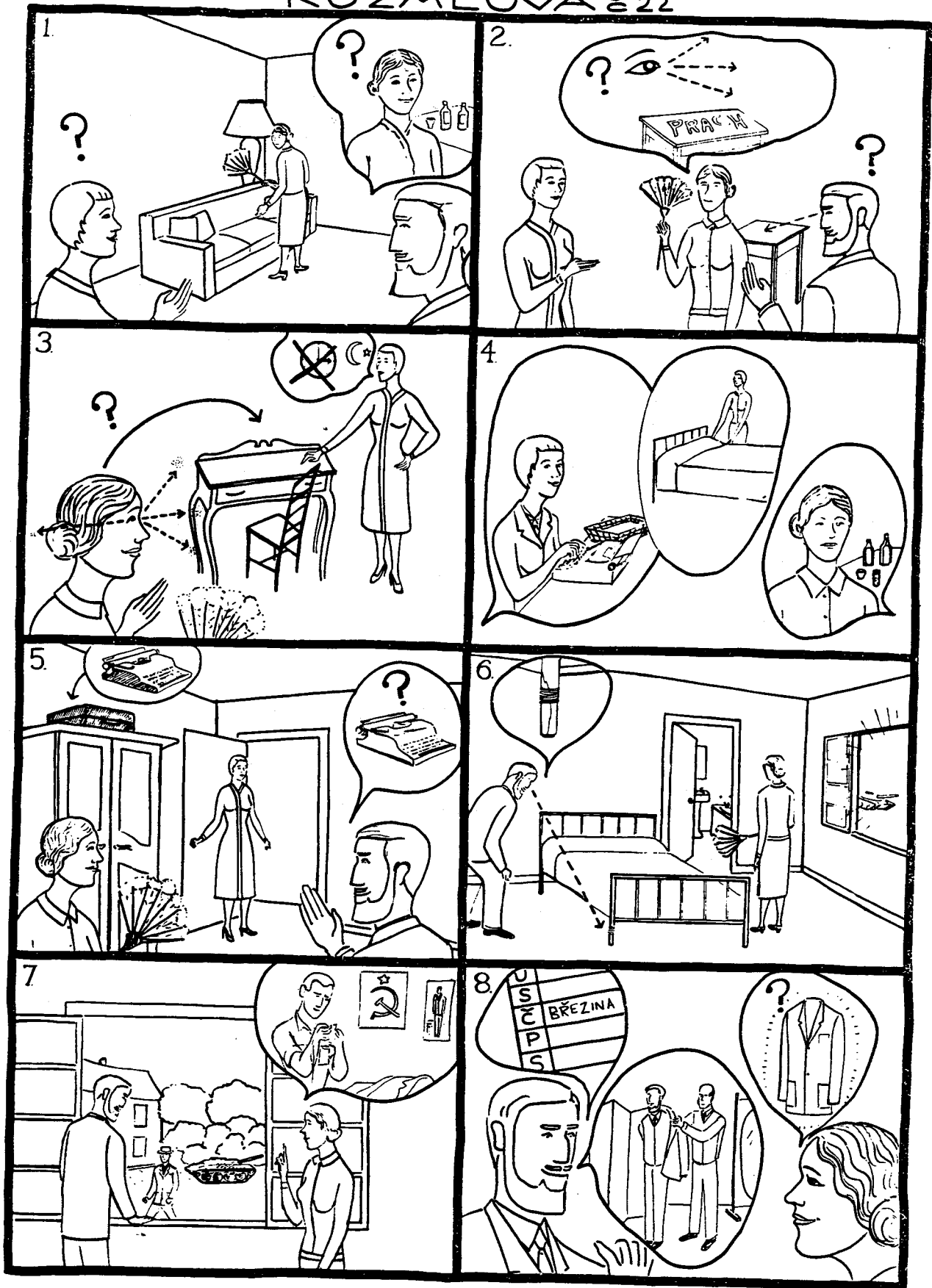
Josef: Dole je nějaký tank. Taký vidím našeho domácího.
Jde ke vchodu. Možná, že jde sem.

Marie: Asi jde nahoru ke krejčímu. Ten krejčí neplatí
činži.

Josef: Já taky dnes jdu ke krejčímu. K Březinovi.

Marie: Proč? Tvůj oblek stejně ještě není hotový.

ROZMLUVA Ě 22

Paní Nové není dnes dobře, ale přesto dělá doma pořádek. Její muž a dcera se na ni proto zlobí. Pan Nový říká, že všecko je čisté a v pořádku, ale paní Nová vidí prach všude. Božena obvykle mamince pomáhá, ale dnes už nemá čas.

Pan Nový hledá psací stroj a ptá se, kde je. Jeho syn Karel ho obvykle dává nahoru na skříň, ale pan Nový ho tam dnes nevidí. Karel je pryč a stroj taky.

Paní Novou dnes práce moc nebaví. Říká, že potřebuje nový nábytek. Ložnice je už stará, zadní pokoj taky a koupelna už je nemo- derní. Vana a umyvadlo jsou v nepořádku. Ale pan Nový svou ženu neposlouchá a neodpovídá. Dívá se dolů na ulici. Je tam nějaký tank a dělá velký rámus. Asi zas mají cvičení.

Pan Nový vidí dole taky domácího a říká, že asi jde nahoru, ale paní Nová myslí, že jde k jejich novému sousedovi. Ten soused je krejčí a nerad platí činži. Pan Nový jde dnes taky ke krejčímu, k Březinovi. Oblek ještě nemá hotový. Jde jenom na zkoušku.

přesto	= in spite of that; anyway
odpovídám	= I answer
zas (nebo: zase)	= again
soused, m.	= neighbor

Translate the following questions and answer them in Czech :

1. Where's Mrs. Nová and what's she doing there ?
2. Is her husband glad that she works when she doesn't feel well ?
3. Why isn't Božena helping her mother today ?
4. What's Mr. Nový looking for ?
5. Where does Karel usually put the typewriter ?
6. Do they need a new bedroom ?
7. Is the bathroom modern and are the bathtub and washbasin in order ?
8. What and whom does Mr. Nový see outside ?
9. Where's the landlord going ?
10. Who's the new neighbor upstairs ?
11. Does he pay the rent ?
12. Where's Mr. Nový going this afternoon and why ?

KDE - KAMNo motion involved :Kde je ?

Where is he ?

Kde sedí ?

Where's he sitting ?

Kde bydlí ?

Where does he live ?

Kde pracuje ?

Where does he work ?

Je (sedí, atd.) :

He is (sits, etc.) :

tady, zde, tu

here

doma

at home

venku

outside

dole

down, downstairs

nahore

up, upstairs

vpředu

in the front

vzadu

in the back

tam

there

jinde

elsewhere
somewhere else

uvnitř

inside

Motion involved :Kam jde ?

Where's he going ?

Kam utíká ?

Where's he running ?

Kam to dává ?

Where's he putting it ?

Kam to posílá ?

Where's he sending it ?

Jde (utíká, etc.) :

He's going (running, etc.) :

sem

here

domů

home

ven

out

dolů

down, downstairs

nahoru

up, upstairs

dopředu

to the front, forward

dozadu, nazad

to the back, backward

tam

there

jinam

elsewhere
somewhere else

dovnitř

inside

KREJČÍ

There is a group of nouns having the same endings as soft type adjectives.

Krejčí :

Nom. Tam bydlí	<u>krejčí</u>	A tailor lives there
Dat. Jdu ke	<u>krejčímu</u>	I'm going to the tailor's
Acc. Hledám	<u>krejčího</u>	I'm looking for a tailor

Domáci :

Landlord or landlady :

On je můj	domáci	He's my landlord
Ona je moje	domáci	She's my landlady
Jdu k	domácímu	I'm going to see the landlord
Jdu k	domáci	I'm going to see the landlady
Volám	domáciho	I'm calling the landlord
Volám	domáci	I'm calling the landlady

cvičení, n.	- exercise
činže, f.	- rent
dívám se (na něco)	- I look (at something)
dolů	- down (motion)
domáčí, m.	- landlord
domáčí, f.	- landlady
domáčí, adj. (domáčí práce, cvičení)	- home (work, exercise)
dopředu	- forward, to the front, ahead (motion)
dost	- enough
dozadu	- to the rear, back, backward (motion)
hotový	- finished, ready, prepared, readymade
hrozný	- horrible, terrible
krejčí, m.	- tailor
nábytek, m.	- furniture
nashoru	- up (motion)
noha, f.	- leg, foot
platím	- I pay
pořádek, m.	- order (state of tidiness)
postel, f.	- bed
prach, m.	- dust
psací, adj.	- writing
psací stroj	- typewriter
psací stůl	- desk, writing table
rámus, m.	- (bad) noise
skříň, f.	- closet
stejně, adv.	- anyway, equally, in the same manner or fashion
tank, m.	- tank
umyvadlo, n., nebo: umývadlo	- washbasin
vana, f.	- bathtub
vchod, m.	- entrance
všude, adv.	- everywhere
zdravý, adj.	- healthy
zlý, adj.	- bad, mean
možná, adv.	- maybe

Phrases and Idioms

To je v pořádku	- That's O.K., in order
To je v nepořádku	- It's in disorder
Není ti dobře	- You don't feel well
Dělám pořádek	- I'm tidying up
(Když) člověku (není dobře)	-(When) one (doesn't feel well)
Co (ten psací stůl) ?	- What about (the desk) ?

Lesson 23

DIALOGUE

Going to the draft board

Frank Havel
Bohumil, his brother

Frank : Why're you getting up so early?
Bohumil: I'm going to the draft board.

Frank : Are you scared?
Bohumil: A little.

Frank : There's no reason to be. The Army won't be
interested in a body like yours.
Bohumil: Got a cigarette (for me)?

Frank : Again? I give you one every morning.
Bohumil: And I give you some back pretty often.

Frank : I believe you, but you smoke too much.
Bohumil: I beg your pardon. I don't smoke as much
as you do.

Frank : But I don't borrow them, I always buy my
own cigarettes (package).
Bohumil: Božena brings us cigarettes every once in
a while.

Frank : Božena doesn't bring them to us - she brings
them to me.
Bohumil: Where does she get them, if I may ask?

Frank : The factory gives them to her where she works.

(Water for coffee is already boiling.
Today is Franta's turn to make breakfast.
It's already getting late.)

Rozmluva

K odvodu

František Havel
Bohumil, jeho bratr

Franta : Proč tak brzy vstáváš?
Bohumil: Jdu k odvodu.

Franta : Bojíš se?
Bohumil: Trochu.

Franta : Zbytečně. O takové tělo jako je tvoje armáda
nemá zájem.
Bohumil: Nemáš pro mne cigaretu?

Franta : Zase? Půjčuju ti cigaretu každé ráno.
Bohumil: A já ti ji dost často vracím.

Franta : Já ti věřím, ale ty moc kouříš.
Bohumil: Prosím tě. Já nekouřím tolik jako ty.

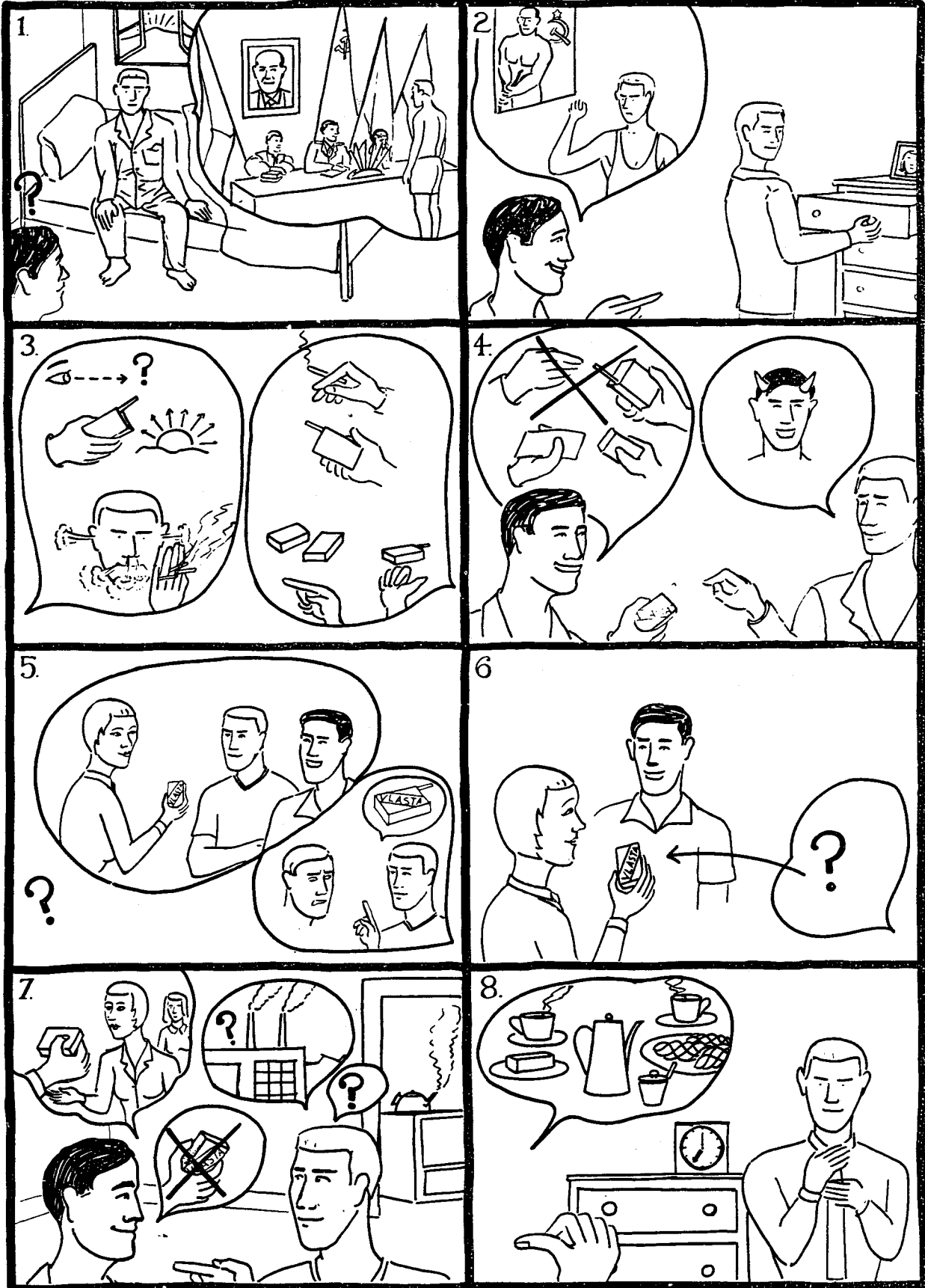
Franta : Ale já si nepůjčuju, já si svou krabičku
vždycky kupuju.
Bohumil: Božena nám nosí cigarety každou chvíli.

Franta : Božena je nenosí nám, nosí je mně.
Bohumil: Kde je bere, že se tak ptám.

Franta : Dává jí je ta továrna, kde pracuje.

(Voda na kávu už se vaří. Dnes dělá snídani
Franta. Už je pozdě.)

ROZMLUVA Ž 23

Bohumil dnes vstává brzy. Jde k odvodu. Trochu se bojí, protože myslí, že československý voják má těžký život.

Jeho bratr František Bohumilovi dobře rozumí. Dává mu cigaretu a říká: "Oni tě tam nepotřebují. Nejsi pro ně dost silný a oni o takové slabé tělo nemají zájem."

Ale Bohumil nemá radost. Zlobí se na Františka, protože se mu směje. Prosí ho ještě o jednu Vlastu, ale František mu říká, že moc kouří a že to není pro něj zdravé. Taky mu říká, že sám nemá dost, protože mu Božena nosí jen jednu krabičku. Božena sama nekouří a krabičku, kterou jí dávají tam, kde pracuje, nosí Frantovi. Bohumil myslí, že je to taky pro něj, ale jeho bratr tomu tak nerozumí. Ale František není špatný bratr. Dává Bohumilovi cigaretu a jde a dělá snídani. Voda se už vaří a Bohumil se ještě holí. Už je dost pozdě a on ještě není hotový.

HOMEWORK

Překládejte:

1. Mr. Nový lives opposite Mr. Novák.
2. This window is opposite the blackboard.
3. I don't like to sit facing (opposite) this window.
4. The post office faces this house.
5. The dining room faces the kitchen.

6. We are going to see Mr. Novák. He lives opposite the old church.
7. Who doesn't like to laugh at a good joke ?
8. Do you understand your teacher ?
9. How is Mrs. Novák ? (Jak se daří ...)
10. How are your wife and sister ?
11. How are your mother and father ?
12. Does your brother write you often ?
13. Do you write him ?
14. Mr. Novák isn't sending this letter to his friend Karel.

DATIVE
PERSONAL
PRONOUNS

Stressed	Unstressed	
mně	mi	to me
tobě	ti	to you
jemu	mu	to him
jí		to her
jemu	mu	to it
nám		to us
vám		to you
jim		to them
sobě	si	to me, to you etc. (reflexive pro- noun, usage simi- lar to <u>svůj</u>)

Píše mi dopis.

He's writing me a letter.

Dává ti dolar.

He's giving you a dollar.

Směje se mu.

He's laughing at him.

Nerozumím jí.

I don't understand her.

Pomáhá nám.

He's helping us.

Jak se vám daří ?

How're you getting along ?

On jim to dává.

He's giving it to them.

Píše mně a ne tobě.

He writes to me and not to you.

Rozumím jemu, ale nerozumím jí.

I understand him, but I don't understand her.

Já si kupuju rádio.

I'm buying myself a radio.

Ty si kupuješ vůz.

You're buying yourself a car.

On si kupuje láhev.

He's buying himself a bottle.

My si pomáháme.

We help each other.

Vy si nerozumíte.

You don't understand yourself.

Oni si píšou.

or You don't understand each other.
They write each other.

On to kupuje sobě a ne jí.

He's buying it for himself and not for her.

On se směje sobě.

He's laughing at himself.

Kupuje svetr sobě i dceři.

She's buying a sweater for herself and for her daughter.

After prepositions the stressed forms are used,

and the forms
are changed to

jemu	jí	jim
němu	ní	nim

On je proti mně.

He's against me.

Nejsem proti tobě.

I'm not against you.

Jdu k němu.

I'm going to (see) him.

On jde k ní.

He's going to (see) her.

Jdeme k nim.

We're going to (see) them.

NOTE :

To se mi líbí.

I like it. (it appeals to me)

Mně se to líbí,
ale jemu ne.

I like it,
but he doesn't.

Líbí se vám to ?

Do you like it ?

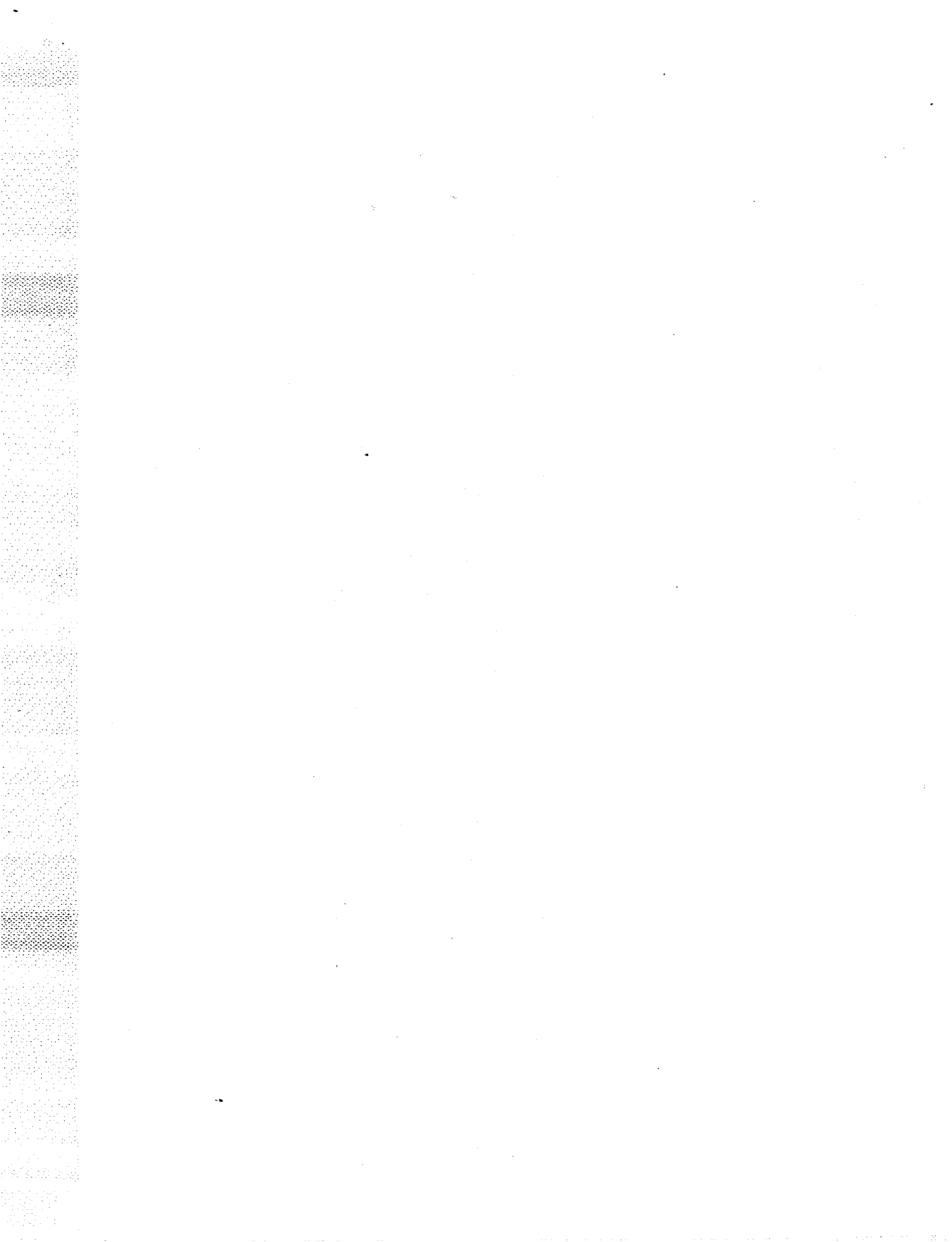
armáda, f.	- army
bojím se	- I'm afraid, I fear
beru	- I take
brzy	- soon, early
často	- often
československý, adj.	- Czechoslovak, adj.
chvíle, f.	- moment, while
instituce, f.	- institution
krabička, f.	- small box
nosím	- I carry, wear
odvod, m.	- draft (military)
pozdě, adv.	- late, adv.
půjčuju	- I lend, loan
půjčuju si	- I borrow
rudý, adj.	- dark red; red (politically)
snídaně, f.	- breakfast
tělo, n.	- body
tolik	- that much, as much
továrna, f.	- factory, plant
trochu or trošku	- a little, some, a bit (adv.)
věřím	- I believe, I trust
vracím	- I return, give back
vracím se	- I return, I'm going, driving back
vstávám	- I rise, get up
zájem, m.	- interest (i.e. something of interest)
zase, nebo: zas	- again
zbytečně	- in vain, unnecessarily

Phrases and Idioms

Jdu k odvodu.	- I'm going to the draft board.
To se mi líbí.	- I like it
O to nemám zájem.	- I'm not interested in this thing (matter).
Každou chvíli.	- Every once in a while. Any time.
Kde to berete ?	- Where do you get it (from) ?
Promínte ...	- Excuse me ...

Preposition o with the accusative case:

mám zájem o tu knihu	- I'm interested in that book
prosím o cigaretu	- I'm asking for a cigarette

Lesson 24

DIALOGUE

Returning from the draft board

Ed Synek (a young man, about the same age as
Bohumil Havel)

John Bartoň (his friend)

Bohumil Havel

Ed : Hi. Nobody has seen you all year.
But excuse me... this is my pal Bartoň,
and this is Mr. Havel.
John : I'm glad to know you.
Bohumil: I'm glad to know you. We're having nice
weather, eh?

John : It's been raining hardly at all. Only some-
times it's foggy.

Ed : Weather is a good topic if a person isn't
sure but Bartoň is my pal. Aren't you going to
the draft board sometime around now?

Bohumil: Just now I'm on my way home from there.
Thank God, I'm not a soldier. Fortunately,
my eyes are bad.

Ed : I envy you. I still have it coming to me.
I'm going there tomorrow and I'm not looking
forward to it with pleasure. How do they
operate there?

Bohumil: First, there's the registration office. Then
there's a room where they question you as to
what organization you belong to, what you
read, and so on.

Ed : It's probably none of their business, either.

Bohumil: In that way they check whether people are
politically reliable. Then you go to the doctor
for a thorough medical exam.

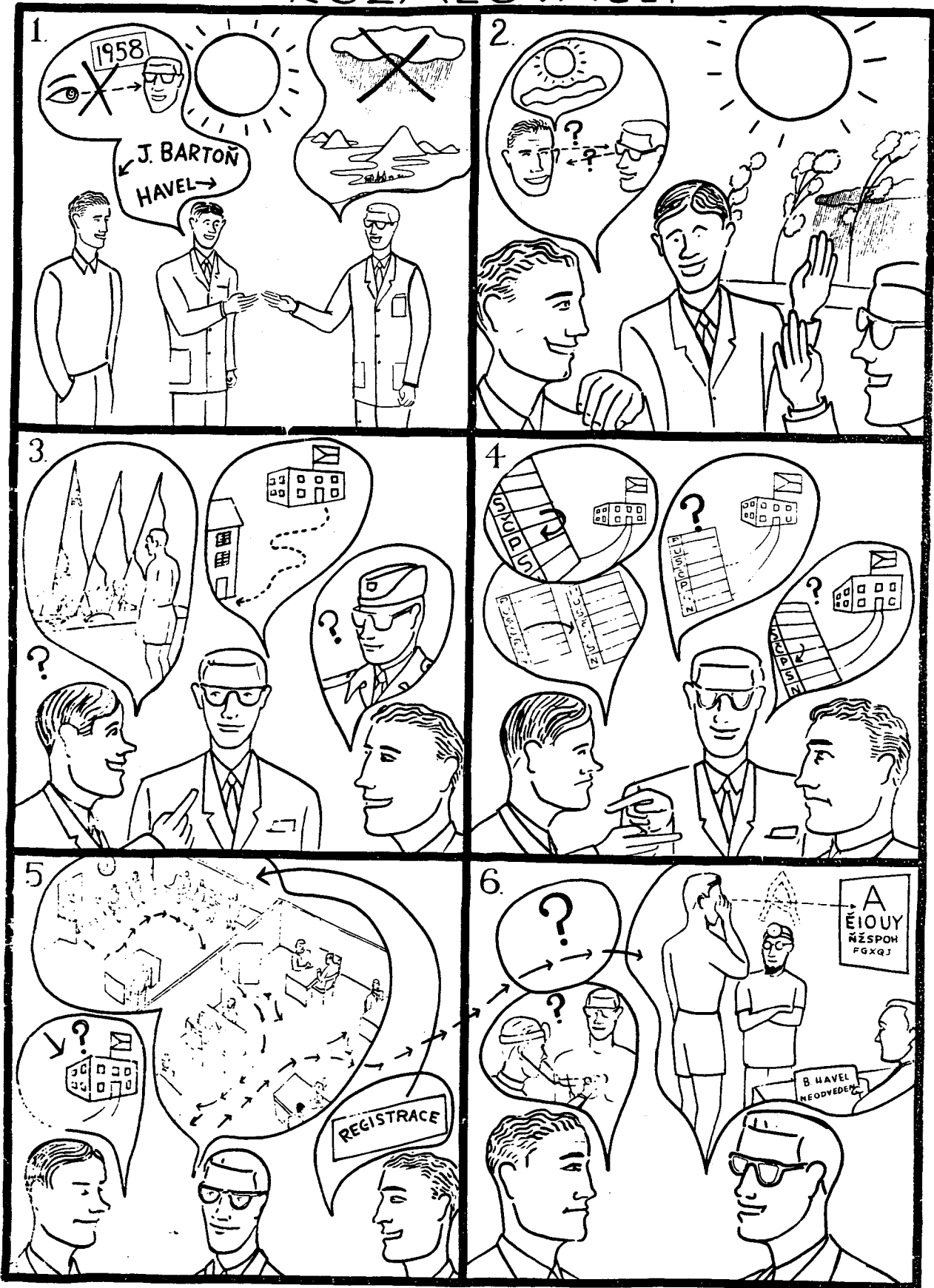
Rozmluva

Od odvodu

Eda Synek (mladý muž, starý asi jako Bohumil Havel)
Jan Bartoň (jeho přítel)
Bohumil Havel

- Eda : Nazdar. Člověk tě nevidí jak je rok dlouhý. Ale promiň... to je můj kamarád Bartoň, a to je pan Havel.
- Jan : Těší mě.
- Bohumil: Těší mě. Máme teď hezké počasí, že?
- Jan : Skoro nám teď ani neprší. Jenom je někdy mlha.
- Eda : Počasí je dobré téma, když si člověk není jistý, ale Bartoň je můj kamarád. -- Nejdeš ty teď někdy k odvodu?
- Bohumil: Teď zrovna jdu odtamtud domů. Zaplať Pánbůh, nejsem voják. Naštěstí špatně vidím.
- Eda : To ti závidím. Na mne to ještě čeká. Já tam jdu zítra a netěším se na to. Jak to tam dělají?
- Bohumil: Nejdřív je registrace. Potom tam je místnost, kde se vyptávají, ke které organizaci patříš, co čteš, a podobně.
- Eda : Do toho jim snad nic není.
- Bohumil: Oni tak člověka zkoušejí, jestli je politicky spolehlivý. Pak jdeš k doktorovi k důkladné prohlídce.

ROZMLUVA Ě 24

Každý mladý muž jde k odvodu. Bohumil Havel už jde odtamtud a na štěstí není voják. Špatně vidí, a tak tam o něj nemají zájem.

Naproti němu jde jeho přítel Eda a ještě nějaký mladý člověk. "Nazdar," říká Eda, "jaká je prohlídka? Ještě nejsi voják?" - "Zaplať Pánbůh, nejsem - a jsem rád."

Bohumil Janovi nevěří, a tak moc nemluví. Eda říká, že jeho kamarád Jan je spolehlivý.

Eda jde k odvodu až zítra. Moc se na to netěší. Ptá se, jak to tam vypadá a jaká je prohlídka.

Bohumil říká, že tam mají kancelář, kde nejdřív dělají registraci. Potom je tam místnost, kde se vyptávají, ke které organizaci člověk patří, co čte a kam chodí. Potom teprve jdete k doktorovi na prohlídku, a když máte štěstí, tak vás nepotřebujou, jdete domů a zase čekáte na nový odvod.

Potom teprve
naproti němu jde

= only then
= coming towards him is (literally:
against him goes)

HOMEWORK

Překládejte :

1. Young Havel goes to the draft board today, his friend tomorrow and Eda Synek in a week.
2. They talk together and Bohumil tells them what it looks like there.
3. Bohumil doesn't trust Jan Bartoň.
4. They envy Bohumil because the army isn't interested in him.
5. The doctor is a thorough fellow, but Bohumil has bad eyesight and they don't need such a soldier.

6. When you belong to a Red organization and when you read what the Party sends you, you're politically reliable.
7. They examine you and ask thorough questions about everything and you're glad when you go home from there.

rudý, adj. - red

PERSONAL
PRONOUNS
(Review)

Nominative	Dative	Accusative
já	mně, mi	mne, mě
ty	tobě, ti	tebe, tě
on ona ono	jemu, mu jí jemu, mu	jeho, jej, ho jí je
my	nám	nás
vy	vám	vás
oni ony ona	jím	je

Examples : Nominative :

Kdo tam bydlí ?
Já tam bydlím.

Who lives there ?
I live there.

Tam nebydlíme my,
tam bydlí oni.

We don't live there,
they live there.

Ty se jmenuješ jako on.
On vypadá jako vy.

Your name is the same as his.
He looks like you.

Dative :

Posílá to mně.
Posílá mi to.

He's sending it to me.
He's sending it to me.

Říkám to tobě.
Říkám ti to.

I'm saying it to you.
I'm saying it to you.

Dává to jemu.
Dává mu to.

He's giving it to him.
He's giving it to him.

Dáváme to jí.

We're giving it to her.

Rozumíte nám ?
 Pomáháme vám .
 Píšu jim.
 Nesměju se jim.
 Daří se mi dobře.
 Půjčuju ti dolar.
 Kupuju si oblek.
 Jdu k vám.
 Sedím naproti němu.
 Nejsem proti nim.
 Věřím vám.
 Děkuji vám.
 Pomáhá mi.

Do you understand us ?
 We're helping you
 I'm writing to them.
 I'm not laughing at them.
 I'm getting along fine.
 I'm lending you a dollar.
 I'm buying myself a suit.
 I'm going to you.
 I'm sitting opposite him.
 I'm not against them.
 I believe you.
 I thank you.
 He helps me.

Accusative :

Hledá mě.
 Jde pro mne.
 On tě vidí.
 Myslím na tebe.
 Volá nás.
 Vítáme je.
 Potřebujou nás.
 Pracuje pro nás.
 Mimo mne tam bydlí taky
 můj přítel.
 Čeká na ni.
 Nepsolouchá mě.
 Slyším ho.

He's looking for me.
 He's going for me.
 He sees you.
 I'm thinking of you.
 He's calling us.
 We welcome them.
 They need us.
 He works for us.
 Besides me my friend lives there,
 too.
 He's waiting for her.
 He doesn't obey me.
 I hear him.

DATIVE OF
POSSESSIVE
PRONOUNS

masculine		feminine		neuter		
mému	příteli	mé	sestře	mému	děvčeti	to my ^{friend} _{sister} _{girl}
tvému	"	tvé	"	tvému	"	to your "
jeho	"	jeho	"	jeho	"	to his "
jejímu	"	její	"	jejímu	"	to her "
jeho	"	jeho	"	jeho	"	to its "
našemu	"	naší	"	našemu	"	to our "
vašemu	"	vaší	"	vašemu	"	to your "
jejich	"	jejich	"	jejich	"	to their "
svému	"	své	"	svému	"	to my (own) "

NOTE :

1. Jeho and jejich never change their form.
2. Její has the same endings as soft type adjectives (lesson 21).
3. The dative endings of můj, tvůj and svůj are the same as those of hard stem adjectives.
4. Note the short -e- in našemu, vašemu.

Examples :

On jde k mému stolu.
On píše mé sestře.
Já píšu svému děvčeti.
Já jdu k jeho vozu.
My jdeme k jeho sestře.
Oni jdou k jeho autu.

He's going to my table.
He writes to my sister.
I write to my girl.
I'm going to his car.
We're going to his sister.
They go to his car.

Já píšu jejímu bratrovi.
Já píšu její sestře.
Mé auto je naproti
jejímu autu.

I'm writing to her brother.
I'm writing to her sister.
My car is across the street
from her car.

Říká to našemu tatínkovi.
Píše naši mamince.
Jde k našemu oknu.

He's saying it to our father.
He's writing to our mother.
He's going to our window.

Vašemu bratranci se daří
dobře.

Your cousin is getting along
fine.

Vaší sestřenici se daří
dobře.

Your cousin (female) is getting
along fine.

Vašemu rádiu nerozumím.

I don't understand your radio.

Jdeme k jejich příteli.
Jdeme k jejich dceři.
Jdeme k jejich autu.

We're going to see their friend.
We're going to see their daughter.
We're going to their car.

ani (conj.)	- not even
doktor, m.	- doctor; (usually) physician
důkladný, adj.	- thorough
jistý, adj.	- sure, certain
kamarád, m.	- pal, chum
místnost, f.	- room
mlha, f.	- fog
odtamtud, adv.	- from that place, from there
organizace, f.	- organization
podobně, adv.	- similarly
politicky, adv.	- politically
prohlídka, f.	- inspection; (medical) examination, check
prší	- it's raining
registrace, f.	- registration
spolehlivý, adj.	- reliable
štěstí, n.	- good luck, fortune
těším se	- I'm looking forward (to something) with pleasure
téma, n. or thema	- theme, topic
vyptávám se	- I ask (thorough) questions
závidím	- I envy
zítra, adv.	- tomorrow
zkouším	- I examine, try, test, rehearse
sestřenice, f.	- cousin (female)
rok, m.	- year

Phrases and Idioms

Teď někdy.	- One of these days; about this time, sometime about now.
Na mne to ještě čeká.	- I still have to go through it, I still have it coming to me.
Do toho mi nic není.	- That's none of my business.
naštěstí or na štěstí	- fortunately
Špatně vidím.	- My eyesight is bad.
zrovna teď	- just now
nazdar (a greeting among friends on first name basis; among members of some organizations; adults toward children)	- hi
Promiň! Promiňte!	- Excuse me!
zaplaťpánbůh or zaplať pánbůh or zaplať Pánbůh	- thank God

Lesson 25

DIALOGUE

Women chat

Božena
Mrs. Lhotský

Božena : Oh, if it isn't Mrs. Lhotský. What have
you been doing all the time?

Mrs. Lhotský: Nothing much, just getting along.
And what about you?

Božena : Things aren't going so well.
Mrs. Lhotský: Why?

Božena : Mother isn't healthy.
Mrs. Lhotský: Is it something serious?

Božena : It is and it isn't. She isn't really
sick, but she doesn't feel well.
Mrs. Lhotský: So she's the same as I am. I always feel
a little bad, too.

Božena : Do you also sleep poorly?
Mrs. Lhotský: Not that, but I'm always weak.

Božena : Mother, too.
Mrs. Lhotský: It's good that she has you. You certainly
must be quite a help to her.

Božena : I try to help, but it's not enough. When
I'm not at home, she goes and does the
work the same as usual.
Mrs. Lhotský: That's the old school. I'm also that way.

Božena : But why? Housework is hard, and when a
person doesn't feel well, he's just harming
himself.

Mrs. Lhotský: You say that now, but when a person is as
old as your mother or I, it's different.

Božena : Perhaps you're right.

Rozmluva

Ženy si povídají

Božena
Paní Lhotská

Božena : Á, to je paní Lhotská. Co pořád děláte?
Paní Lhotská: Jen tak, že žiju. A co vy?

Božena : Není to moc dobré.
Paní Lhotská: Proč?

Božena : Maminka není zdravá.
Paní Lhotská: Je to vážné?

Božena : Je a není. Ona není opravdu nemocná, ale
není jí dobře.
Paní Lhotská: Tak ona to má jako já. Mně taky pořád
není dobře.

Božena : Taky špatně spíte?
Paní Lhotská: To ne, ale pořád jsem slabá.

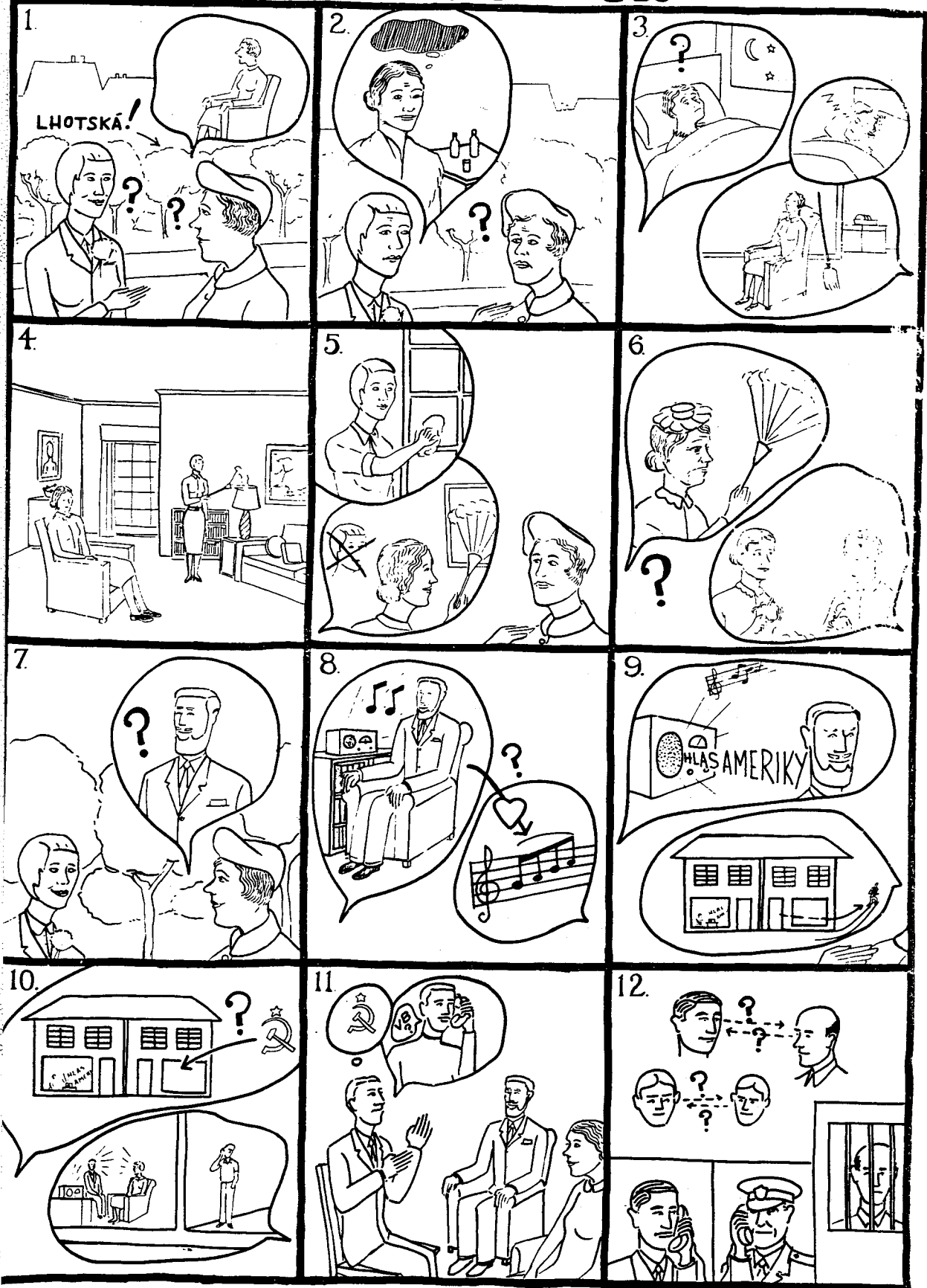
Božena : Maminka taky.
Paní Lhotská: Dobře, že má vás. Vy jí jistě moc
pomáháte.

Božena : Pomáhám, ale to nestačí. Když nejsem
doma, jde a pracuje stejně.
Paní Lhotská: To je ta stará škola. Já jsem taky
taková.

Božena : Ale proč? Domácí práce je těžká, a když
člověku není dobře, je sám proti sobě,
když ji dělá.
Paní Lhotská: To říkáte teď, ale když je člověk starý
jako vaše maminka nebo já, je to jiné.

Božena : Snad máte pravdu.

ROZMLUVA Ě 25

Venku stojí paní Lhotská a Božena a mluví spolu. Božena se ptá, co paní Lhotská pořád dělá. Paní Lhotská říká, že se nemá moc dobře a ptá se na paní Novou. Paní Nová taky není moc dobře. Není zdravá, ale není to vážné. Špatně spí a je pořád slabá jako paní Lhotská. Božena své mamince pomáhá, jak jen to jde, ale to nestačí. Když Božena není doma, tak paní Nová nesedí a stejně pracuje. Paní Nová a paní Lhotská mají starou školu. Domácí práce je těší, a tak pracují, i když jim není dobře.

Božena tomu nerozumí a říká, že jsou samy proti sobě. Když člověku není dobře, tak potřebuje klid. Ale paní Lhotská myslí, že Božena tak mluví jenom proto, že je ještě mladá.

Pana Nového taky život moc netěší. Má doma rádio a poslouchá ho celý den, když má čas. Je to jeho radost. Obyčejně poslouchá Ameriku tak jako paní Lhotská. Ale paní Lhotská poslouchá, jen když její soused není doma. Ten soused slyší všechno, co tam mluví a hrajou.

OTÁZKY K TEXTU :

1. Kdo stojí venku ?
2. Mluví spolu ?
3. Co se ptá Božena ?
4. Má se paní Lhotská dobře ?
5. Na koho se ptá paní Lhotská ?
6. Je paní Nová dobře ?
7. Je to vážné ?
8. Spí paní Nová dobře ?
9. Je paní Nová pořád slabá ?
10. Pomáhá Božena své mamince ?

11. Stačí to ?
12. Proč to nestačí ?
13. Dělá paní Nová domácí práci ráda ?
14. Těší paní Lhotskou domácí práce ?
15. Je domácí práce těžká ?
16. Pracuje paní Nová i když jí není dobře ?
17. Myslí Božena, že její maminka je sama proti sobě ?
18. Co potřebuje člověk, když mu není dobře ?
19. Těší pana Nového život ?
20. Co poslouchá pan Nový celý den ?
21. Poslouchá paní Lhotská taky někdy Ameriku ?
22. Kdy poslouchá paní Lhotská Ameriku ?
23. Věří paní Lhotská svému sousedovi ?

HOMEWORK

I'm usually here every day. I come here in the morning and in the afternoon. At noon I go home for dinner. In the evening I sit at home and study. I go out only when it's nice outside and that isn't often.

We have a new house. The bedroom and bathroom are upstairs, the kitchen, dining room and living room are downstairs. In the morning I shave, and then I go downstairs for breakfast. My wife then takes her coffee upstairs where she drinks it when I'm gone.

Our house has a garden in front. The garage is in the back. I also have a new car. It has a large rear window and I see very well to the front and to the back. My wife doesn't like to sit in the back.

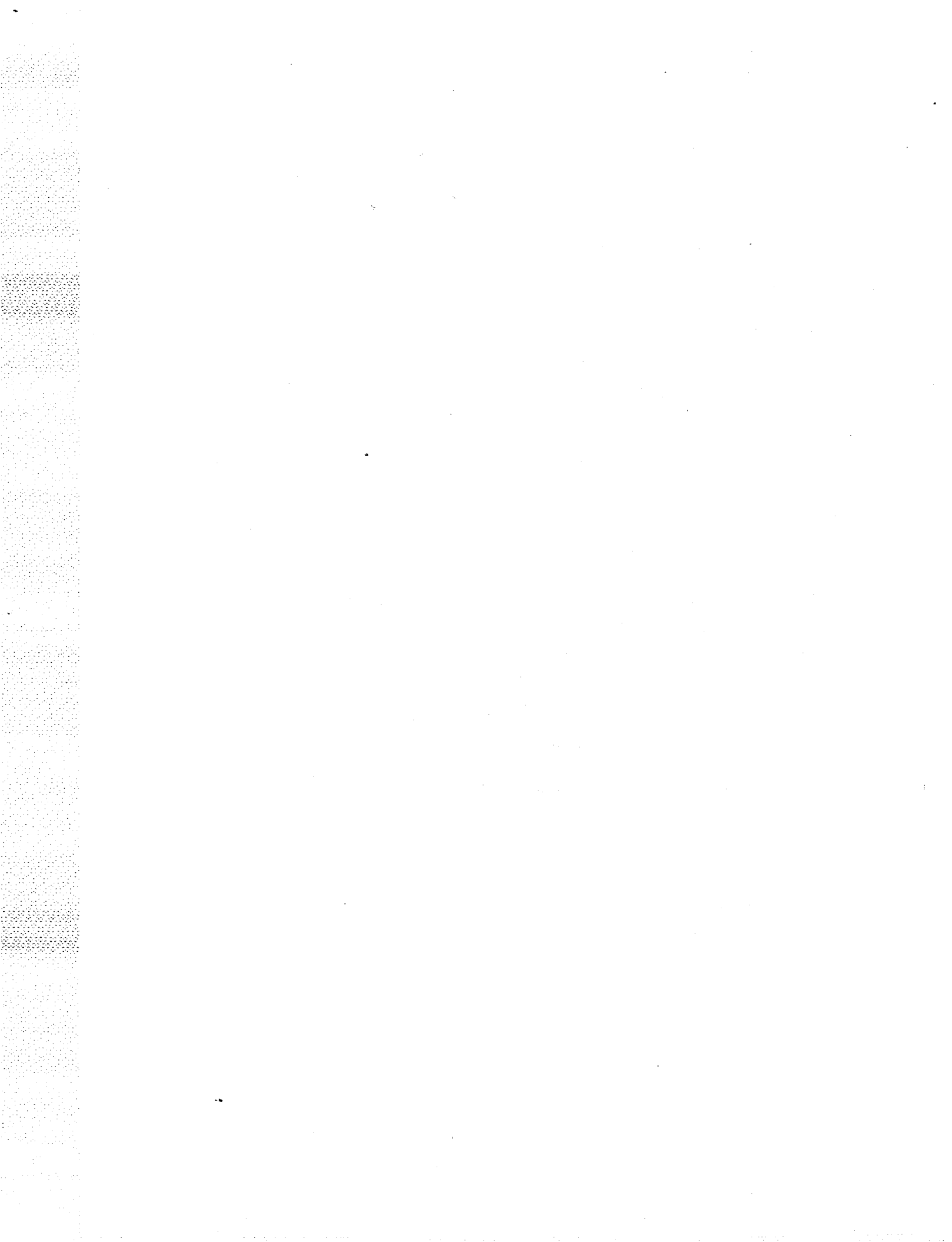
I'm glad to be here, because it isn't as nice anywhere else. Sometimes we go for a walk to the sea. There we sit and talk. We seldom go anywhere else.

garáž, f.

garage

v poledne
poledne, n.

at noon
noon

Lesson 26

DIALOGUE

A telephone conversation

Charles Nový
Old Mr. Šebek (he has a son Tony)

(It's almost noon. The telephone rings. Charles Nový goes to it, takes off the receiver and says:)

- Charles : Hello! Nový speaking. Who's calling?
Mr. Šebek: Good morning. This is Šebek.
- Charles : I'm glad that you called. The club has a meeting tomorrow and I hope that Tony will be OK.
Mr. Šebek: That's why I'm calling you. Tony will be there.
- Charles : Excellent. That's good news. He'll have to face opposition.
Mr. Šebek: Will that be serious?
- Charles : It's weakening now, but still there'll be some danger.
Mr. Šebek: Who is against Tony?
- Charles : Pavel Hulík. He says that Tony is getting old.
Mr. Šebek: That scoundrel who shakes your hand and acts like your best friend...
- Charles : ... and then in the evening, reports every word you say to the police. Yes, that's the one.
Mr. Šebek: Does he at least understand soccer?
- Charles : He doesn't. And the next season will be very difficult.

Rozmluva

Telefonický rozhovor

Karel Nový
Starý pan Šebek (má syna Tonda)

(Brzy bude poledne. Zvoní telefon. Karel Nový
jde k němu, bere sluchátko a povídá:)

Karel : Haló! Tady Nový. Kdo volá?

Pan Šebek: Dobrý den. Tady Šebek.

Karel : To jsem rád, že voláte. Klub má zítra
schůzi a doufám, že Tonda bude v pořádku.

Pan Šebek: Proto vás volám. Tonda tam bude.

Karel : Výborně. To je dobrá zpráva. Bude proti
němu opozice.

Pan Šebek: Bude to vážné?

Karel : Teď už slábne, ale ještě pořád bude
nebezpečí.

Pan Šebek: Kdo je proti Tondovi?

Karel : Pavel Hulík. Říká, že Tonda stárne.

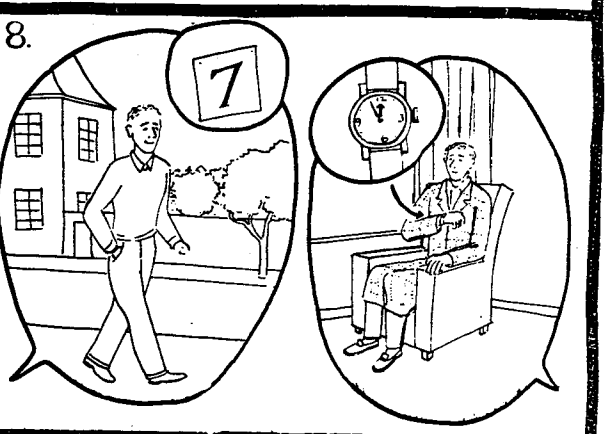
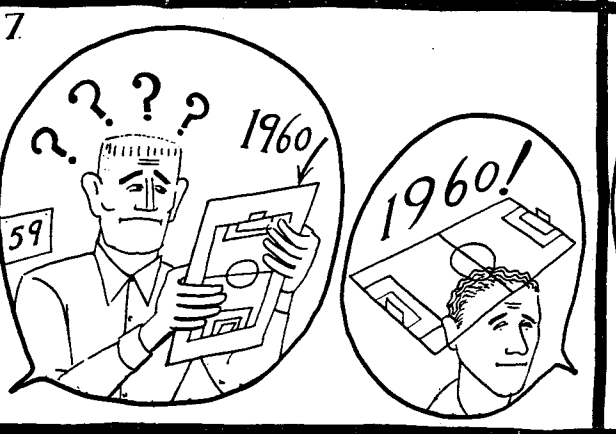
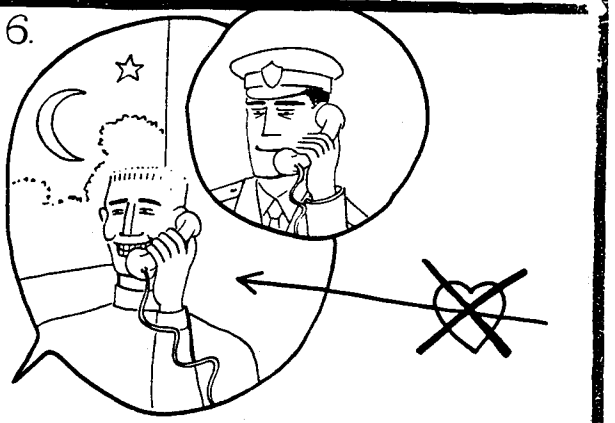
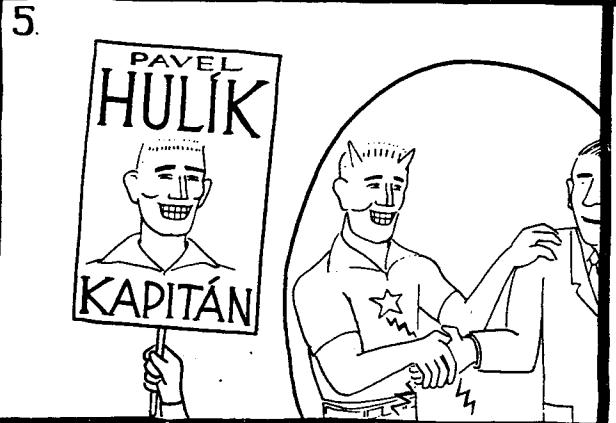
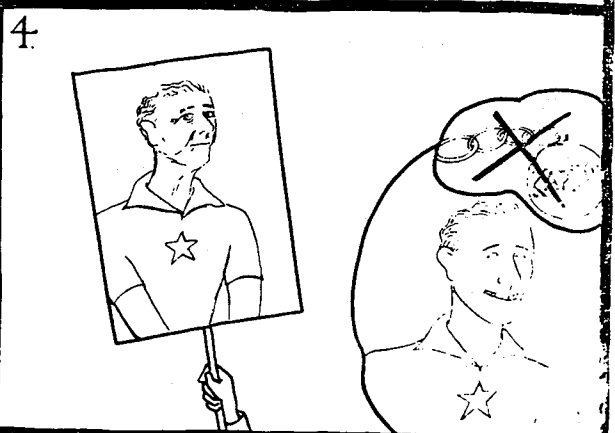
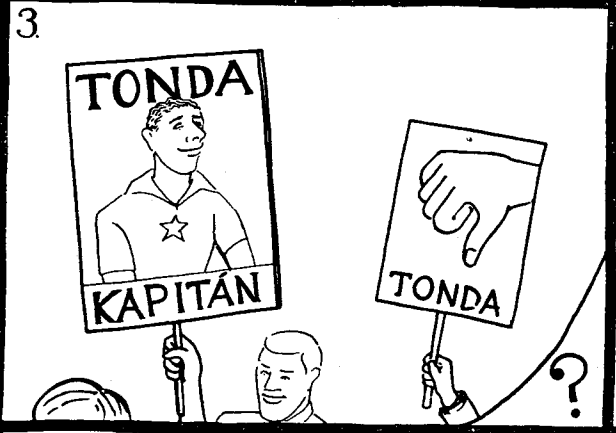
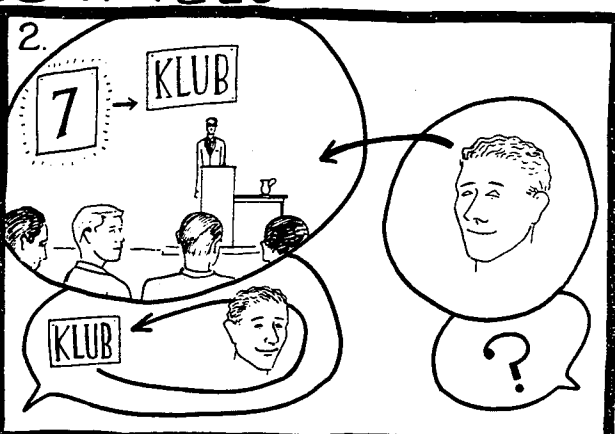
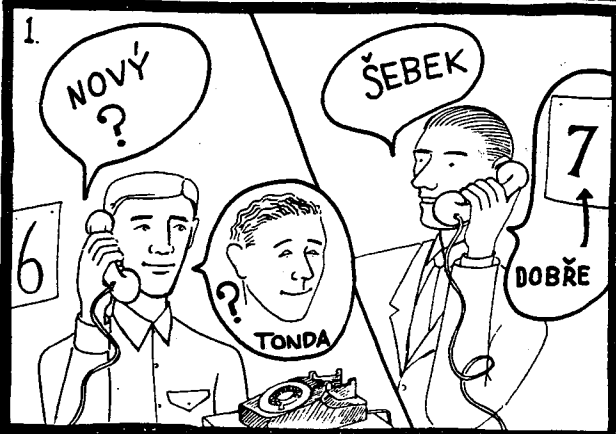
Pan Šebek: Ten darebák, co člověku tiskne ruku a dělá,
jako že je nejlepší přítel ...

Karel : ... a večer hlásí VB každé vaše slovo.
Ano, ten.

Pan Šebek: Rozumí on alespoň fotbalu?

Karel : Nerozumí. A příští sezóna bude hodně
těžká.

ROZMLUVA č. 26

Pan Šebek volá pana Nového. Pan Nový je moc rád, že slyší pana Šebka. Ptá se, jak se daří Tondovi. Pan Šebek mu říká, že Tondovi už je skoro dobře a že doufá, že zítra bude už v pořádku. To je pro pana Nového a pro klub dobrá zpráva. Klub má zítra schůzi a Tonda tam moc potřebují. Bude tam proti němu vážná opozice a je nebezpečí, že nějaký Pavel Hulík bude nový kapitán.

Ten Hulík je darebák a pan Nový mu nevěří. Říká, že všechno, co slyší, hlásí straně a VB. Proto se mu teď daří znamenitě. Dělá, jako že je nejlepší přítel, každému tiskne ruku, ale není upřímný.

Tonda je dobrý kapitán. Je pravda, že už stárne, ale je poctivý člověk a fotbalu rozumí. Každý, kdo má klub rád, říká, že Hulík jako kapitán bude pro klub katastrofa. Příští sezóna nebude lehká, a tak každý se těší, že Tonda bude zdravý.

katastrofa
znamenitě, adv.

= catastrophe
= excellently

HOMEWORK

Překládejte :

1. I won't be here this afternoon, but I'll be here tomorrow morning.
2. I'll be home alone tonight. Will you be alone, too ?
3. My wife says that she'll be glad when her mother's here again.
4. I'm glad that tomorrow will be my day off.
5. I'm afraid that I won't be feeling well, if the weather isn't good.
6. Do you think that the examination is going to be hard ?
7. I hope that the sea isn't going to be too weak.

8. Soon he won't be a soldier any more and then he'll be home all day.
9. Do you think it'll be as warm here tomorrow as it is today ?
10. They say next winter is going to be very cold.

GRAMMAR NOTES

FUTURE TENSE
of the verb
BÝT (TO BE)

budu	I'll be, I'm going to be
budeš	you'll be, you're going to be
bude	he (she, it)'ll be, etc.
budeme	we'll be
budete	you'll be
budou	they'll be

Examples :

Dnes večer budu doma.	Tonight I'll be at home.
Nebudu tady.	I won't be here.
Zítřa bude zase zdravý.	He'll be all right again tomorrow.
On bude voják.	He'll be a soldier.
Odpoledne budeme pryč.	We'll be away in the afternoon.
Budete rád, že jste tady.	You'll be glad you're here.
Budete doma sám ?	Are you going to be at home alone (all by yourself) ?
Nejdřív budou doma, ale potom budou venku.	First they'll be at home, but then they'll be out.
Ta práce nebude hotová dnes, ale bude hotová brzo.	That job won't be finished today, but it'll be finished soon.
Budete tady zítra ?	Are you going to be here tomorrow ?
Ano, budu - ne, nebudu.	Yes, I will - no, I won't.

darebák, m.	- the no-good (so-and-so) scoundrel
doufám, že	- I hope, (that)
fořbal, m.	- soccer
hlásím	- I report, announce
hodně, adv.	- a lot, much
nebezpečí, n.	- danger
nejlepší, adj.	- best
oposice, f. or opozice	- opposition
povídám	- I say, tell; talk
poledne, n.	- noon
přítští, adj.	- next, future, coming
ruka, f.	- hand
sezóna, f.	- season
schůze, f.	- meeting
slábnu	- I'm getting weak
slovo, n.	- word
sluchátko, n.	- (telephone) receiver
stárnu	- I'm getting old, I age
telefon, m.	- telephone
tisknu	- I press; I print
vážný, adj.	- serious
výborně, adv.	- excellently
zpráva, f.	- news; announcement; report
zvoním	- I ring
noviny, f. pl.	- newspaper
píseň, f.	- song

Phrases and Idioms

Dělám, jako že (jsem váš přítel).	- I'm acting as if I were (your friend); i.e. I pretend
dělá, jako že tomu rozumí	- he pretends that he understands it
dělá, jako že mě neslyší	- he pretends not to hear me
VB - Veřejná bezpečnost	- Public Security
haló or halo, excl.	- Hello (exclamation of response in telephoning; exclamation to attract attention; not a greeting)

Lesson 27

DIALOGUE

Time to get up

Mrs. Mary Nový
Mr. Joseph Nový

(Mr. Nový is still in bed, but soon he will get up.)

Mrs. Nový: Are you going to take a bath?

Mr. Nový: Maybe so. If there's hot water and if I won't freeze in there.

Mrs. Nový: What are you going to do then?

Mr. Nový: Then I'll dress. Then I'll take my time putting on my shoes.

Mrs. Nový: Yes, and in the evening you'll again take your clothes and shoes off. You're only trying to make me mad.

Mr. Nový: I'm also going to eat breakfast.

Mrs. Nový: That's your daily routine.

Mr. Nový: That's Sunday's routine. Other days I don't eat breakfast.

Mrs. Nový: Will you fix the floor here?

Mr. Nový: Yes, that won't take long. And then I'll make a picture for Charles.

Mrs. Nový: You'll take a picture of him?

Mr. Nový: I won't. We have here an old negative of his.

Mrs. Nový: That one isn't good at all.

Mr. Nový: No, it isn't, but I'm not a photographer, either.

Mrs. Nový: What will you do while the picture is drying?

Mr. Nový: I'll probably take a rest.

Rozmluva

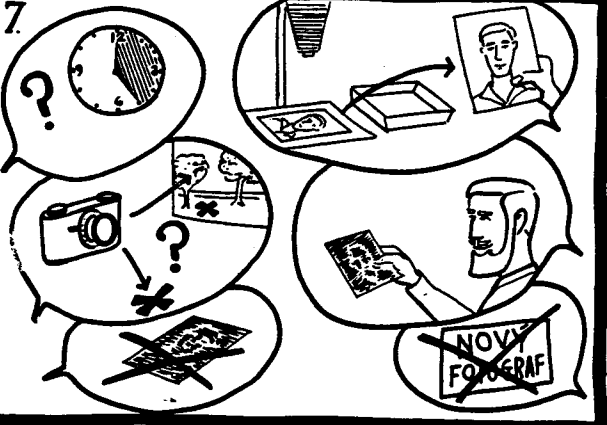
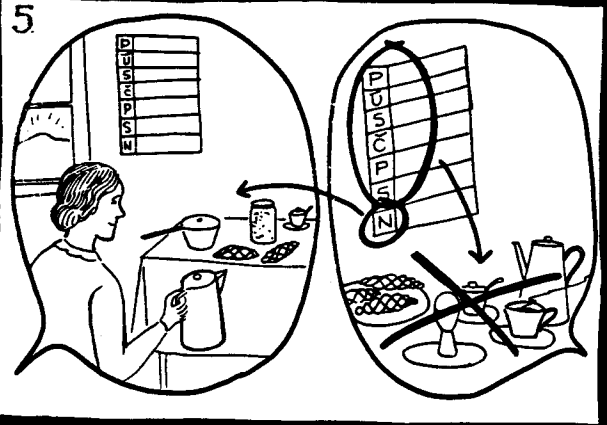
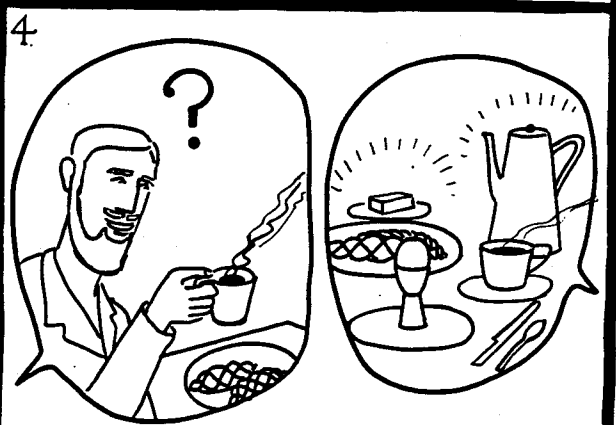
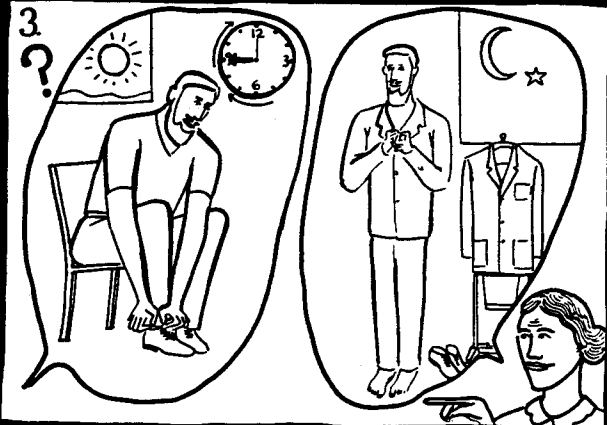
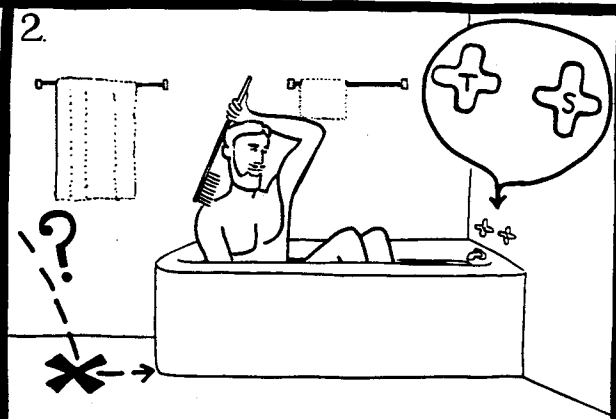
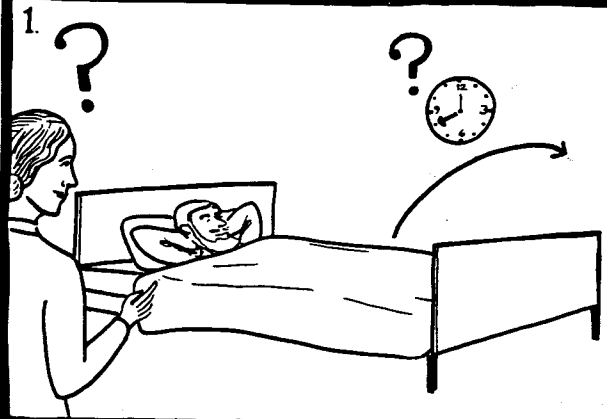
Čas vstávat

Paní Marie Nová
Pan Josef Nový

(Pan Nový ještě leží, ale už brzy bude vstávat.)

- Paní Nová: Budeš se koupat?
Pan Nový: Možná. Když bude nějaká teplá voda a když tam nebudu mrznout.
- Paní Nová: A co budeš dělat pak?
Pan Nový: Pak se budu oblékat. Taky se budu asi pomalu obouvat.
- Paní Nová: Ano, a večer se zas budeš svlékat a zouvat. Jenom mě zlobíš.
Pan Nový: Taky budu snídat.
- Paní Nová: To je tvoje denní rutina.
Pan Nový: To je nedělní rutina. Jindy nesnídám.
- Paní Nová: Budeš spravovat podlahu?
Pan Nový: Ano, to nebude trvat dlouho. A potom budu dělat fotografii pro Karla.
- Paní Nová: Ty ho budeš fotografovat?
Pan Nový: Nebudu. Máme tady jeho starý negativ.
- Paní Nová: Ten není vůbec dobrý.
Pan Nový: Není, ale já taky nejsem fotograf.
- Paní Nová: Co budeš dělat, až bude ta fotografie schnout?
Pan Nový: Budu asi odpočívat.

ROZMLUVA č 27

READING

Je neděle ráno. Pan Nový ještě leží. Jeho žena se ptá, kdy bude vstávat a pan Nový říká, že už brzy. Pan Nový nevstává v neděli rád. Říká, že v neděli má jinou rutinu. Nejdřív se bude koupat, potom se bude pomalu oblékat a obouvat a pak bude snídat. Pan Nový tak zlobí svou ženu každou neděli, ale když slyší, že snídaně už je hotová, směje se a říká, že to tak nemyslí.

Dnes dopoledne bude pan Nový spravovat podlahu. Bude mu to trvat dost dlouho, ale doufá, že to bude v poledne hotové. Odpoledne bude dělat fotografii pro svého syna Karla. Má ještě jeho starý negativ, a tak ho nebude fotografovat. Ten negativ není moc dobrý, ale stačí na to, pro co ho Karel bude potřebovat. Až bude fotografie schnout, pan Nový bude odpočívat. Jiný program dnes nemá.

Paní Nová myslí, že to není těžká práce, ale svému muži to neříká. Je ráda, že odpočívá, protože celý příští týden bude pracovat.

až

= when (in the future)

OTÁZKY K TEXTU :

1. Je dnes neděle ?
2. Je ještě ráno ?
3. Leží ještě pan Nový ?
4. Ptá se paní Nová, kdy bude vstávat ?
5. Bude pan Nový vstávat už brzy ?
6. Vstává pan Nový v neděli rád ?
7. Co říká pan Nový ?
8. Co bude dělat pan Nový nejdřív ?
9. Co potom ?
10. Zlobí pan Nový svou ženu vždycky tak ?
11. Myslí to pan Nový tak jak to říká ?
12. Směje se, když slyší, že snídaně už je hotová ?
13. Co bude dělat pan Nový dopoledne ?
14. Bude mu to trvat dlouho ?
15. Bude to v poledne hotové ?
16. Co bude dělat pan Nový odpoledne ?
17. Pro koho bude dělat tu fotografii ?
18. Bude pan Nový Karla fotografovat ?
19. Proč ho nebude fotografovat ?
20. Jaký je ten negativ ?
21. Stačí ten negativ na to, co Karel potřebuje ?
22. Co bude dělat pan Nový, až bude fotografie schnout ?
23. Má pan Nový ještě jiný program ?
24. Myslí paní Nová, že to je těžká práce ?
25. Říká to svému muži ?
26. Je ráda, že pan Nový odpočívá ?
27. Proč je ráda, že její muž odpočívá ?

HOMEWORK

Překládejte :

1. I'm going to write to my mother again today.
2. I usually write to her every week on Saturday or on Sunday.
3. Today I'm writing her that my friend, Charles, will soon be traveling (to the) East.
4. Charles has already been here for a long time.
5. He's going to take one more test tomorrow. After that he's going to rest.

- L. 27
6. We're going to buy everything today that Charles is going to need for the trip. Then we're going to repair his old automobile.
 7. Tomorrow we'll be swimming (bathing) the whole day.
 8. Charles likes to go to the beach (to the sea) and therefore I think he'll be sorry when he's gone.
 9. There's a strong wind today but the radio says that towards the evening it's going to weaken, and that tomorrow will be nice for sure.
 10. I like sun and warmth. But Charles is pleased that his next job is going to be (there) where it won't be summer all the time, but where it will also freeze sometimes.
-

NOTE:	peču (or peku)	pečeme or pečem
	pečeš	pečete
	peče	pečou (or pekou)

The forms peku and pekou are not used in the colloquial language.

GRAMMAR NOTES

THE INFINITIVE

(the form of verbs usually introduced by "to" in English: to see, to go, to make)

-t (-ti)

The infinitive of Czech verbs usually ends in:

-t (or -ti)

In colloquial language as well as in literary style spoken language the ending -t is used as a rule, In literary style written language the ending -ti is nowadays predominantly used.

dělám - I make
dělat - to make

děkuju - I thank
děkovat - to thank

In dictionaries it is customary to give the -ti form.

-ci

There is a small group of verbs whose infinitive ends in:

-ci in literary style

peču (or peku) - I bake (see Note, p. 56)
peci - to bake

In colloquial style the ending -t is used with this group too:

peču - I bake
pect - to bake

CLASSES The infinitive of Czech verbs consists usually of three parts: the root, the sign (which may be zero), and the ending. The part called the sign determines which class of verbs an infinitive belongs to. There are six classes of verbs:

	root	sign	end.	
1st class :	nes	-	- t	nést - to carry
2nd class :	tisk	- nou	- t	tisknout - to print
3rd class :	um	- ě	- t	umět - to know how
4th class :	pros	- i	- t	prosit - to beg
5th class :	děl	- a	- t	dělat - to make
6th class :	kup	- ova	- t	kupovat - to buy

NOTE :

1. Verbs of the 1st class have a zero sign; that is, no sign.
2. The infinitive is the form in which the verbs are listed in the dictionaries. And they will be so listed in the vocabularies of this textbook.
3. For Lesson 27 study verbs of the 2nd, 5th and 6th class, and the future tense.

Examples :

Some verbs of the 1st class : (Lesson 29)

piju	- pít	píšu	- psát
čtu	- číst	žiju	- žít
hraju	- hrát	beru	- brát
směju se	- smát se	jdu	- jít

Some verbs of the 2nd class : (Lesson 27)

slábnu	- slábnout	mrznu	- mrznout
stármu	- stárnout	schnu	- schnout
tisknu	- tisknout		

Some verbs of the 3rd class : (Lesson 28)

L. 27

sedím	- sedět	vracím	- vracet
slyším	- slyšet	závidím	- závidět
rozumím	- rozumět	prší	- pršet
odjíždím	- odjíždět	ležím	- ležet
střelím	- střílet	vidím	- vidět

Some verbs of the 4th class : (Lesson 28)

bydlím	- bydlit (or bydlet)	kouřím	- kouřit
prosím	- prosit	vařím	- vařit
myslím	- myslit (or myslet)	nosím	- nosit
mluvím	- mluvit	věřím	- věřit
holím	- holit	těším	- těšit
chodím	- chodit	hlásím	- hlásit
zlobím	- zlobit	zvoním	- zvonit
svítím	- svítit	učím	- učit

Some verbs of the 5th class : (Lesson 27)

dělám	- dělat	volám	- volat
hledám	- hledat	čekám	- čekat
prodávám	- prodávat	posílám	- posílat
zpívám	- zpívat	dívám se	- dívat se
poslouchám	- poslouchat	vstávám	- vstávat
říkám	- říkat	vyptávám se	- vyptávat se
vypadám	- vypadat	doufám	- doufat
znamenam	- znamenat	povídám	- povídat
dávám	- dávat	oblékám	- oblékat
ptám se	- ptát se	obouvám	- obouvat
pomáhám	- pomáhat	odpočívám	- odpočívát
utíkám	- utíkat	snídám	- snídat
vítám	- vítat	trvám	- trvat

Some verbs of the 6th class : (Lesson 27)

děkuju	- děkovat	nakupuju	- nakupovat
studuju	- studovat	opakuju	- opakovat
kupuju	- kupovat	lituju	- litovat
potřebuju	- potřebovat	půjčuju	- půjčovat
pracuju	- pracovat	fotografuju	- fotografovat
jmenuju se	- jmenovat se	spravuju	- spravovat

Some special verbs : (Lesson 29)

bojím se - bát se
 stojím - stát
 jsem - být
 jím - jíst

spím - spát
 mám - mít
 vím (I know) - vědět (Lesson 31)
 chci (I want) - chtít (Lesson 32)

FUTURE
TENSE

The future tense is formed by the appropriate form of **BUDU** with the infinitive :

budu dělat	I'll (I'm going to) make
budeš dělat	you'll (you're going to) make
bude dělat	he (she, it)'ll (is going to) make
budeme dělat	
budete dělat	etc.
budou dělat	

Examples :

Budete dělat čaj ?
 Ano, budu.

Are you going to make tea ?
 Yes, I am.

Budete večer studovat ?
 Ne, budu odpočívát.

Are you going to study tonight ?
 No, I'm going to rest.

Negative future :

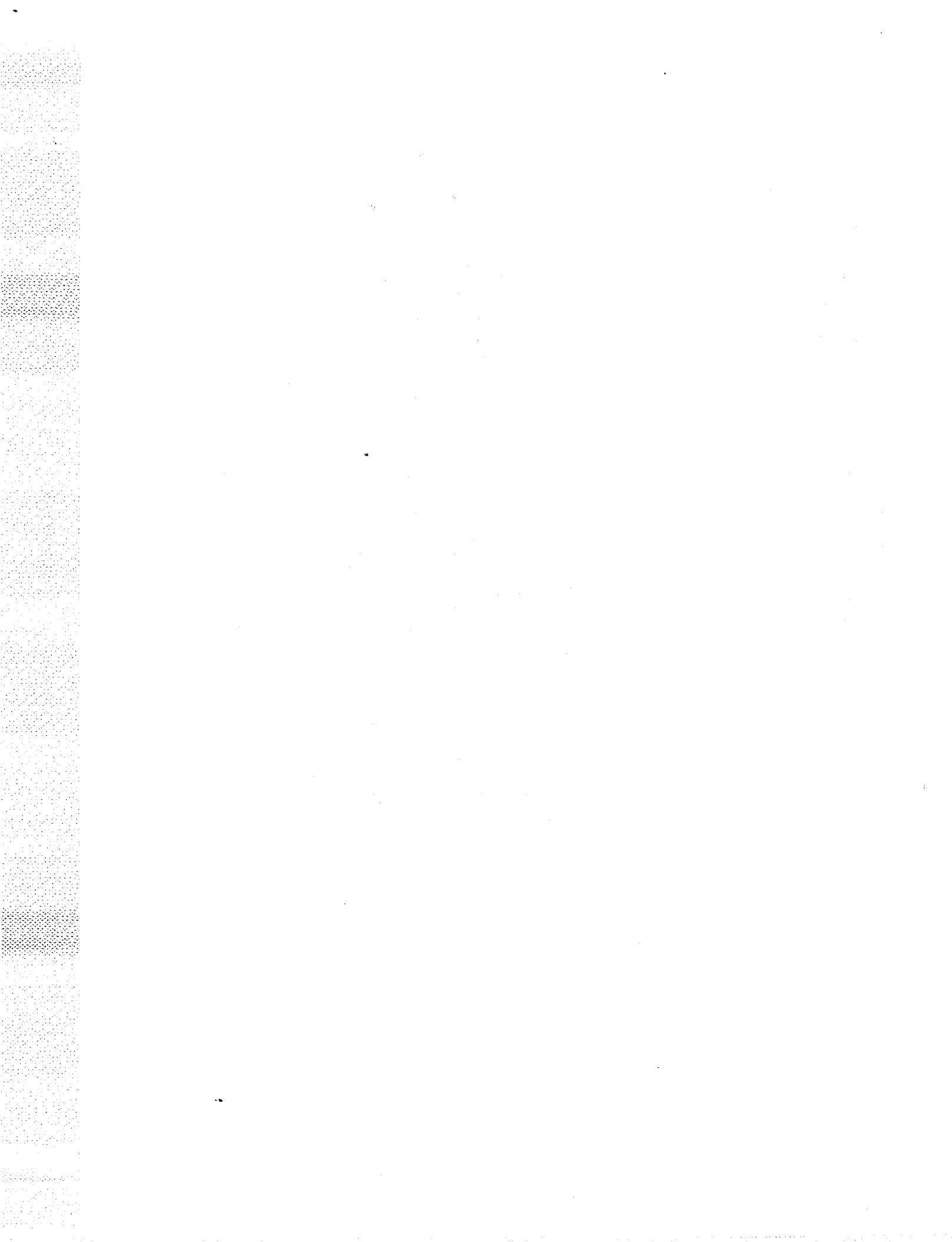
nebudu dělat	I won't make, I'm not going to make
nebudeš dělat	
nebude dělat	
nebudeme dělat	etc.
nebudete dělat	
nebudou dělat	

Examples: To nebude dlouho trvat. It won't last (take) long.
 Nebudeme čekat. We won't be waiting.

denní, adj.	- daily
dlouho, adv.	- long, for a long time
fotograf, m.	- photographer
fotografie, f.	- photograph
fotografovat	- to take picture(s)
jindy, adv.	- (some) other time
koupat se, koupu or koupám	- to take a bath, to bathe
ležím	- I lie, (recline)
možná, adv.	- maybe, perhaps
mrznout	- to freeze, to be freezing cold
nedělní, adj.	- Sunday
negativ, m.	- negative (in photography)
oblékat se	- to get dressed
obouvat se	- to put shoes on
odpočívát	- to rest
pomalu, adv.	- slowly
rutina, f.	- routine
schnout	- to dry, to be drying
snídat	- to have breakfast
spravovat	- to repair, mend
trvat	- to last, to take time
vůbec, adv.	- (not) at all, in general
zlobit	- to tease; make angry, mad, vex
zlobit se	- to be angry
svlékat se	- to undress
zouvat se	- to take off one's shoes

Phrases and Idioms

To trvá dlouho.	- It takes a lot of time.
Vůbec ne.	It's been going on a long time.
Jdu se koupat.	- Not at all.
Jo, colloq.	- I go swimming (to the beach, to the swimming pool).
až	- yeah
	- when (in the future)

Lesson 28

DIALOGUE

A Local National Committee

Mr. Mareš
Mr. Nový

Mr. Mareš: Where are you going so early?
Mr. Nový : To the National Committee, for a permit.

Mr. Mareš: Local or County?
Mr. Nový : Just Local. My wife'll be needing a new winter coat.

Mr. Mareš: Do you know anybody there?
Mr. Nový : Unfortunately, no.

Mr. Mareš: Then you'll keep going there always in vain and they'll just tell you it'll come soon, perhaps day after tomorrow.
Mr. Nový : That means waiting and suffering.

Mr. Mareš: One of my former students is there. If I see him tonight, you'll be buying the overcoat before long.
Mr. Nový : That's really nice of you. Thanks very much.

Mr. Mareš: You know, otherwise nowadays everything takes time.
Mr. Nový : That's the way it is. Well, many thanks again. Hope you'll be all right.

Mr. Mareš: Take care of yourself.

Rozmluva

Místní národní výbor

Pan Mareš
Pan Nový

Pan Mareš: Kam jdete tak časně?

Pan Nový : Na národní výbor, pro povolení.

Pan Mareš: Na místní nebo na okresní?

Pan Nový : Jenom na místní. Žena bude potřebovat nový zimní plášť.

Pan Mareš: Máte tam někoho známého?

Pan Nový : Bohužel, ne.

Pan Mareš: To tam budete pořád chodit nadarmo a oni vám jen budou říkat, že to bude brzy, snad už pozítří.

Pan Nový : To znamená čekat a trpět.

Pan Mareš: Tam je jeden můj bývalý student. Jestli ho dnes večer budu vidět, budete ten plášť kupovat brzy.

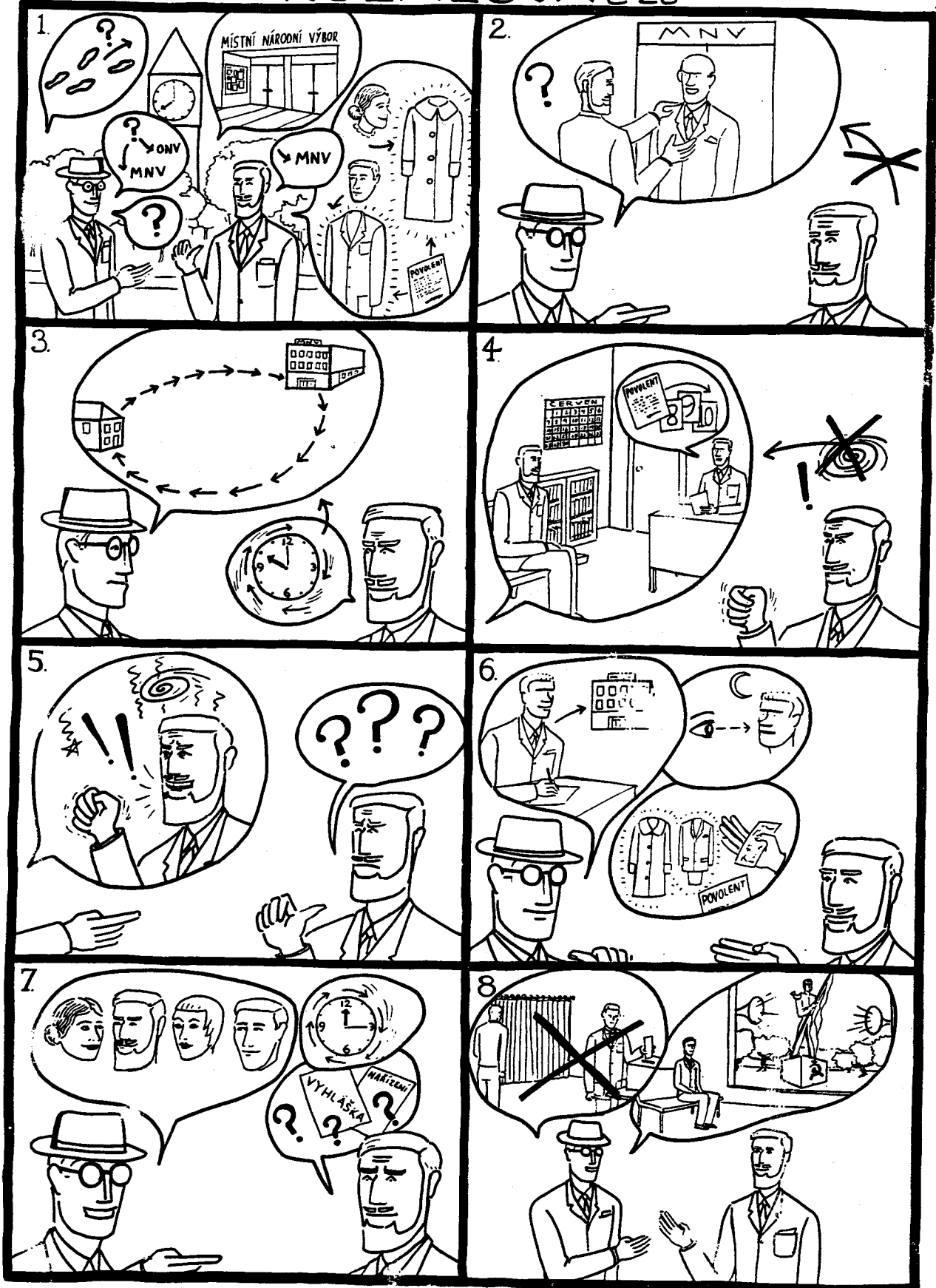
Pan Nový : To jste moc hodný. To vám moc děkuju.

Pan Mareš: To víte, jinak teď všechno trvá.

Pan Nový : Jojo. Tak vám ještě jednou děkuju a mějte se hezky.

Pan Mareš: Buďte zdráv.

ROZMLUVA č. 28

READING

Pan Nový jde časně ráno na národní výbor. Jeho žena potřebuje zimní plášť a Karel (jeho syn) bude potřebovat nový oblek. Povolení na to dává místní národní výbor. Když nemáte povolení, krejčí na vás vůbec nemluví.

Pan Mareš je dnes taky časně venku. Volá na pana Nového a ptá se, kam jde. Pan Nový mu říká, že jde na národní výbor a proč tam jde. Taky mu říká, že tam nejde rád, protože ví, že tam bude dlouho čekat a nemá na to čas.

Pan Mareš tam má jednoho svého bývalého studenta. Je to hodný člověk a nebojí se pomáhat. Jestli ho pan Mareš bude dnes večer vidět, pan Nový bude kupovat ten plášť a oblek brze. To je pro pana Nového dobrá zpráva, a tak panu Marešovi moc děkuje. Pan Mareš říká, že to je v pořádku a že mu za to nepotřebuje děkovat. Sám často neví, co dělat, a možná, že bude taky pana Nového někdy potřebovat.

Pan Nový je rád, že pan Mareš tam má známého. Doufá, že všechno bude jiné, a že to snad nebude tak dlouho trvat.

OTÁZKY K TEXTU :

1. Je pan Nový náš starý známý?
2. Kam jde tak časně ráno ?
3. Jde na národní výbor ?
4. Jde na místní nebo na okresní národní výbor ?
5. Proč tam jde ?
6. Bude jeho žena potřebovat plášť na zimu ?
7. Má pan Nový syna ?

8. Jak se jmenuje jeho syn ?
9. Potřebuje Karel Nový taky zimní plášť, nebo potřebuje oblek ?
10. Dává národní výbor povolení na kabát nebo na oblek ?
11. Ví pan Nový, že to asi bude trvat dlouho ?
12. Má pan Nový čas čekat na to povolení ?
13. Má tam pan Nový nějakého známého ?
14. Má tam někoho pan Mareš ?
15. Bude pan Mareš toho bývalého studenta večer vidět ?
16. Je ten bývalý student hodný člověk ?
17. Bojí se pomáhat, když vidí slušného člověka ?
18. Děkuje pan Nový panu Marešovi ?
19. Bude pan Mareš někdy potřebovat pana Nového ?
20. Doufá pan Nový, že nebude dlouho čekat na to povolení?

HOMEWORK

Překládejte :

Tomorrow'll be Sunday again. That means I'll relax the whole day. In the morning I'll lie (in bed) a long time and in the afternoon, if it doesn't rain ("if it will not rain"), I'll sit outside, listen to the radio, and look at the ocean.

On Sunday I like to be alone. I think of home, read or write, and generally do only what I enjoy. I know that on Monday I'll return to my job and daily routine again.

Maybe you think I have no interest in my work, but that isn't true. My work isn't easy, but I like it, because it's not futile. I know that when I leave I'll really be speaking Czech and everyone will understand me.

VERBS of the
3rd and 4th
CLASS

Study the infinitive of the verbs of the 3rd and 4th class in Grammar Analysis 27.

NOTE 1. : There are two types of verbs of the 3rd class :

rozumím	trpím
(oni) rozumějí	(oni) trpí

The infinitive of both types ends in - et (- ět). It is best to memorize which 3rd person plural ending goes with which verb of this class, in order to help when you study the imperative.

In colloquial Czech these endings are interchangeable, so that either ending may be used in colloquial :

oni rozumějí	or	oni rozumí
oni trpí	or	oni trpějí

Only the literary style forms (which also are good colloquial) will be used throughout this textbook.

oni rozumějí	oni sedí
odjíždějí	slyší
střílejí	závidí
vracejí	leží

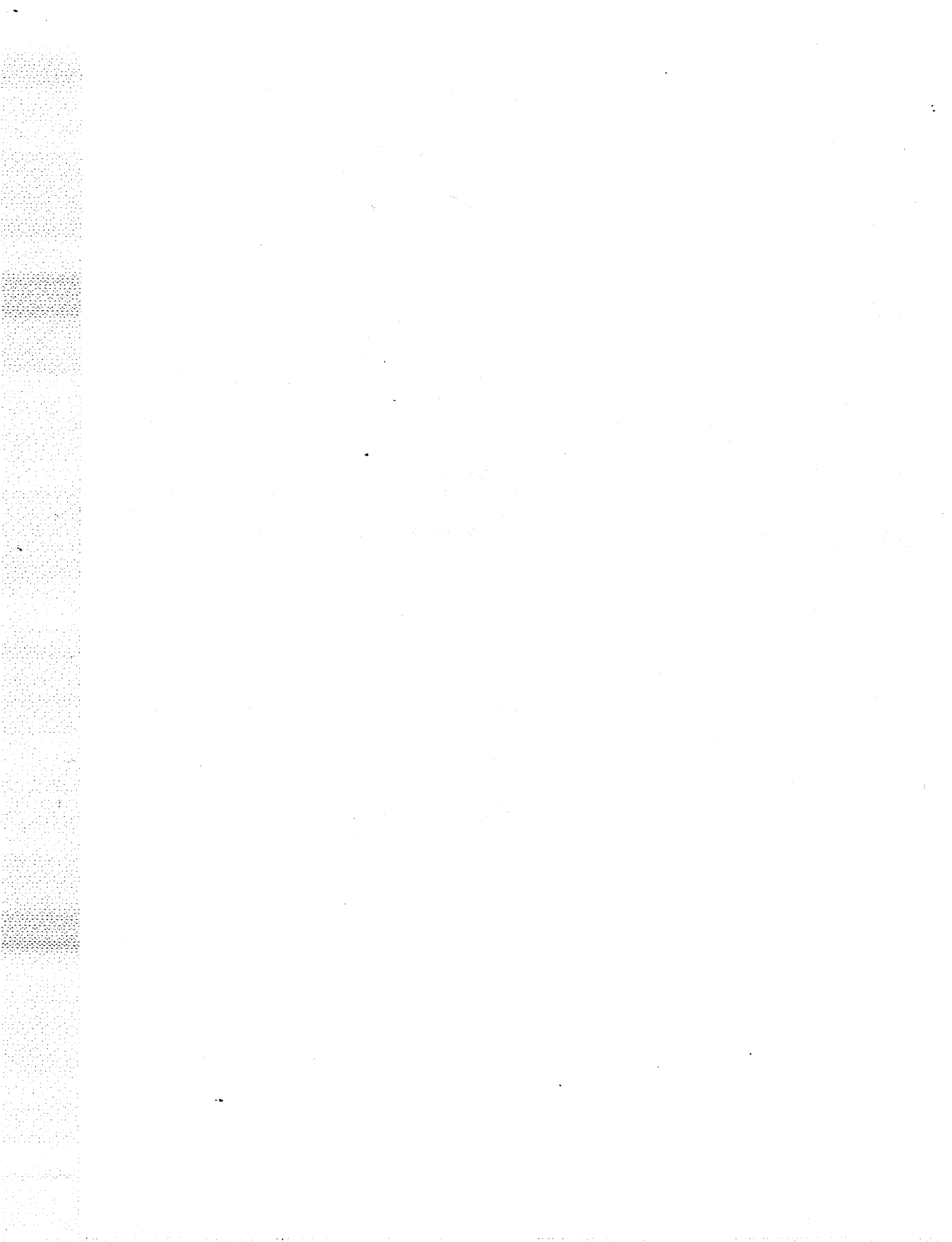
NOTE 2. : The 4th class verb infinitive ends in - it; the 3rd person plural ending is - í.

NOTE 3. : The infinitive of bydlím is bydlit or bydlet (interchangeable) and the 3rd person plural is accordingly either oni bydlí or oni bydlejí.

až, conj.	- when (in the future); up to, till
bohužel, adv.	- unfortunately, unhappily
bývalý, adj.	- former
časně, adv.	- early
demokracie, f.	- democracy
jestli, conj.	- whether, if
místní, adj.	- local
nadarmo, adv.	- in vain, for nothing
národní, adj.	- national
okresní, adj.	- district, county (adj.)
povolení, n.	- permission, permit
pozítrí, adv.	- day after tomorrow
stále, adv.	- constantly, permanently, all the time, continuously
trpět	- to suffer, tolerate
vědět, vím, víš, ví, víme, víte, vědí	- to know
výbor, m.	- committee
zatím, adv.	- in the meantime, for the time being, meanwhile
zimní, adj.	- winter (adj.)
známá, f.	- an acquaintance (female)
známý, m.	- an acquaintance (male)
jinak	- otherwise

Phrases and Idioms

místní národní výbor abbr.: MNV	- Local National Committee (the municipal government, city hall)
okresní národní výbor (abbr.: ONV)	- County National Committee
To je ono.	- That's just it.
Mějte se hezky.	- Have a good time.
Buďte zdrav.	- Take good care of yourself.
Není to nadarmo.	- It isn't futile.
Mluvit na někoho.	- To speak to someone, to be on speaking terms with someone.

Lesson 29

DIALOGUE

In a restaurant

Mr. Čapek (When you go to the National Committee for a permit to purchase material, Mr. Čapek will ask whether you really need it.)

Mr. Mareš, his former teacher

Place: A restaurant

Mr. Mareš: Good evening. How're things with you?

Mr. Čapek: Still the same.

Mr. Mareš: What're you going to eat besides soup?

Mr. Čapek: I like pork. They have baked fish here, too. But how long does it take to bake it?

Mr. Mareš: It won't take long, but after you eat it, you'll soon be hungry.

Mr. Čapek: I'll sleep well, at least. When I eat a lot, I don't sleep well. Will you have something to drink?

Mr. Mareš: A small beer. But I want to ask a favor of you. One of my friends needs material for a coat.

Mr. Čapek: Do we have his application already?

Mr. Mareš: Not yet.

Mr. Čapek: As it is now, when someone applies for material this year, he'll get it next year. But perhaps we can do something about it.

Mr. Mareš: My friend will phone you tomorrow.

Mr. Čapek: If he'll be there in the morning before a long line forms, it won't be necessary.

Mr. Mareš: Well, here is the waiter.

Rozmluva

V restauraci

Pan Čapek (Když jdete na národní výbor pro povolení na látku, pan Čapek se bude vyptávat, jestli ji opravdu potřebujete.)

Pan Mareš, jeho bývalý učitel

Místo: Restaurace

Pan Mareš: Dobrý večer. Jak se vede?

Pan Čapek: Je to pořád stejné.

Pan Mareš: Co budete jíst mimo polívku?

Pan Čapek: Já rád vepřovou. Taky tady mají pečenou rybu. Ale jak dlouho ji budou péct?

Pan Mareš: Bude to hned, ale potom budete mít brzo hlad.

Pan Čapek: Aspoň budu dobře spát. Když moc jím, špatně spím. Budete vy něco pít?

Pan Mareš: Malé pivo. Ale mám na vás prosbu. Jeden můj přítel potřebuje látku na kabát.

Pan Čapek: Máme už jeho žádost?

Pan Mareš: Ještě ne.

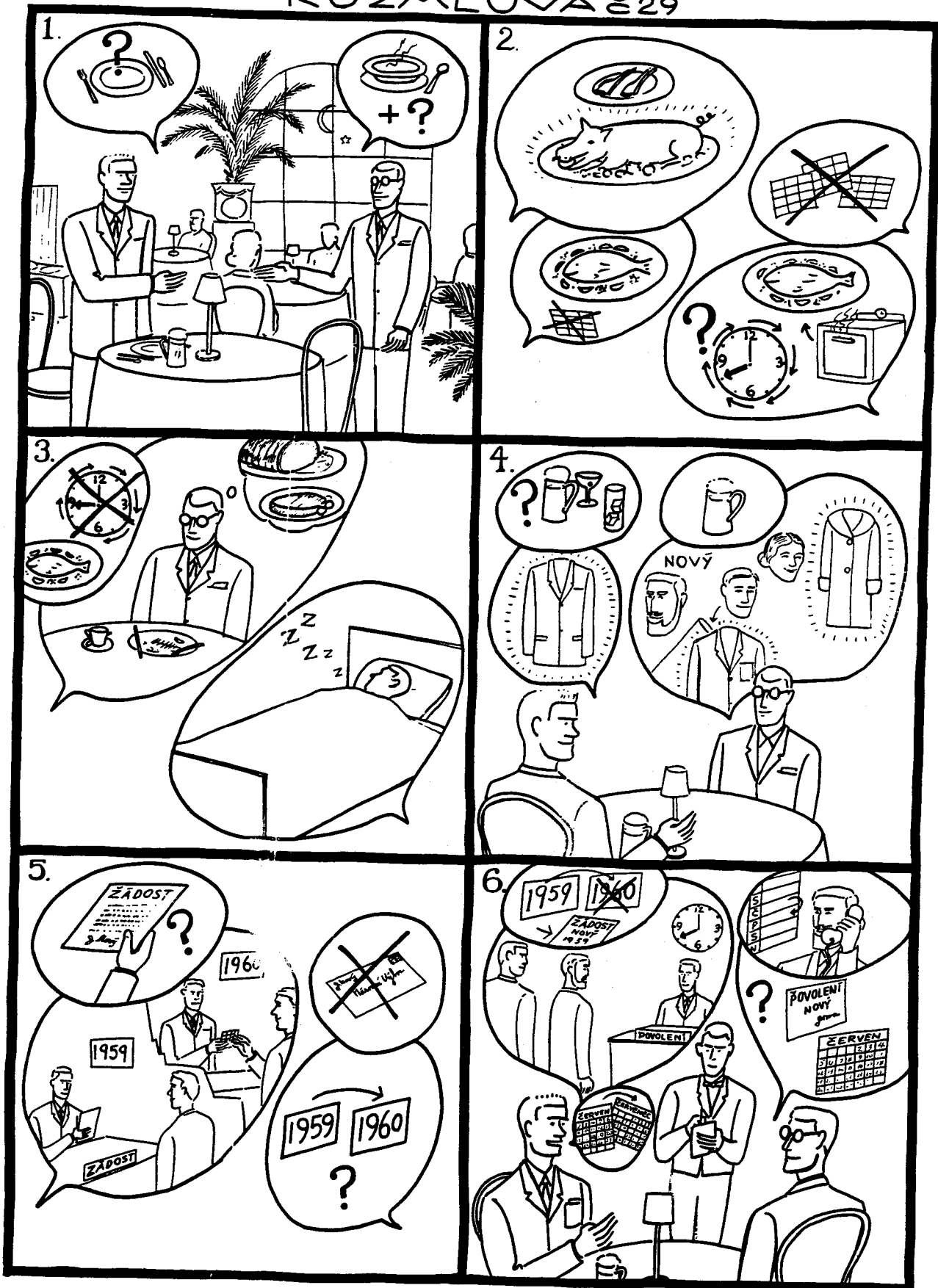
Pan Čapek: Jak to dnes vypadá, když někdo žádá o látku letos, bude ji mít až napřesrok. Ale snad se dá něco dělat.

Pan Mareš: Můj přítel vám bude zítra telefonovat.

Pan Čapek: Když tam bude ráno, než tam bude fronta, tak to není potřeba.

Pan Mareš: Á, už je tady číšník.

ROZMLUVA Ě29

Pan Čapek (který dává povolení na látku) a jeho bývalý učitel, pan Mareš, budou spolu večeřet. Restaurace, kde sedí, je dnes hodně plná. Mají tam obyčejně dobrou vepřovou, dobrou polívku a pečenou rybu. Pan Mareš rád pečenou rybu, ale bojí se, že ji budou dlouho péct a že potom zas bude mít brzy hlad.

K té rybě bude pan Mareš pít malé pivo. Volá číšníka, říká mu, co bude jíst a pít a potom povídá panu Čapkovi : "Jeden můj dobrý přítel bude potřebovat nějakou látku, a tak ho posílám k vám na národní výbor. Myslím, že vám taky bude zítra časně ráno telefonovat. Doufám, že pro něj budete mít čas. Je to hodný člověk."

Ale pan Čapek, který každému rád pomáhá, se bojí, že to bude těžké. Všechno dnes trvá moc dlouho a když někdo o něco žádá letes, je rád, když to má napřesrok. Ale jestli pan Čapek tam bude mít jeho žádost hodně brzy, než tam bude velká fronta, tak se snad dá něco dělat. Možná, že pan Nový bude mít to povolení už příští měsíc.

večeřet - to have dinner (evening meal), supper

OTÁZKY K TEXTU :

1. Kdo je pan Čapek ?
2. Kdo dává povolení na látku ?
3. Na co dává pan Čapek povolení ?
4. Jak se jmenuje jeho bývalý učitel ?
5. Čekají na večeři ?
6. Je ta restaurace dnes hodně plná ?
7. Co mají dnes k večeři mimo polévku ?
8. Mají tam obyčejně dobrou vepřovou ?

10. Co bude jíst pan Mareš?
11. Bojí se pan Mareš, že tu rybu budou dlouho péci ?
12. Bude mít zase brzy hlad ?
13. Co bude pan Mareš pít k té rybě ?
14. Koho volá pan Mareš ?
15. Co říká pan Mareš číšníkovi ?
16. Co říká pan Mareš panu Čapkovi ?
17. Kdo bude potřebovat látku ? (jeho přítel)
18. Bude jeho přítel časně ráno panu Čapkovi telefonovat?
19. Myslí pan Čapek, že to bude lehké ?
20. Proč to nebude lehké ?
21. Myslí pan Čapek, že se dá něco dělat ?
22. Je tam obyčejně ráno velká fronta ?
23. Doufá pan Čapek, že jeho přítel bude mít to povolení už příští měsíc?

HOMEWORK

Překládejte :

1. We aren't going to eat at home tonight, because we're going to have guests (a visit), and my wife says that she doesn't cook very well.
2. Our dog's afraid to go out alone. He's very young.
3. Tonight I'm going to write my father. I think he'll laugh when he reads (when he'll read) what kind of a dog I have.
4. I need a new suit, but my wife says the tailor's too expensive and the suit will cost too much.
5. This fellow won't sleep if he takes another drink (he's going to drink again). Beer isn't good for him, but he drinks it every day.

For Lesson 29 study the verbs of the 1st class and the special verbs in Grammar Analysis 27.

MASC. NOUNS
ENDING IN -A

There is a group of masculine nouns ending in -a.

On je starý komunista. He's an old Communist.

The other case endings are as follows:

Proč to říkáte tomu <u>komunistovi</u> ?	Why're you telling it to that Communist?
--	--

Znám toho starého <u>komunistu</u> .	I know that old Communist.
--------------------------------------	----------------------------

předseda	chairman
----------	----------

pan Kučera	Mr. Kučera
------------	------------

NOTE: INFINITIVE. Some examples of usage.

- On vidí, že já stojím venku.
On mě vidí stát venku. - He sees me standing outside.

On slyší, že já zpívám.
On mě slyší zpívat. - He hears me singing.
- On se mu bojí psát. - He is afraid to write to him.

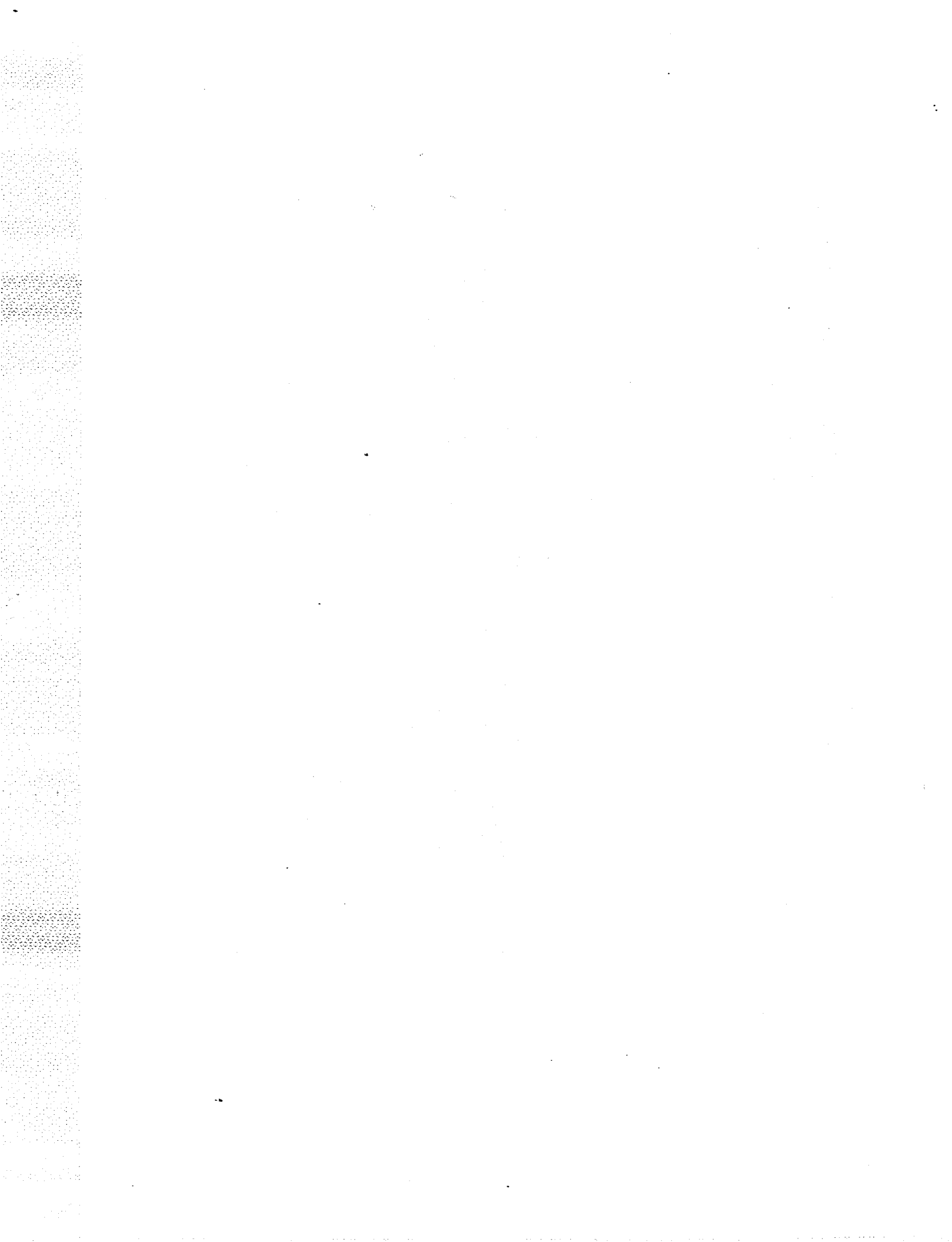
číšník, m.	- waiter
fronta, f.	- line, front
hned	- immediately, directly
letos	- this year
lístek, m.	- ticket; card
měsíc, m.	- moon; month
napřesrok	- next year
nazdar	- a Czech greeting among friends
než	- before (adv. of time); than
péci	- to bake, roast
pečený	- baked, roasted
polévka, f. or polívka	- soup
potřeba, f.	- need
prosba, f.	- request
ryba, f.	- fish
stejný	- of the same quality or looks; equal
špatně	- in a wrong way
telefonovat	- to phone
vepřová, f.	- pork; pork roast
vést, vedu	- to lead, guide
žádat o něco	- to ask, apply for something
žádost, f.	- application, request
tma, f.	- darkness
kabát, m.	- coat

Phrases and Idioms

Jak se vám vede ?	- How are you ?
Jak se mu vede ?	- How is he ?
Vede se jim dobře.	- They're doing fine.
Je to pořád stejné.	- It's always the same.
Lístek na maso.	- Meat-ration card.
Malé pivo.	- A small (glass of) beer.
Mám na vás prosbu.	- I want to ask a favor of you.
Jak to dnes vypadá ...	- The way things look now ...
Něco se dá dělat.	- Something can be done (about it).
Není potřeba.	- That's not necessary.

Observe :

až	- not until
Budu to mít až napřesrok.	- I <u>won't</u> have it <u>until</u> next year.

Lesson 30

DIALOGUE

Still in a restaurant

Mr. Mareš (Our old friend. Mr. Nový is his friend.)

Waiter

Place: Restaurant

Mr. Mareš: Waiter!

Waiter : Welcome! What will you have to eat?

Mr. Mareš: Mr. Čapek tells me you have baked fish here.

Waiter : And how about soup?

Mr. Mareš: What kind do you have?

Waiter : Only bouillon. We're out of cream soup.

Mr. Mareš: Bouillon, please. I hope that the fish won't take long.

Waiter : It will be ready soon. Anything else?

Mr. Mareš: A small beer. (A short beer).

Waiter : Of course.

(Waiter goes for the fish and beer. After a while he is bringing only beer.)

Waiter : I'm sorry, but we're out of fish.

Mr. Mareš: That's nice. What'll I eat?

Waiter : There's a chicken there, and it doesn't look bad.

Rozmluva

Ještě v restauraci

Pan Mareš (Náš starý známý. Pan Nový je jeho přítel.)
Číšník
Místo: Restaurace

Pan Mareš: Pane vrchní!
Číšník : Pěkně vítám. Co budete dnes jíst?

Pan Mareš: Pan Čapek mi říká, že tady máte pečenou rybu.
Číšník : A co polívku?

Pan Mareš: Jakou máte?
Číšník : Je tady jenom hnědá. Bílá už je pryč.

Pan Mareš: Tak tu hnědou, prosím. Doufám, že ta ryba nebude trvat dlouho.
Číšník : Bude to brzy. Ještě něco?

Pan Mareš: Malé pivo.
Číšník : Prosím.

(Číšník jde pro rybu a pivo. Za chvíli nese jenom pivo.)

Číšník : Lituju, ale rybu už nemáme.
Pan Mareš: To je pěkné. Co budu jíst?

Číšník : Je tam kuře, a nevypadá špatně.

vrchní číšník head waiter
vrchní (for short)
pan vrchní
pane vrchní! (address form, vocative case)

ROZMLUVA 830

1

2

3

4

5

6

Číšník se ptá, co bude pan Mareš jíst. "Vy máte dnes pečenou rybu, že ano," říká pan Mareš a ptá se, jestli mají také polívku. Číšník mu odpovídá, že už je tam jenom hnědá polévka. Bílá už je pryč. Pan Mareš hnědé polévce moc nevěří. Říká, že to je obyčejně jen teplá hnědá voda. Číšník se jen směje. Asi si myslí: "Náš zákazník, náš pán."

Číšník jde pro pečenou rybu a pro malé pivo, ale za chvíli je tady zas a hlásí panu Marešovi, že rybu už nemají. "Už je tam jen kuře", říká, "a nevypadá špatně."

Na neděli odjíždí pan Mareš ke svému bratrovi. Moc se na to netěší, protože autobus je vždycky plný a pan Mareš nerad stojí.

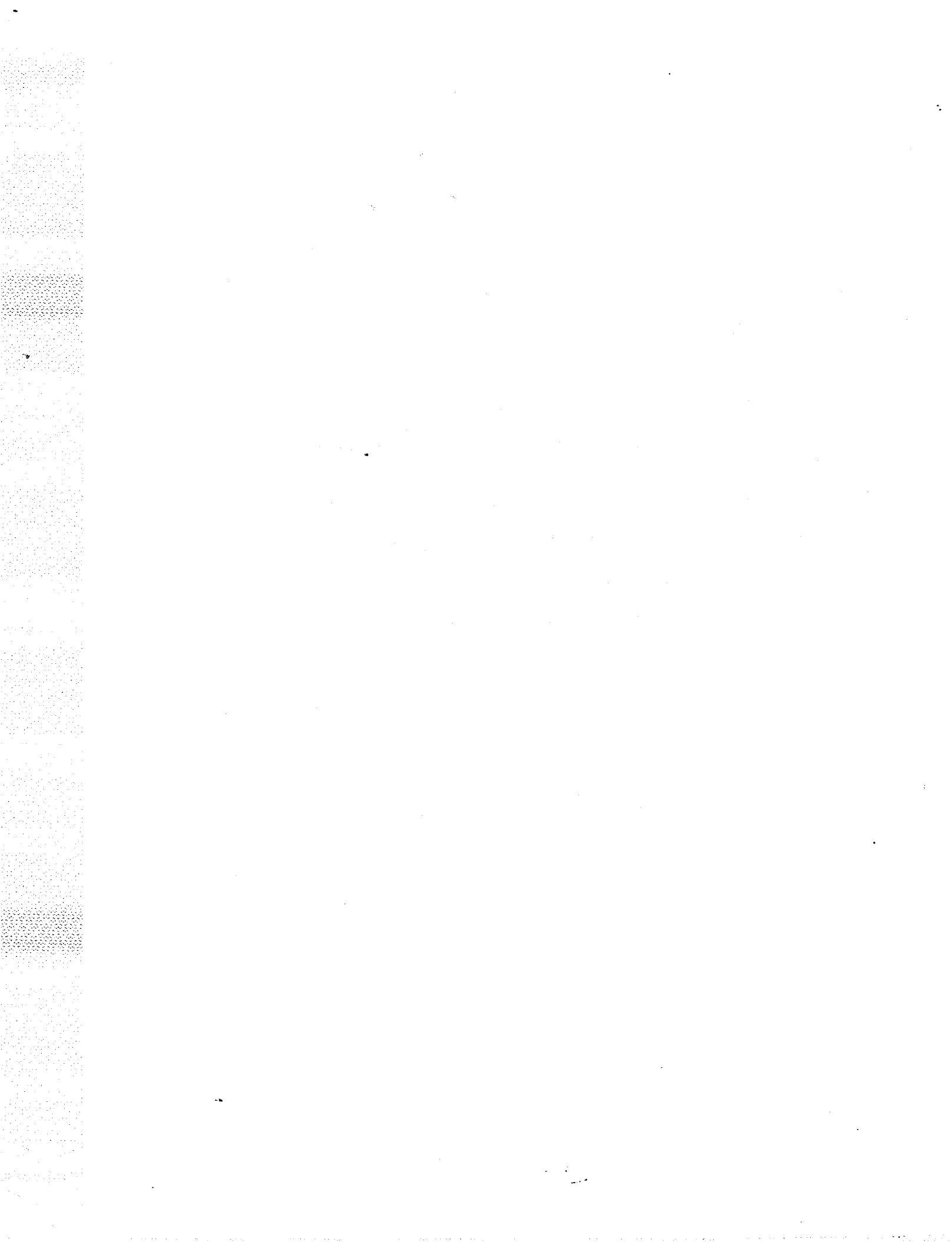
OTÁZKY K TEXTU :

1. Kdo se ptá, jestli pan Mareš bude jíst ?
2. Co říká pan Mareš ?
3. Co ještě se ptá pan Mareš ?
4. Mají ještě bílou polévku ?
5. Jaká je tam jenom polévka ?
6. Má pan Mareš rád hnědou polévku ?
7. Proč nevěří pan Mareš hnědé polévce ?
8. Co tomu říká číšník ?
9. Co si myslí číšník ?
10. Pro co jde číšník potom ?
11. Mají ještě tu rybu ?
12. Co tam je ještě ?
13. Kam odjíždí Mareš v neděli ?
14. Proč se na to netěší ?

HOMEWORK

Překládejte :

1. Next week we'll have a day off.
2. I won't read this book because I don't understand it.
3. I hear that Mary's going to marry Mr. Novák.
4. Tonight I'm going to listen to the radio because they're going to play light music.
5. They say it's going to rain tonight, but I think it'll freeze.
6. The doctor thinks my uncle won't live very long.
7. If I am sick, I won't eat and I'll only drink tea.
8. It won't take long and my work will be finished.
9. I'll need a new overcoat soon.
10. How long will you be standing here ?

Lesson 31

DIALOGUE

In a night club

Frank Havel. Božena Nový is his girlfriend.

Charles Nový. Božena is his sister.

Bartender.

Place: A small Prague bar. Frank knows Charles Nový but doesn't know that Božena is his sister.

Charles: Do you know Božena Nový?

Frank : I do. Why?

Charles: Božka is my sister. You know me as Charles Pekař (Baker), don't you?

Frank : Certainly.

Charles: And you also know old Mr. Nový, don't you?

Frank : Certainly, he's our club treasurer.

Charles: That's it. He is Charles Nový and I am too. And because I'm a baker - that's my trade - they call me Charles Pekař.

Frank : So it's only a nickname.

Charles: Božka and you are seen everywhere together. One time it's a movie, then again a nightclub. And I don't like it very much.

Frank : I'm going to have a new job and good pay soon. And then we'll get married.

The bartender gives them another beer.

Frank : To your health!

Charles: To your health!

Frank : You see, I know how to make special optical glass. And only I know how to make it. We're starting production.

Charles and Frank go home, both feeling good.

Rozmluva

V baru

František Havel. Božena Nová je jeho děvče.
Karel Nový. Božena je jeho sestra.

Barman.

Místo: Malý pražský bar. František zná Karla Nového,
ale neví, že Božena je jeho sestra.

Karel : Znáte Boženu Novou?

Franta: Zním, proč?

Karel : Božka je moje sestra. Vy mě znáte jako
Karla Pekaře, že ano?

Franta: Ovšem.

Karel : A taky znáte starého pana Nového, že jo?
Franta: Ovšem, to je náš klubovní pokladník.

Karel : Tak vidíte. On je Karel Nový a já taky.
A protože já jsem pekař - to je moje zaměstnání -
tak mi říkají Karel Pekař.

Franta: Tak to je jen vaše přezdívka.

Karel : Božku a vás je všude vidět spolu. Jednou je
to biograf, pak zas nějaký bar. A mně se to
moc nelíbí.

Franta: Já brzy budu mít nové místo a dobrý plat.
A pak se budu brát.

Barman jim dává nové pivo.

Franta: Na zdraví!

Karel : Na zdraví!

Franta: Víte, já umím dělat speciální optické sklo.
A dovedu to jen já. Začínáme to dělat.

Karel a Franta jdou domů. Mají dobrou náladu.

ROZMLUVA Ž 31

Naproti pražskému hotelu "Pošta" je malý bar. Dnes večer tam spolu sedí František Havel a Karel Nový a pijou pivo. František zná Karla, ale neví, že jeho děvče, Božena Nová, je jeho sestra.

František zná Karla jenom jako "Pekaře". Ale to není jeho správné jméno, protože Karel se jmenuje Nový a "Pekař" je jenom jeho přezdívka. Říkají mu tak proto, že to je jeho zaměstnání.

Karlovi se nelíbí, že Božena a František spolu chodí. Myslí, že František pro Boženu není. A tak se vyptává, jakou má práci, jestli má dobrý plat, kde bydlí a taky kam patří politicky.

František mu říká, že má Boženu opravdu rád a že si ji bude brát, až bude mít nové místo. Tam, kde pracuje teď, mu neplatí moc dobře, ale až bude mít tu novou práci, bude mít opravdu dobrý plat.

František umí dělat speciální optické sklo. Je to nová věc, kterou teprve začínají dělat a kterou každý nedovede.

To Karel rád slyší. Teď ví, že František je slušný člověk a už proti němu není.

Barman jim nese ještě jedno pivo a František říká, že to už bude poslední, protože zítra bude mít těžký den.

A tak všechno je zase v pořádku. Karel se už o Boženu nebojí a František má taky dobrou náladu.

jméno, n.	- name
nést, nesu, neseš ...	- to carry, to bring
oni teprv (or teprve) začínají	- they are only beginning

OTÁZKY K TEXTU:

1. Co je naproti hotelu "Pošta" ?
2. Je to pražský bar ?

3. Kdo tam sedí dnes večer ?
4. Zná František Karla Nového ?
5. Ví František, že Božena je jeho sestra ?
6. Jaké má Karel zaměstnání ?
7. Jak mu proto říkají ?
8. Zná František jeho jméno ?
9. Jakou přezdívku má Karel ?
10. Ví František, že "Pekař" je jeho přezdívka ?
11. Líbí se Karlovi, že Božena a František spolu chodí ?
12. Proč to Karel nevidí rád ?
13. Vypytává se Karel, jakou má František práci ?
14. Vypytává se taky na jeho plat ?
15. Bude si František Boženu brát ?
16. Kdy si jí bude brát ?
17. Platí mu dobře tam, kde teď pracuje ?
18. Bude mít potom dobrý plat ?
19. Co umí dělat František ?
20. Dovede to každý ?
21. Proč to nedovede každý ?
22. Slyší to Karel rád ?
23. Je ještě proti Františkovi ?
24. Budou pít ještě jedno pivo ?
25. Bude František ještě pít ?
26. Proč nebude František už pít ?
27. Bojí se Karel ještě o svou sestru ?

HOMEWORK

Today we see Mr. Charles Nový and Mr. Frank Havel. They're drinking beer and talking.

Mr. Havel knows Charles Nový, but he doesn't know his name. Charles looks at Mr. Havel and asks : "Aren't you the fellow our Božena is going to marry ?"

"Your Božena ?" says Frank, "I don't know what you mean (myslit). I'm going to marry Božena Nový and not Božena Pekař."

"But I'm her brother, my name is Nový. "Pekař" is only a nickname, because that's my occupation. Don't you know that ?" answers Charles.

"That's news to me, but I'm glad that I know you now. What are you going to drink?"

And so Charles and Frank sit, chat and drink together all evening. Frank tells Charles that he'll soon have a new job. Charles tells him where he's working and what he's doing.

Late in the evening they go home.

Outside Charles says: "I'm glad I know you now." "Me too," replies Frank, "we'll see each other often now. But it's already late and I'm going to have a hard day tomorrow. As you see, I can't drink as well as you can."

Czech:

Božena Pekařová.
To je pro mne novina.

English:

Božena Pekař.
That's news to me.

VĚDĚT

vím víš ví	I know (have knowledge)
víme víte vědí	etc.

Vím, že tady bude. kdo to je. komu píšete. koho hledáte. co potřebujete. čemu se smějete. kde to je. proč se učím. kdy to bude. kam jde. jak to dělat. jaký vůz máte. který vůz je váš.	I know he'll be here. who he is. who you're writing to. who you're looking for. what you need. what you're laughing at. where it is. why I learn. when it'll be. where he's going. how to do it. what car you have. which car is yours.
---	---

To vím.	I know it (I know that).
To já vím.	I know it (I know that).
Já to vím.	I know it (I know that).

Víte, kde je ta ulice ? Nevím.	Do you know where that street is ? I don't know.
-----------------------------------	---

Víte, jestli je to pravda ?	Do you know whether it's true ?
Nevím, jestli je to pravda.	I don't know whether it's true.

Víte, jestli má bratra ?	Do you know whether he has a brother ?
-----------------------------	--

Nevíte, jestli on to ví ?	Don't you know whether he knows it ?
------------------------------	--------------------------------------

znám znáš zná	I know (am acquainted with)
známe znáte znají	etc.

Znám pana Nováka. I know Mr. Novák.
Znám ho. I know him.
Znám to město. I know that city.
Znám tu věc. I know that thing.

Znám is followed by a direct object in the accusative case.
Exceptions in colloquial Czech are sentences like :

Znám česky. I know Czech.

The verb umět, however, is preferred and more often used in such cases.

UMĚT

umím umiš umí	I know (how to ...)
umíme umíte umějí	etc.

Umím zpívat. I know how to (I can) sing.
Umiš mluvit česky. You know how to speak Czech.
Umí hrát tenis. He knows how to play tennis.
Umíme plavat. We know how to (we can) swim.
Umíte vařit. You know how to (you can) cook.
Umějí to. They know how (to do it, say it, etc.)

Umím is followed by the infinitive or words like to, něco, etc.

But note the following uses of umět :

Student umí úlohu.	The student knows the lesson.
Herec umí svou úlohu.	The actor knows his part.
Umí česky.	He knows Czech.

Idioms :

In sentences of the following type znám is normally used :

Neznám jeho jméno.	I don't know his name.
adresu.	address.
telefonní číslo.	phone number.

Vím is occasionally used in such sentences.

Nevím jeho jméno.	I don't know his name.
adresu.	address.
telefonní číslo.	phone number.

DOVĚST

dovedu dovedeš dovede	I know (how to ...)
dovedeme dovedete dovedou	

Dovedu is interchangeable with umím.

Dovedu vařit.	I know how to cook.
Dovedeš rychle psát ?	Can you write fast ?
Dovede (mluvit) rusky.	He knows (how to speak) Russian.
Nedovedeme spravovat vůz.	We don't know how to repair a car.
Dovedete střílet ?	Do you know how to shoot ?
Oni nedovedou poslouchat.	They don't know how to obey.

bar, m.	- nightclub
barman, m.	- bartender
biograf, m.	- movie theater
dovést v. dovedu (impf.)	- to know how
jednou, adv.	- once
jméno, n.	- name
klubovní	- club (adj.)
nálada, f.	- mood, atmosphere
optický	- optical
pekař, m.	- baker
plat, m.	- pay, salary
pokladník, m.	- cashier, treasurer
poslední	- last, latest
pražský	- Prague (adj.)
přezdívka, f.	- nickname
sklo, n.	- glass (material)
speciální	- special
umět	- to know how
začínat	- to start, begin
zaměstnání, n.	- occupation
zdraví, n.	- health
znát	- to know
rychle	- fast

Phrases and Idioms

Na vaše zdraví !
Na zdraví !
těžký den

- To your health !
- a rough day

někoho nebo něco je vidět
Pana Nováka není vidět.
Tu horu je vidět dobře.
Je odtamtud vidět školu?
Je mě dobře slyšet?

- s.o. or s.t. can be seen
- You can't see Mr. Novák
- You can see that mountain well
- Can you see the school from there?
- Do you hear me well?

Lesson 32

DIALOGUE

In a movie

Frank Havel
Božena Nový, his girlfriend
Usher
Place: A large Prague movie

Franta: I hope they start on time.
Božena: Our seat is somewhere else. Over there on the right and not on the left. The number is correct but the row isn't.

The usher shows Frank and Božena to their row and place.

Franta: The lady over there is wearing a hat that's a little high.
Božena: Doesn't matter. Fortunately the screen is quite high.

Franta: It's hot here and I'm thirsty.
Božena: You aren't the only one who's hot. You can't go out now.

Božena and Franta watch the film, titled "Russian artilleryman and his love for the army".

Franta: It's nothing but propaganda. And no one is brave enough to say that it's bad.

The intermission is over.

Božena: Why don't we go home?
Franta: Well. I don't want to put on a demonstration.

Rozmluva

V biografu

František Havel
Božena Nová, jeho děvče
Uváděč
Místo: Velký pražský biograf

Franta: Doufám, že tu začínají přesně.
Božena: Naše místo je jinde. Tamhle napravo a ne nalevo. Číslo je správné, ale řada ne.

Uváděč vede Frantu a Boženu k jejich řadě a ukazuje jim jejich místo.

Franta: Ta paní tamhle má trochu vysoký klobouk
Božena: To je jedno. Plátno je na štěstí dost vysoko.

Franta: Je tady horko a já mám žízeň.
Božena: Ty nejsi sám, komu je horko. Teď už ven jít nemůžeš.

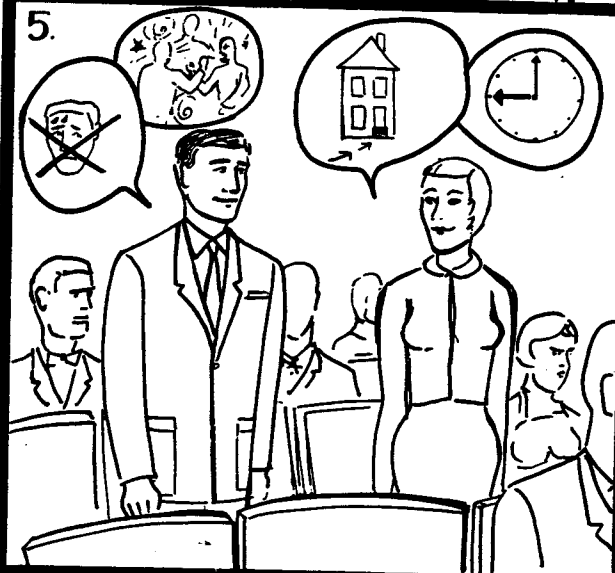
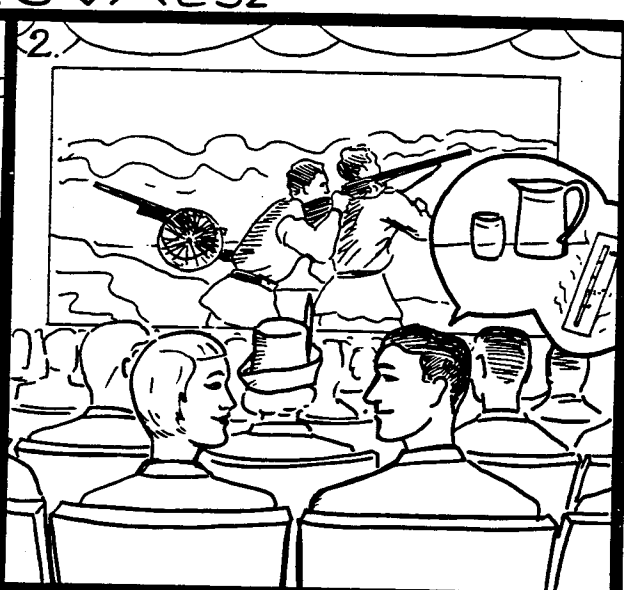
Božena a Franta se dívají na film, který se jmenuje "Ruský dělostřelec a jeho láska k armádě".

Franta: To je jen propaganda. Nikdo nemá odvahu říkat, že je to špatné.

Přestávka už končí.

Božena: Proč nejdem domů?
Franta: No já nechci dělat demonstraci.

ROZMLUVA Ě 32

Film už skoro začíná, ale Božena a Franta ještě nesedí. Uvaděč volá Františka a chce vidět jeho lístek, protože místo, ke kterému jdou, není jejich. Číslo je stejné, ale řada je nesprávná.

Jejich místo je jinde. Není špatné, ale Boženě se nelíbí, že jedna paní, která sedí vpředu, má trochu vysoký klobouk a Božena přes něj dobře nevidí. Na štěstí plátno je dost vysoko.

Film, na který se dívají, je jako obyčejně jenom propaganda, a Franta brzy lituje, že nesedí doma. Biograf je drahý, fotografie je špatná a hudba taky, a Franta se vůbec nebaví. Taky je tam horko a on má žízeň. Chce si jít pro vodu, ale Božena mu říká, že to teď nejde. Tak čekají, až bude přestávka.

Když je přestávka, vstávají a jdou ven. Uvaděči se to nelíbí; chce vědět, proč jdou pryč, a Božena mu odpovídá, že jí není dobře. Uvaděč jí nevěří, ale nemůže moc dělat, když tam nechce mít demonstraci.

OTÁZKY K TEXTU :

1. Začíná už film?
2. Sedí už Božena a Franta?
3. Kdo volá Frantu?
4. Co chce vidět uvaděč ?
5. Proč chce uvaděč vidět lístek ?
6. Mají Božena a Franta správnou řadu ?
7. Je jejich nové místo taky dobré ?
8. Co se nelíbí Boženě ?
9. Kde sedí ta paní, co má ten vysoký klobouk ?
10. Vidí Božena přes ten klobouk ?
11. Je plátno dost vysoko ?
12. Je film, na který se dívají, dobrý ?
13. Má Franta rád propagandu ?

14. Lituje Franta, že nesedí doma ?
15. Je ten biograf laciný ?
16. Jaká je hudba a fotografie ?
17. Baví se Franta ?
18. Proč má Franta žízeň ?
19. Je Boženě taky horko ?
20. Pro co chce jít Franta ?
21. Na co čekají ?
22. Kam jdou, když je přestávka ?
23. Komu se nelíbí, že jdou pryč ?
24. Co chce vědět uvaděč ?
25. Co mu říká Božena ?
26. Věří jí uvaděč ?
27. Může uvaděč něco dělat ?
28. Proč nechce uvaděč nic dělat ?

L. 32

HOMEWORK

1. I want to telephone my friend, but I don't know his number. The number I have is old. Do you have his new address or do you know the number he has now ?
2. The book you see here isn't mine. It belongs to Mr. Novák who lives across the street and whom you also know quite well.
3. I don't like the film they're showing. It's old and bad. They say that the film they're showing tomorrow will be good because they can't show a bad film every day.
4. He can't work as fast as you. A fellow who's as old and sick as he (is) usually doesn't work at all.
5. Mr. Novák doesn't want to live here. My wife, who knows him well, thinks he'll buy a new house elsewhere.

Modal AuxiliariesMOCIMoci (colloquially moci) - to be able

mohu (coll. můžu) můžeš může můžeme můžete mohou (coll. můžou)	I can, I'm able to .etc.
---	---------------------------------

Moci is followed by the infinitive :

Dnes tam <u>nemohu</u> jít, protože nemám čas.	I can't go there today because I don't have time.
Budete mu <u>moci</u> rozumět?	Will you be able to understand him?
To vám <u>nemohu</u> věřit.	I can't believe that.

Colloquially:

Dnes tam <u>nemůžu</u> jít, protože nemám čas.	NOTE: In Common Czech language the forms <u>můžu</u> , <u>můžou</u> , <u>moci</u> are used. These forms occur also in "literary-style spoken language."
Budete mu <u>moci</u> rozumět?	
To vám <u>nemůžu</u> věřit.	

If "I can" means "I know how to", it has to be translated by umín.

Umíte hrát tenis ?	Can you play tennis ?
Umín, ale teď nemůžu hrát, protože pořád prší.	I can, but I can't play now because it rains all the time.

The infinitive may be omitted in sentences like :

Já nemůžu ven.	I can't go out.
Já už nemůžu.	I can no longer (eat, work, etc.)

chci chceš chce chceme chcete chtějí (or less frequently "chtí")	I want etc.
---	------------------------

Chtít is followed by the infinitive :

Chci něco číst.	I want to read something.
On chce dnes večer pracovat.	He wants to work tonight.
Nechceme tady mrznout.	We don't want to freeze here.

It is also followed by the accusative case :

Já chci tu zprávu.	I want that report.
On chce pravdu.	He wants the truth.
My chceme pořádek.	We want order.
Chcete odpověď?	Do you want an answer ?
Chtějí nový vůz.	They want a new car.
Něco chce.	He wants something.
Já to nechci.	I don't want it.
To nechci.	I don't want that.

KTERÝ

which, who, that

Study the following examples :

Který is either an interrogative pronoun :

Který vůz je váš ?	Which car is yours ?
Která kniha je vaše ?	Which book is yours ?
Kterou ulici hledáte ?	Which (what) street are you looking for ?

Které pivo máte rád ?

Which (brand of) beer do you like ?

Ke kterému doktorovi chodíte ?

Which doctor do you go to ?

Víte, který film chce vidět ?

Do you know which (what) film he wants to see ?

or it is a relative pronoun :

Ten vůz, který je tam dole, je můj.

The car that is down there is mine.

Ten člověk, kterého tam vidíte, je můj známý.

The man that (whom) you see over there is a friend of mine (an acquaintance of mine).

To je ta kniha, kterou chci.

That's the book that (which) I want.

Ta budova, kterou vidíte nahoře, je klub.

The building that (which) you see up there is the club.

Film, který dnes hrajou, je starý.

The film that (which) they're showing today is old.

NOTE :

In most of these sentences the word "who", "which" or "that" is usually omitted in English. In Czech, however, the word "který" must always be used.

Ten, který - the one who (which, that) :

To je ten, který nekouří. That's the one who doesn't smoke

To je ta, která tam pracuje. That's the one who works there.

Vidíte to auto ?

Do you see that car ?

To je to, které se mi líbí.

That's the one I like.

To je ten, kterého neznáte.

That's the one you don't know.

To je ta, kterou hledáte.

That's the one you're looking for.

To je to, které kupuju.

That's the one I'm buying.

To je ten, ke kterému teď jdu.

That's the one I'm going to see now.

To je ta, které píšu.

She's the one I write to.

Vidíte to cvičiště ?

Do you see that drillfield ?

To je to, naproti kterému je velitelství.

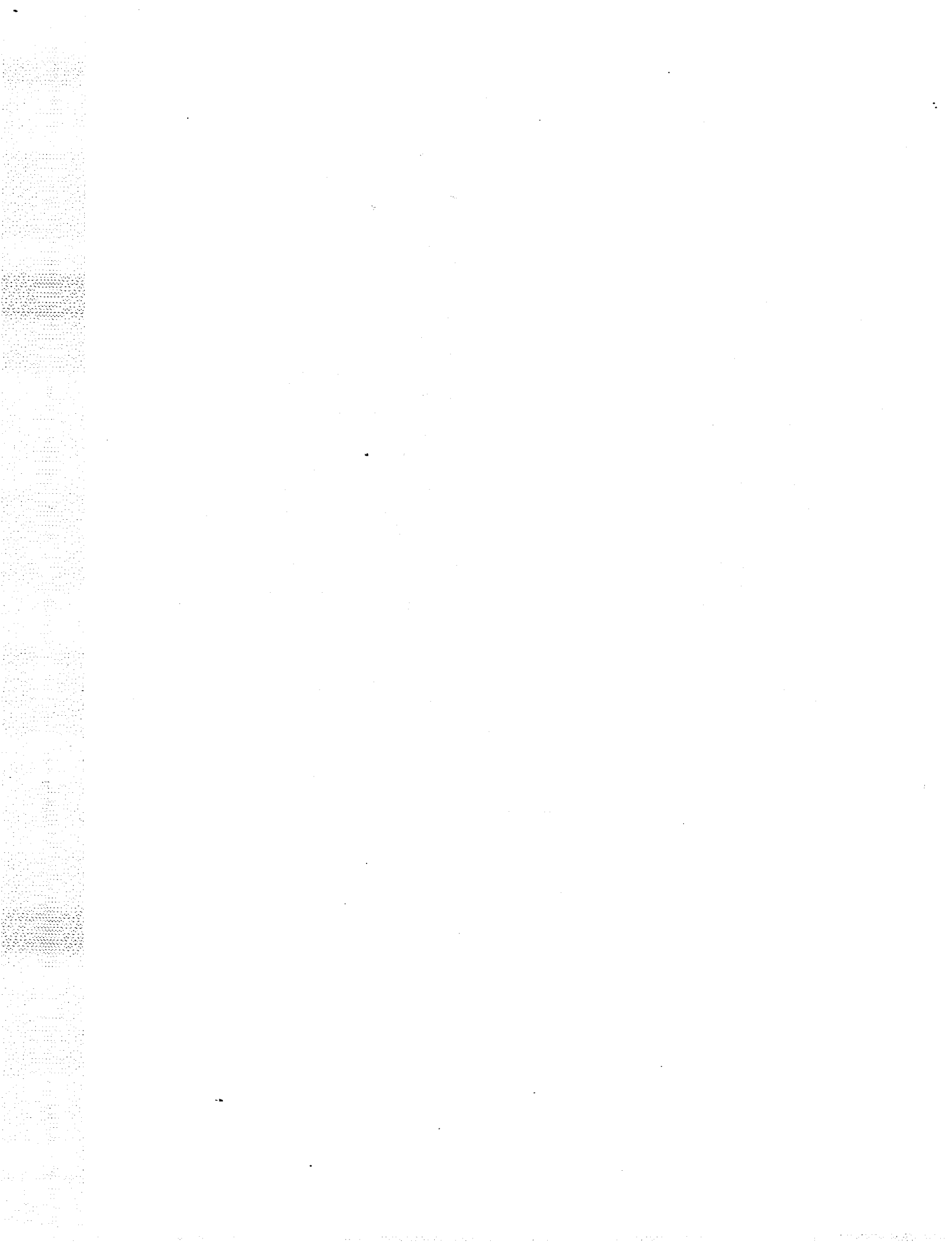
That's the one across from headquarters.

VOCABULARY

číslo, n.	- number, size (of wearing apparel)
dělostřelec, m.	- artilleryman
demonstrace, f.	- demonstration (political)
film, m.	- film
horko, n.	- heat
horko, adv.	- hot
horký, adj.	- hot
chtít	- to want
jinde	- elsewhere, some other place
klobouk, m.	- hat
končit	- to finish, to end
láska, f.	- love
lóže, f.	- box (in a theater)
moci	- to be able
nalevo	- at the left, to the left
napravo	- at the right, to the right
odvaha, f.	- courage
plátno, n.	- linen (material); screen (in theater)
propaganda, f.	- propaganda
přesně, adv.	- exactly, precisely; on time
přesný, adj.	- exact, precise, accurate
přestávka, f.	- intermission, pause, break, recess
ruský	- Russian
řada, f.	- row
tu, adv.	- here
ukazovat	- to show, to point (out)
uváděč, m. or uvaděč	- usher
vysoce, adv.	- high
říkat	- to say, to tell

Phrases and Idioms

To je jedno.	- It doesn't matter. It's all the same.
Promiňte.	- Excuse me. Pardon me.
To je pro mne novinka.	- That's news to me.
Dnes je horko.	- It's hot today.
Je mi (je mu, atd.) horko.	- I'm (he's, etc.) hot.
... až moc dobře.	- ... only too well.
Už to končí.	- It's almost over.

Lesson 33

DIALOGUE

In a city park

Frank Havel

Božena Nový

Place: The city park. There is a nice view from there but a large building ruins it. There is the signal corps, one battalion. They have a radio station there.

Božena: But we have to go now.

Frank : And when can I see you again?

Božena: Whenever you want.

Frank : It can't be on Monday. It's Bohumil's name day.

Božena: Do you have something for him?

Frank : Not yet. I can't spend any more money this month.

Božena: You'll have to have something for him. He's your only brother.

Frank : But what should it be?

Božena: How about a bicycle?

Frank : That's not a bad idea, but that price!

Božena: It doesn't have to be a new bicycle. We have one at home. You can have it for free. - And what are you doing on Tuesday?

Frank : I'm supposed to see the tailor. Wednesday I want to go to the soccer game.

Božena: But on Thursday you must be free. We're supposed to go to Zdeňka's for dinner.

Frank : Do I have to go there?

Božena: You don't have to, if you don't want to, but she's an excellent cook.

Frank : Well, I don't want her to be mad in case I don't go there. We can get together on Friday. (We can see each other on Friday).

Rozmluva

V městském parku

František Havel

Božena Nová

Místo: Městský park. Je odtamtud hezký pohled, ale ruší ho jedna velká budova. Tam je spojovací vojsko, jeden prapor. Mají tam radiovou stanici.

Božena: Ale už musíme jít.

Franta: A kdy tě zas můžu vidět?

Božena: Kdy chceš.

Franta: V pondělí to nejde. Bohouš má svátek.

Božena: Máš pro něj něco?

Franta: Ještě ne. Tenhle měsíc už nesmím utrácet.

Božena: Musíš pro něj něco mít. Je to tvůj jediný bratr.

Franta: Ale co to má být?

Božena: Co nějaké kolo?

Franta: To není špatný nápad, ale ta cena!

Božena: Nemusí to být nové kolo. My máme jedno doma. Můžeš ho mít zadarmo. - A co budeš dělat v úterý?

Franta: Mám jít ke krejčímu. Ve středu chci jít na fotbal.

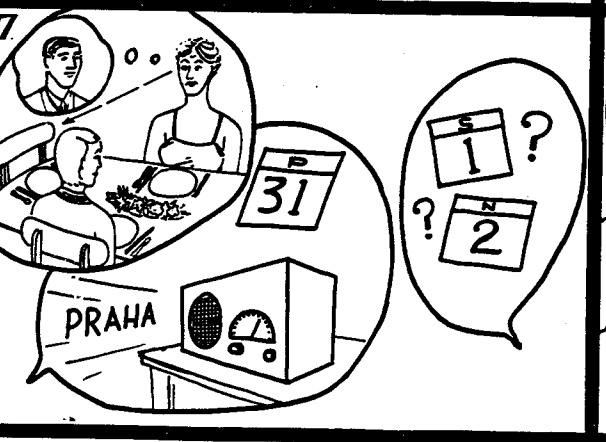
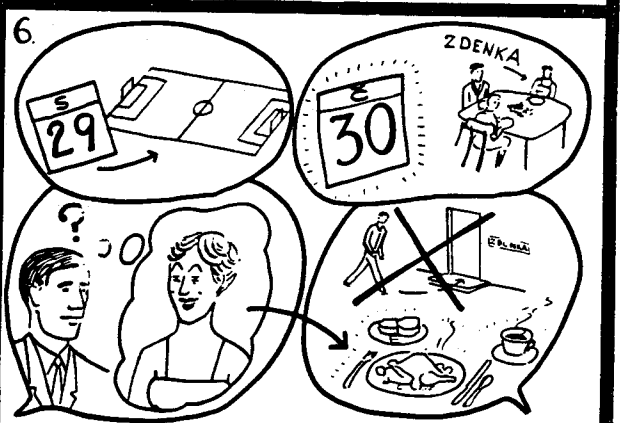
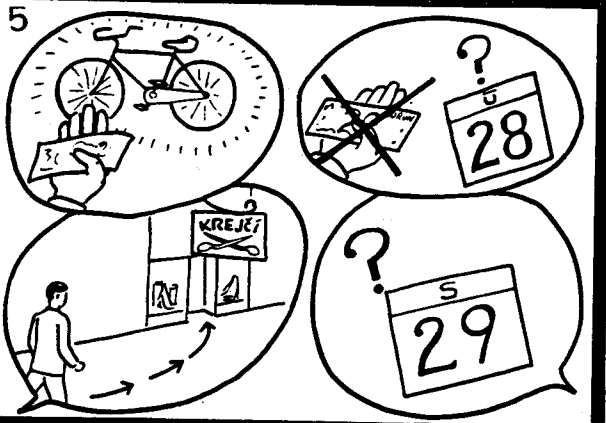
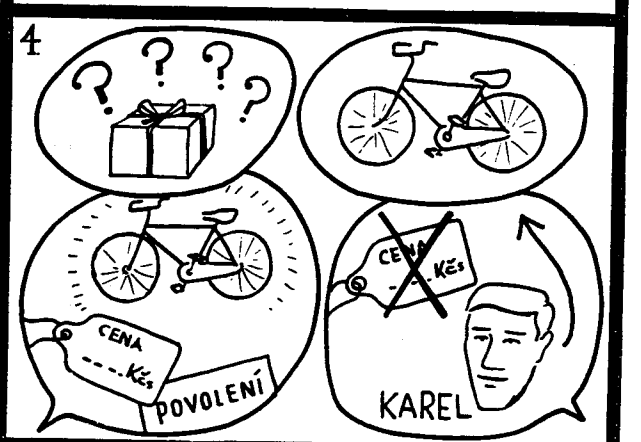
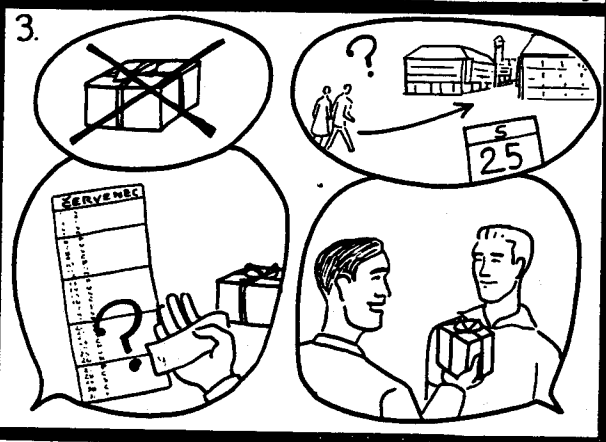
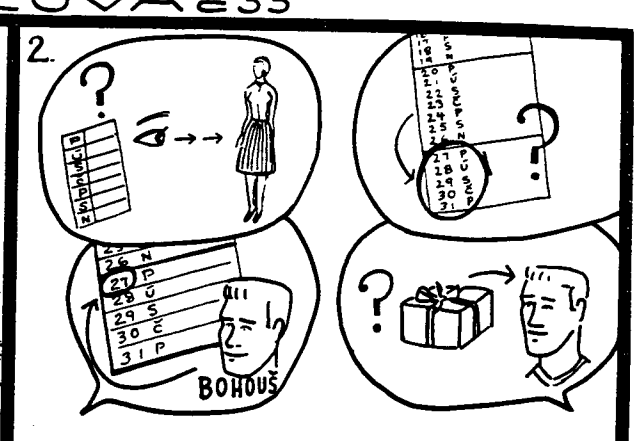
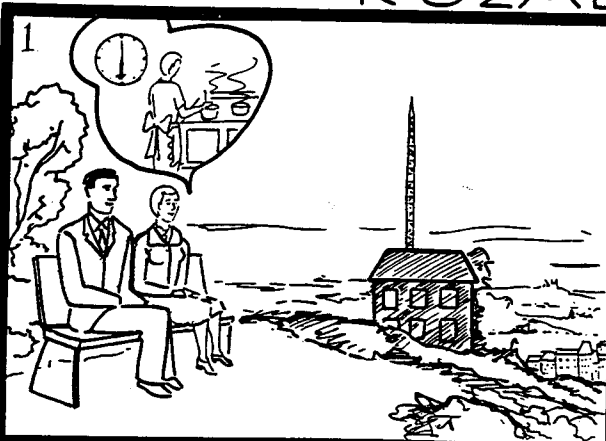
Božena: Ale ve čtvrtek musíš být volný. Máme jít ke Zdeňce.

Franta: Musím tam jít?

Božena: Nemusíš, když nechceš, ale ona umí moc dobře vařit.

Franta: No, nesmí se zlobit, když tam nebudu. Ale v pátek se můžem vidět.

ROZMLUVA Ě33

Už je skoro večer a Božena je nerada, že už musí jít domů. Městský park je moc hezký a tichý, a pohled je odtamtud taky pěkný; jenom ho trochu ruší stará budova, kde je spojovací vojsko.

Franta taky ještě nechce jít, ale Božena má dělat večeři a už je dost pozdě.

Franta má bratra, který se jmenuje Bohumil. Bohumil bude mít v pondělí svátek a Božena chce vědět, jestli Franta už pro něj něco má. Franta říká, že už nechce téhle měsíc nic utrácet, ale bude muset něco pro něj mít. Ví, že to musí být, protože Bohumil je jeho jediný bratr.

Božena má nápad. Její bratr Karel má kolo, které už nebude potřebovat. Jestli ho Franta chce, může ho pro Bohumila mít. Nemusí ho platit. Může ho mít zadarmo.

To se Frantovi moc nelíbí. Říká, že zadarmo to nemůže chtít. Ale Božena se jen směje, protože Franta už skoro patří k rodině.

Božena se pak ptá, jaký program má Franta na příští týden, a Franta jí říká, že v úterý má jít ke krejčímu, ve středu chce jít na fotbal a pak chce poslouchat nějaký nový program, který pražské rádio bude teď mít každý týden.

Ve čtvrtek večer bude Franta volný. To je den, kdy mají jít ke Zdeňce na večeři.

hned - immediately, right away

1. Chce Božena jít domů ?
2. Proč už musí jít Božena domů ?
3. Jaký je městský park ?
4. Jaký je odtamtud pohled ?
5. Co ruší ten pohled ? (stará budova)
6. Jaké vojsko tam je ?
7. Chce Franta jít domů ?
8. Co má Božena dělat ?
9. Je už pozdě ?
10. Má Franta bratra ?
11. Jak se jmenuje ?
12. Kdy bude mít Bohumil svátek ?
13. Má už Franta něco pro něj ?
14. Může Franta ještě tento měsíc utrácet ?
15. Musí Franta něco pro bratra mít?
16. Proč?
17. Jaký nápad má Božena ?
18. Potřebuje její bratr ještě to kolo ?
19. Může Franta to kolo pro Bohumila mít ?
20. Musí ho platit?
21. Líbí se ten nápad Frantovi?
22. Chce Franta to kolo zadarmo?
23. Proč se Božena směje?

24. Patří už Franta skoro k rodině ?
25. Kam má jít Franta v úterý ?
26. Kam chce jít Franta ve středu ?
Co ještě chce dělat ve středu?
27. Bude teď Praha mít ten program každý týden ?
28. Kam mají jít Božena a Franta ve čtvrtek ?

HOMEWORK

Překládejte :

1. I like it here, because we have a nice view from here over the ocean.
2. I have to go shopping tonight, because Wednesday my brother has his name day.
3. I can't go home whenever I feel like it, because my work has to be finished Thursday morning.

L. 33

4. You mustn't think that I don't want to read this book; unfortunately I don't have the time.
5. We aren't allowed to smoke here, because the room is too small.
6. I'm supposed to study every evening, but tonight I can't. I don't feel well and I have to go to the doctor's.
7. We don't have to live here, but we must be here when they need us.
8. We're allowed to live outside, but we must have permission.
9. You don't have to study, you know everything.
10. Do you know whether I'm supposed to work tomorrow ?

MODAL
AUXILIARIES
(Continued)

SMĚTSmět - to be allowed to

smím smíš smí	I'm allowed to, I may
smíme smíte smějí	etc.

Smím is followed by the infinitive :

Venku smíme kouřit.	We're allowed to smoke outside.
Smím vás prosit o cigaretu ?	May I ask you for a cigaret ?
On smí jíst všechno.	He's allowed to eat everything.

The infinitive may be omitted in expressions like :

Dítě smí (jít) ven.	The child is allowed to go out.
---------------------	---------------------------------

NESMĚTNesmím means "I'm not allowed" or "I mustn't".

Smíte tady kouřit ? Nesmíme.	Are you allowed to smoke here ? We're not allowed to.
To nesmíte říkat. Nesmíte mluvit tak rychle.	You mustn't say that. You mustn't talk so fast.
Nesmí jíst maso. Nesmí maso.	He mustn't eat any meat.

MOŽNÁMožná - maybe

The Czech construction with možná or možná, že is used for English may in sentences of the type :

Můžete mě volat, ale možná, že tam nebudu. You can call me, but I may not be there.

MUSIT or
MUSETMusit or muset - to have to

musím musíš musí musíme musíte musí (or musejí)	I have to, I must etc.
--	-------------------------------

Musím is followed by the infinitive :

Už musím jít. Now I have to go.
 Člověk musí jíst a pít. Man has to eat and drink.
 Už budu muset jít. I'll have to go now.
 Dělá jen to, co musí. He does only what he has to do.

 Musím to mít. I must have it.

The infinitive, especially jít, is sometimes omitted.

Musím domů. I must go home.
 Musím nahoru. I must go up(stairs).

NOTE :

Nemusím means only "I don't have to".
 It never means "I mustn't".

Musíte pořád nosit uniformu ? Do you have to wear a uniform all the time ?
 Ne, večer nemusíme. No, in the evening we don't have to.

Jsem rád, že tam nebudu musít jít. I'm glad that I won't have to go there.

Nemusíme mlčet, ale nesmíme mluvit moc nahlas. We don't have to be silent, but we mustn't talk too loud.

MÍTI

Mít followed by the infinitive - to be supposed to.

Mám tady čekat.

I'm supposed to wait here.

Máte jít k veliteli.

You're supposed to go to the commander.

VOCABULARY

cena, f.	- price; prize
čtvrtek, m.	- Thursday
jediný	- sole, only
kolo, n.	- wheel; bicycle
mít	- to be supposed to
muset or musit	- to have to, to be obliged
nápad, m.	- (sudden) idea, thought
odtud, adv.	- from here
park, m.	- park
pátek, m.	- Friday
pohled, m.	- view; picture postcard
prapor, m.	- banner, standard; battalion
radiová stanice, f.	- radio station
rušit	- to disturb, to jam
smět	- to be allowed (may)
středa, f.	- Wednesday
svátek, m.	- patron saint's day; name day, holiday
telegrafní	- telegraph (adj.)
úterý, n.	- Tuesday
utrácet	- to spend
vojsko, n.	- military forces, troops
spojovací vojsko	- signal corps
zadarmo, adv.	- free of charge, for free
mlčet (oni mlčí)	- to be silent
poněvadž	- because

Phrases and Idioms

atd. (a tak dále)	- etc. (and so forth)
kdy chci	- whenever I want
kdy chcete, atd.	- whenever you want, feel like it, etc.
rušit výhled	- to obstruct the view
ve středu	- on Wednesday
ve čtvrtek	- on Thursday

Lesson 34

DIALOGUE

Call to summer training

Charles Nový
Tony Šebek, his friend
Caretaker-janitor
Place: The house, where Charles Nový lives

The house phone rings. The caretaker-janitor tells Charles, that some man calls him. The caretaker-janitor doesn't know who it is. He says that he speaks very politely and that it seems to be important.

Charles: Hello. Charles speaking.
Tony : This is Tony.

Charles: Hi. What's up?
Tony : I'm sorry but I can't go anywhere tonight.
I have to pack.

Charles: Why, for goodness' sake?
Tony : They've called me for field training.

Charles: You're a soldier?
Tony : Sure, I'm a reservist.

Charles: What's your rank?
Tony : I'm a corporal.

Charles: A man can't plan anything. Are you going far?
Tony : No. Písek isn't far at all.

Charles: I didn't even know Písek had a garrison.
Tony : Písek is an old garrison town. There's one
regiment there, but nothing else, if I'm not
mistaken.

Rozmluva

Tonda musí na cvičení

Karel Nový
Tonda Šebek, jeho přítel
Domovník
Místo: Dům, kde bydlí Karel Nový

Domácí telefon zvoní. Domovník říká Karlovi, že ho volá nějaký pán. Domovník neví, kdo to je. Říká, že mluví moc zdvořile a že se to zdá být důležité.

Karel: Halo? Tady Karel Nový.

Tonda: Tady je Tonda.

Karel: Nazdar. Co se děje?

Tonda: Je mně moc líto, ale dnes večer nikam nemůžu. Musím balit.

Karel: Proč, prosím tě?

Tonda: Volají mě na vojenské cvičení.

Karel: Ty jsi voják?

Tonda: Ovšem, jsem záložník.

Karel: Jakou máš hodnost?

Tonda: Já jsem desátník.

Karel: Člověk už nesmí nic plánovat. A jedeš daleko?

Tonda: Ne. Písek není nijak daleko.

Karel: Ani nevím, že Písek má posádku.

Tonda: Písek je staré posádkové město. Je tam jeden pluk, ale jinak nic, jestli se nemýlím.

ROZMLUVA 34

Domovník telefonuje Karlu Novému, že má jít dolů k telefonu, protože ho někdo volá. Karel bydlí nahoře a má jenom domácí telefon. Ptá se, kdo ho volá, ale domovník to neví. Říká jen, že ten člověk mluví moc zdvořile.

Dole bere Karel sluchátko a slyší svého přítele Tonda Šebka. Tonda mu hlásí, že dnes večer nemůže jít na trénink, protože má jinou důležitou práci. Karel mu nevěří. Říká: Ty máš asi nějakou novou holku a chcete spolu někam jít.

Ale Tonda opravdu nemá čas. Volají ho na vojenské cvičení. Večer musí balit a časně ráno bude odjíždět ke svému pluku.

Tonda je záložník a na cvičení musí, jestli chce nebo ne. Nikdo se neptá, jestli se mu to líbí nebo jestli ho potřebujou jinde. Jako voják musí poslouchat.

Tonda nemá vysokou hodnost. Je jenom desátník. Je dobrý voják, a tak jeho družstvo má dobrého velitele.

Naštěstí jeho posádka není daleko a Tonda doufá, že na příští trénink bude zase doma.

OTÁZKY K TEXTU :

1. Komu telefonuje domovník ?
2. Kam má jít Karel ?
3. Proč má jít Karel dolů ?
4. Kde bydlí Karel ?
5. Jaký má telefon ?
6. Musí jít dolů, když chce telefonovat ven ?
7. Ví domovník, kdo volá ?

8. Jak mluví ten člověk?
9. Co hlásí Tonda Šebek Karlovi ?
10. Věří mu Karel ?
11. Co myslí Karel ?
12. Mluví Tonda pravdu ?
13. Kam ho volají ?
14. Co musí dělat večer ?
15. Kdy bude odjíždět ?
16. Kam bude odjíždět ?
17. Je Tonda záložník ?
18. Jakou má hodnost ?
19. Musí Tonda na cvičení ?
20. Musí jako voják poslouchat ?
21. Má Tonda družstvo ?
22. Je jeho posádka daleko ?
23. Jak se jmenuje to posádkové město ?
24. Doufá Tonda, že bude zas brzy doma ?
25. Trvá takové cvičení dlouho ?

HOMEWORK

Překládejte :

1. Mr. Novák is here alone. He doesn't know anybody and never goes anywhere.
2. A man who has no friend isn't happy anywhere.
3. Nowhere is the weather as good as here.
4. Nobody knows what is the captain's name.
5. I have to go somewhere tonight and I don't know when I'll be home.
6. No soldier is allowed to live outside.
7. He doesn't belong to my infantry regiment.
8. Nobody's supposed to smoke here.
9. When I study, nothing is as important as peace and quiet.
10. When I want to know a new Czech word, I have to ask or I have to have a good Czech dictionary.

šťastný

- happy

PRONOUNS &
ADVERBS

Interrogative		Indefinite		Negative	
kdo	who	někdo	somebody	nikdo	nobody
co	what	něco	something	nic	nothing
čí	whose	něčí	somebody's	ničí	nobody's
kdy	when	někdy	sometimes	nikdy	never
kde	where	někde	somewhere	nikde	nowhere
kam	where	někam	somewhere	nikam	nowhere
jak	how	nějak	somehow	nijak	nohow
jaký	what kind	nějaký	some	žádný	no, none
který	which	některý	some	žádný	no, none
		see NOTE 5.			

kdo who
někdo somebody
nikdo nobody

co what
něco something
nic nothing

čí whose
něčí somebody's
ničí nobody's

jaký what (kind, like)
nějaký some (kind)
žádný no, none

který which
některý some
žádný no, none

jak how
nějak somehow
nijak nohow

kde where (location)
někde somewhere
nikde nowhere

kam where (motion)
někam somewhere
nikam nowhere

kdy when
někdy sometimes
nikdy never

There are double (triple, etc.) negatives in Czech :

Kdo tady kouří ?	Who smokes here ?
Kouří tady někdo ?	Does anybody smoke here ?
Tady <u>nikdo</u> <u>nekouří</u> .	Nobody smokes here.
Tady <u>nikdo</u> <u>nihdy</u> <u>nekouří</u> .	Nobody ever smokes here.

Dělá něco ?	Does he do anything ?
Něco dělá.	He does something.
<u>Nedělá nic</u> .	He doesn't do anything.
On <u>nikdy</u> <u>nic</u> <u>nedělá</u> .	He never does anything
On <u>nikdy</u> <u>nic</u> <u>nikomu</u> <u>nedělá</u> .	He never does anything to anybody.

Chodíte tam někdy ?	Do you ever go there ?
<u>Nechodím tam nikdy</u> .	I don't ever go there.
Večer <u>nikdy</u> <u>nikam</u> <u>nechodím</u> .	Evenings I don't ever go anywhere.

Je tady někde blízko dobrá restaurace ?	Is there a good eating place anywhere near here ?
Tady <u>nikde</u> <u>není</u> dobrá restaurace	There isn't a good eating place here.

Čí je ta židle ?	Whose chair is this ?
Je ta židle něčí ?	Is this anybody's chair ?
Ta židle <u>není</u> <u>ničí</u> .	This is nobody's chair.

Jak tam budete spát ?	How are you going to sleep there ?
<u>Nějak</u> tam budeme spát.	We'll sleep there somehow.
Jak se jmenuje ta nová ulice ?	What's the name of that new street ?
Ona se ještě <u>nejmenuje</u> <u>nijak</u> .	It doesn't have a name yet.

NOTE 1. :

Nějak and nijak are also used idiomatically :

Dnes mně <u>nějak</u> není dobře.	I somehow don't feel well today.
-----------------------------------	----------------------------------

Nijak se mi to nelíbí.
Nijak mu nezávidím.

I don't like it at all.
I don't envy him at all.

NOTE 2. :

Nějaký is plainly indefinite :

Je tady nějaká studentka ? Is there a girl student here ?
Tady není žádná studentka. There's no girl student here.

Máte nějakého strýce ? Do you have an uncle ?
Nemám žádného strýce. I don't have any uncle.

Venku stojí nějaký člověk. There's a man standing out there.
Já žádného nevidím. I don't see anybody.

NOTE 3. :

Některý has the connotation of "not everybody".

Některý člověk kouří a Some people smoke and
některý nekouří. some don't.

Některý den prší a Some days it rains and
některý den je hezky. some days it's nice.

NOTE 4. :

Nijaký has a specific meaning "neither good nor bad"

To počasí je nijaké. That weather is so-so (isn't
bad but it isn't good either
Comme ci comme ça.)

On je takový nijaký. He's neither this nor that.

A sample of multiple negative :

Nikdo nikdy o nikom Nobody ever talks in any
nikde s nikým way badly about anybody
za žádných okolností. with anyone under any
nijak špatně nemluví. circumstances anywhere.

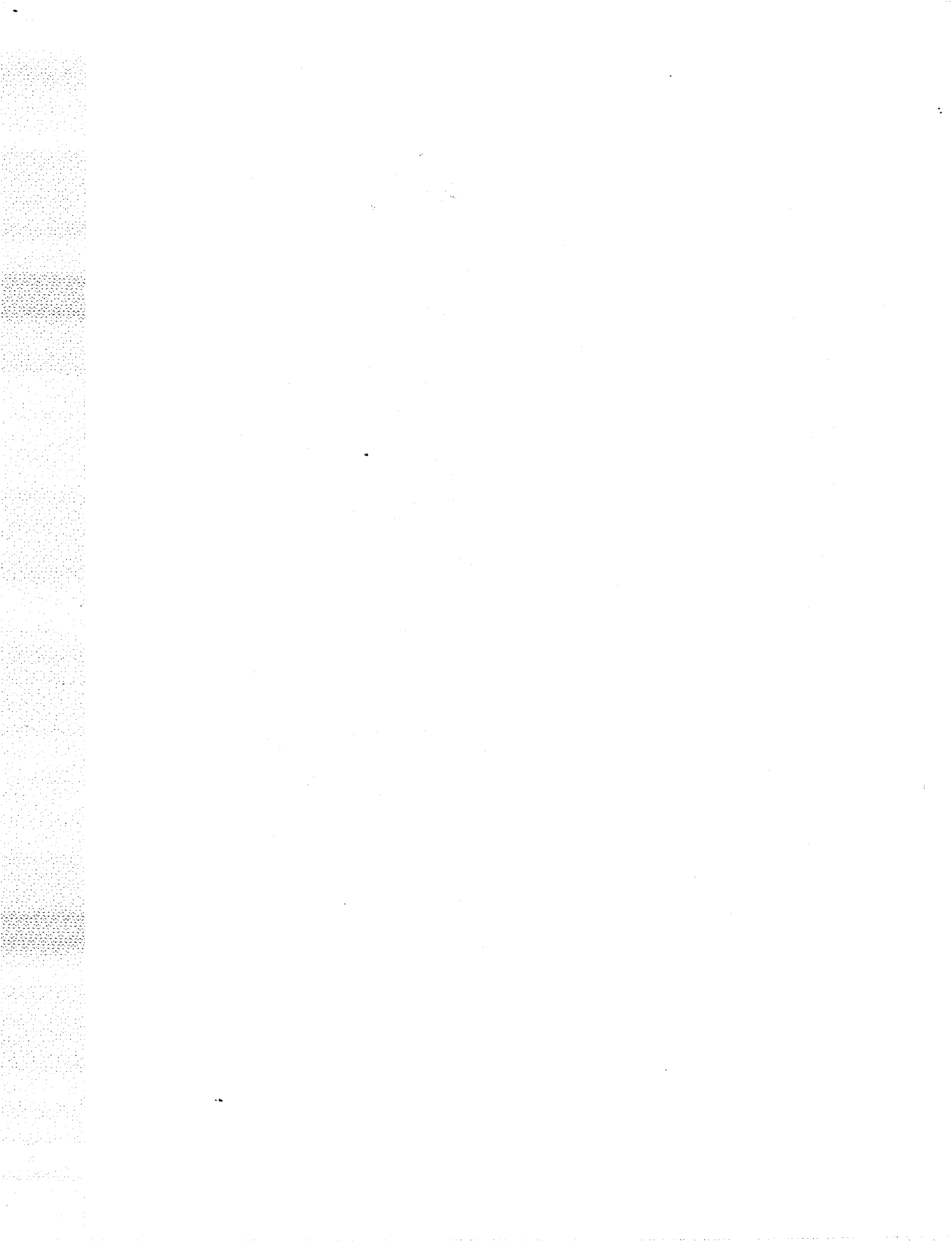
NOTE 5. :

někdo, etc. is somebody, etc. or in English questions:
anybody, etc.

balit	- to pack, wrap
desátník, m.	- corporal
dít se	- to be going on, to be happening
domovník, m.	- janitor (in an apartment house)
družstvo, n.	- team; (milit.) squad; cooperative
důležitý	- important
hodnost, f.	- rank
jinak, adv.	- otherwise, differently
mýlit se	- to be wrong, mistaken
nic	- nothing
nijak	- in no way, nohow
nikam	- nowhere (motion)
nikde	- nowhere (location)
nikdo	- nobody, no one
nikdy	- never, at no time
pěší (old term)	- infantry (adj.)
plánovat	- to plan
pluk, m.	- regiment
posádka, f.	- garrison
posádkový	- garrison (adj.)
záložník, m.	- reservist
zdvořile	- politely
žádný	- no, no one, none
holka, f.	- girl
jet, jedu	- to ride

Phrases and Idioms

domácí telefon	- house phone (intercom)
Co se děje ?	- What's going on ?
Co se bude dít ?	- What'll be going on ?
Je mi líto.	- I'm sorry.
Nic se neděje.	- Nothing's going on.
Vojenské cvičení.	- Field exercise.
Jestli se nemýlím ...	- If I'm not mistaken ...
fotbalové mužstvo	- football team
to se zdá být...	- it seems to be...
motostřelecký pluk	- infantry (rifle) regiment
or střelecký pluk	

Lesson 35

DIALOGUE

We listen to VOA

Old Mr. Nový
Charles, his son
Father and Charles are sitting at home

Charles: Do you want to listen to American broadcasts.
Father: Certainly I do.

Charles: A person must know what's going on in the world. Our radio doesn't always tell us everything.

Father: Today we have to be afraid to listen to American broadcasts. And also cannot trust the caretaker. He watches who comes to see us, he has to know what we read and he spies on what other people say.

Charles: Do you know Tony Šebek?

Father: Only slightly. I know his father well.

Charles: He's going to his regiment for training.
Father: Where is his regiment?

Charles: In Písek.

Father: He's your captain, isn't he?

Charles: Yes, he is.

Father: And what rank does he have in the Army?

Charles: He's a corporal. If he shoots as well as he plays soccer, he doesn't have to worry.

Father: But now here's the American broadcast. Now we must listen.

Písek
v Písku

city in Czechoslovakia
in Písek

Rozmluva

Posloucháme Ameriku

Starý pan Nový
Karel, jeho syn
Tatínek a Karel sedí doma

Karel : Chceš poslouchat Ameriku?
Tatínek: To víš, že chci.

Karel : Člověk musí vědět, co se kde děje.
Naše rádio nám někdy všechno neříká.
Tatínek: Dnes se musíme bát poslouchat Ameriku.
A nemůžem taky věřit domovníkovi. Dívá se,
kdo k nám chodí, musí vědět, co čteme, a
poslouchá, co kdo mluví.

Karel : Znáš Tonda Šebka?
Tatínek: Jen tak trochu. Jeho tatínka znám dobře.

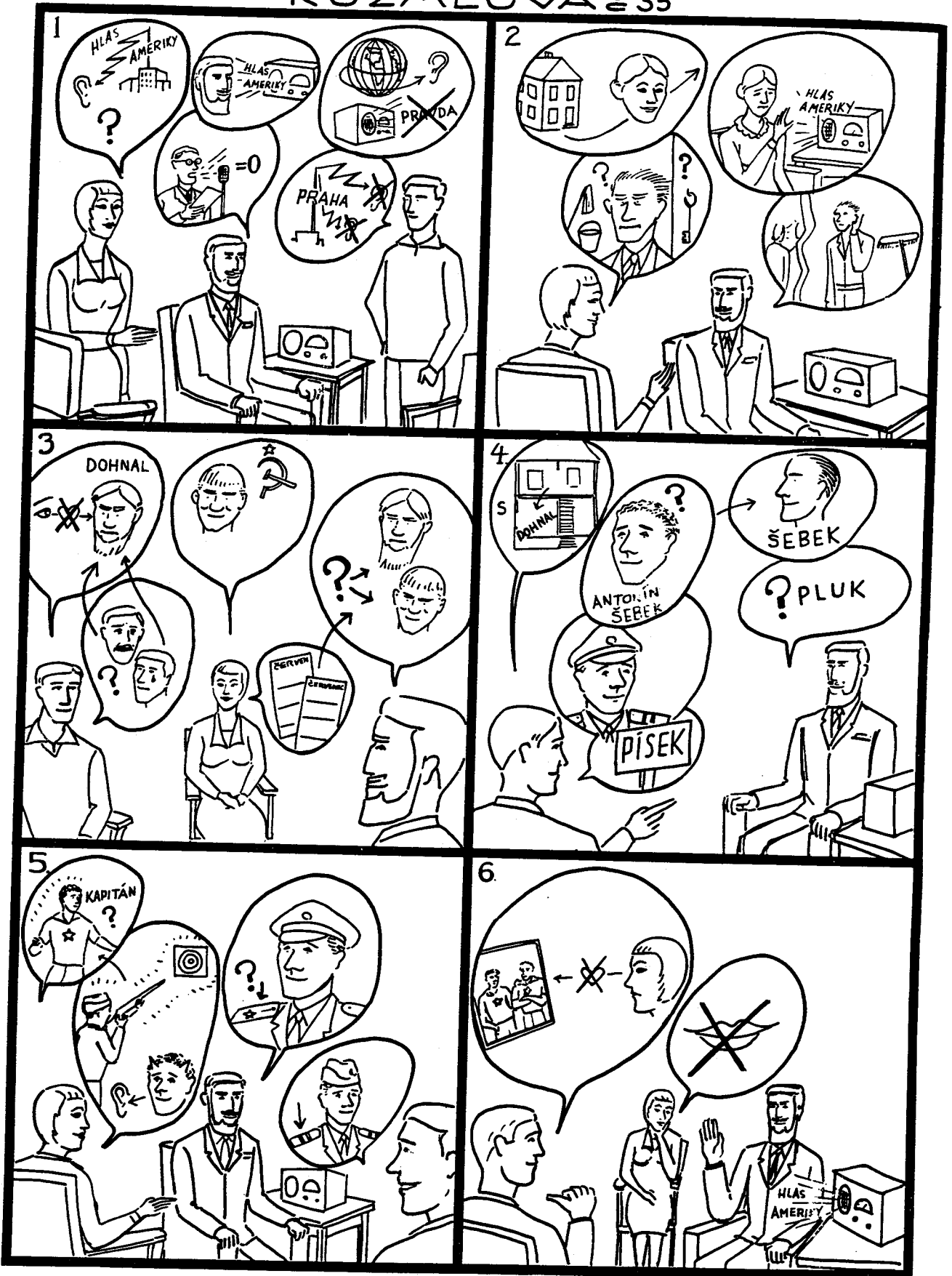
Karel : Jede k svému pluku na cvičení.
Tatínek: Kde je jeho pluk?

Karel : V Písku.
Tatínek: On je váš kapitán, že jo?

Karel : Ano, je.
Tatínek: A jakou hodnost má jako voják?

Karel : On je desátník. Jestli umí tak dobře
střílet jako hraje fotbal, tak to má
dobré.

Tatínek: A už tady máme Ameriku. Teď musíme
poslouchat.

READING

Starý pan Nový, jeho syn a dcera jsou sami doma a budou poslouchat Ameriku. Paní Nová je někde pryč a Božena je ráda, protože ví, že její maminka nechce poslouchat jinou stanici než Prahu.

Pan Nový neříká nic. Je rád, že má alespoň doma pokoj a že mu nikdo neříká, co smí a co nesmí.

Karel se ptá, jestli jeho tatínek ví, že Tonda Šebek jede zítra ráno ke svému pluku na vojenské cvičení. To je pro pana Nového novinka. Zná dobře starého pana Šebka, ale neví, že Tonda je voják. Chce vědět, jestli Tonda má nějakou hodnost a Karel mu říká, že Tonda je desátník.

Božena se směje a zlobí Karla: "Vždycky říkáš, že Tonda je váš kapitán a on není ani poručík. Asi střílí tak špatně jako hraje fotbal!"

Karel jen mlčí. Neodpovídá, protože ví, že Božena to tak nemyslí a že nerozumí ani fotbalu ani vojenské organizaci.

Zatím pan Nový už má stanici, kterou obyčejně poslouchají, a debata končí.

debata, f.
mlčet

debate
to be silent

Otázky k textu:

1. Co budou poslouchat Božena, Karel a jejich tatínek?
2. Je paní Nová taky doma?
3. Kde je paní Nová?
4. Proč jsou rádi, že paní Nová je pryč?
5. Je pan Nový rád, že má doma pokoj?
6. Proč je rád, že má doma pokoj?
7. Ví pan Nový, že Tonda Šebek jede ráno na cvičení?
8. Ví pan Nový, že Tonda je voják?
9. Co chce pan Nový vědět?
10. Jakou hodnost má Tonda?
11. Zlobí Božena svého bratra?
12. Co říká Božena Karlovi?
13. Odpovídá jí Karel?
14. Proč jí Karel neodpovídá?
15. Rozumí Božena fotbalu?
16. Rozumí Božena vojenské organizaci?
17. Proč končí debata?

HOMEWORK

Dear Mr. Novák:

Thank you for your last letter. I'm glad you like your new job and that you are well. You don't write what your family is doing, but I hope they are well.

I'm working as usual. Everything here is the same. The man who now has your house is also a student. His name is Novotný. He's a corporal and has a very nice wife and a little daughter. Maybe you know him,

because he belongs to the same infantry regiment as you.

My wife and son are leaving tomorrow. Father is very sick and he wants to see them. Unfortunately I can't go because it's too far and I don't have the time. I'm supposed to finish school next month and therefore I have to study every evening and even Saturday and Sunday. I hope the examination won't be too difficult and that I'll have luck also. I'll need it.

I must end now because I have to do my homework, but I'll write again soon. I'm looking forward to your answer.

Yours,

Charles

Dear Mr. Novák, Milý pane Nováku,
to thank somebody for s.t. děkovat někomu za něco

Lesson 36

DIALOGUE

Problems at an office

Mr. Šimek

Mr. Hrdina

Place: The firm, where Božena Nový works

- Mr. Šebek : What's that telephone operator doing?
Surely the line can't be busy all night.
- Mr. Hrdina: Our switchboard has developed some trouble.
A repairman is there, and he's only
checking where it is.
- Mr. Šebek : And I have to make an urgent call to
Pilsen. They're making a new fighter
plane there, and they want to know whether
we have the flight and engine instruments
for them.
- Mr. Hrdina: What do they want?
- Mr. Šebek : They're asking about instruments for
a new plane, but they say that its speed
and performance are a military secret.
- Mr. Hrdina: Why, for goodness' sake? What idiot is
doing that there? You're not serious.
- Mr. Šebek : But I am serious.
- Mr. Hrdina: And where's Miss Nový?
- Mr. Šebek : She's taking off today. She's supposed
to get married Saturday, and her boyfriend
is ill.
- Mr. Hrdina: Everyone has something to worry about.

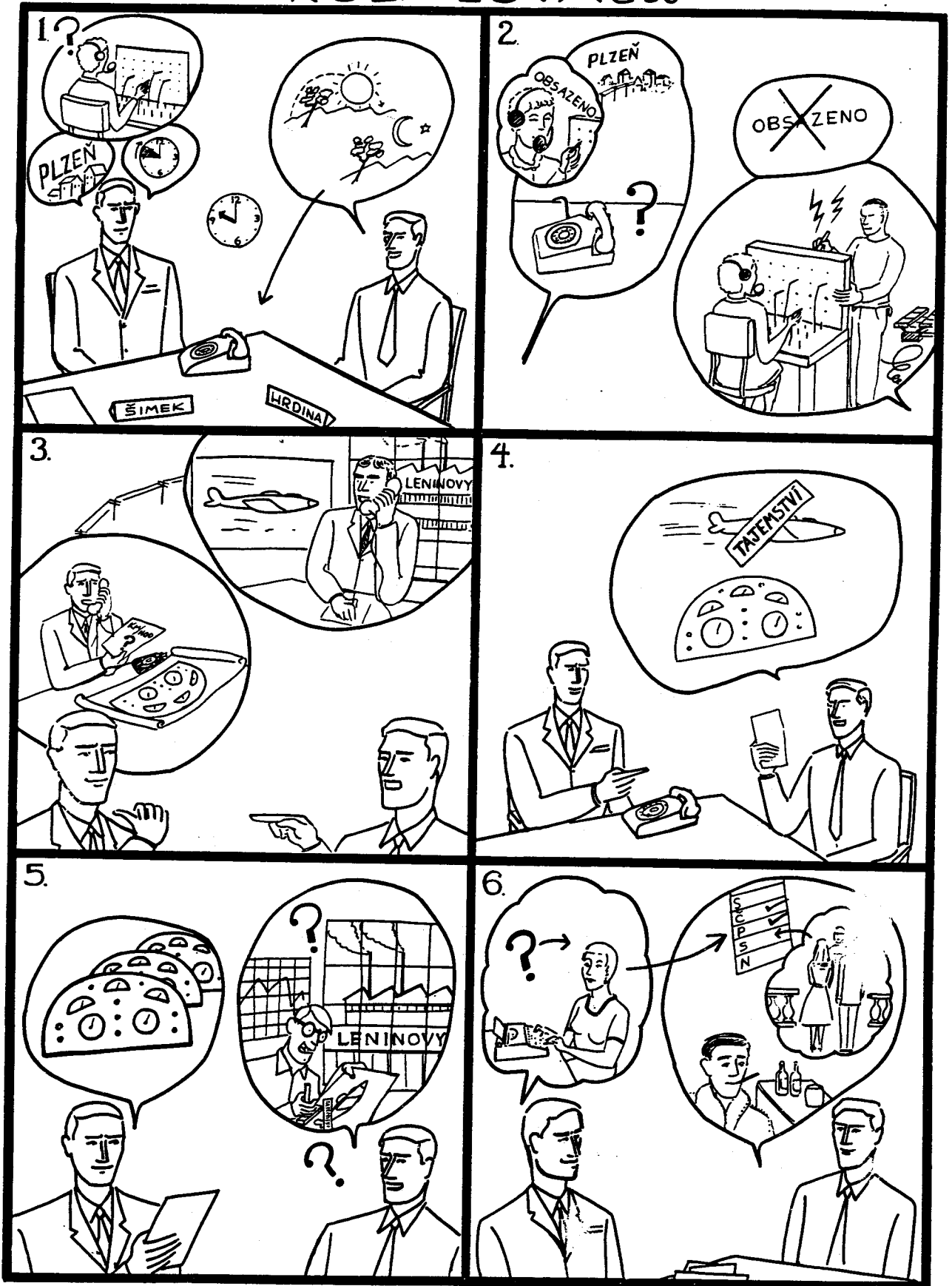
Rozmluva

Problémy v úřadě

Pan Šimek
Pan Hrdina
Místo: Firma, kde pracuje Božena Nová

- Pan Šimek : Co dělá ta telefonistka? Linka snad nemůže být obsazena celou noc.
- Pan Hrdina: Naše domácí ústředna má poruchu. Je tam montér a ten teprve hledá, kde to je.
- Pan Šimek : A já musím nutně volat Plzeň. Dělají tam nějakou novou stíhačku a chtějí vědět, jestli pro ni máme palubní přístroje.
- Pan Hrdina: Co chtějí?
- Pan Šimek : Ptají se na přístroje pro nové letadlo, ale říkají, že jeho rychlost a výkon jsou vojenské tajemství.
- Pan Hrdina: Proč, propána boha? Který idiot to tam dělá? To nemyslíte vážně.
- Pan Šimek : Na mou duši.
- Pan Hrdina: A kde je slečna Nová?
- Pan Šimek : Bere si dnes dovolenou. Má se příští sobotu vdávat, a její hoch je nemocný.
- Pan Hrdina: Každý má nějakou starost.

ROZMLUVA Ě36

READING

Pan Šimek už přes hodinu čeká na telefon. Volá Plzeň, protože tam chtějí palubní přístroje pro novou stíhačku, kterou tam teď začínají dělat.

Pan Šimek nemůže rozumět, proč mu telefonistka neodpovídá. Pan Hrdina mu hlásí, že domácí ústředna má poruchu a že tam už je montér, který hledá, kde to je. Nikdo neví, jak dlouho to bude trvat, než linka bude zase v pořádku. Taková věc může taky někdy trvat celý den.

Pan Hrdina chce vědět, jaký výkon bude ta nová stíhačka mít, ale to neví ani pan Šimek, protože to je vojenské tajemství.

Posílat palubní přístroje a nevědět pro jaké letadlo, je těžká věc. Pro to chce pan Šimek telefonovat a zlobí se, že musí čekat. Ptá se, kde je slečna Nová a pan Hrdina mu říká, že Božena má dnes a zítra dovolenou, protože se má v sobotu vdávat a její hoch je nemocný.

Pan Šimek a pan Hrdina spolu ještě chvíli mluví a pak jdou domů. Nemohou čekat celý večer nebo celou noc na jeden telefon. Pan Šimek říká: "Taková práce mě nebaví. Já budu zítra telegrafovat."

telegrafovat - to cable

1. Na co čeká pan Šimek ?
2. Jak dlouho už čeká ?
3. Co volá pan Šimek ?
4. Proč volá pan Šimek Plzeň?
5. Je Plzeň velké město?
6. Co teď začíná ta továrna dělat?
7. Co potřebujou pro tu stíhačku?
8. Je stíhačka vojenské letadlo ?
9. Proč neodpovídá telefonistka panu Šimkovi ?
10. Co mu hlásí pan Hrdina ?
11. Která ústředna má poruchu ?
12. Kdo hledá, kde ta porucha je ?
13. Ví někdo, jak dlouho to bude trvat ?
14. Může to trvat dlouho ?
15. Co chce vědět pan Hrdina ?
16. Ví pan Šimek, jaký výkon bude ta stíhačka mít ?
17. Proč to nikdo neví ?
18. Může továrna posílat přístroje, když neví, pro jaké letadlo ?
19. Zlobí se pan Šimek, že musí čekat ?
20. Kde je dnes Božena ?
21. Kdy má Božena dovolenou ?
22. Proč má Božena dovolenou ?
23. Kdy se bude Božena vdávat ?
24. Jak se daří jejímu hochovi ?
25. Bude pan Šimek čekat na ten telefon celý večer ?
26. Co bude pan Šimek dělat ?

HOMEWORK

1. The firm I'm working for pays well, but I have to look for another job, because my wife is seriously ill and the doctor says she needs the sea and the sun.
2. As you know the weather here is always bad and it often rains the whole week.
3. Do you know what I'm supposed to do when I don't know anyone here ?
4. The plane I have a ticket for belongs to the line for which my uncle works as a repairman.
5. I'll work all night Saturday but I'll be home Sunday afternoon. I'll call or wire you Thursday.

L. 36

6. The new fighter plane our factory is now making has a performance which is still a military secret. We don't even know its speed.
7. My sister is supposed to get married next Wednesday but her boyfriend is a soldier and he still doesn't have his leave. God knows that everyone has something to worry about !

jak vite - as you know

<u>Co je dnes ?</u>	<u>What's today ?</u>
Dnes je pondělí n.	Today's Monday
úterý n.	Tuesday
středa f.	Wednesday
čtvrtek m.	Thursday
pátek m.	Friday
sobota f.	Saturday
neděle f.	Sunday
všední den, m.	workday, weekday

Kdy je to ?When is it ?

The preposition v or ve with the accusative is used here.
It is never omitted.

	<u>Pronunciation</u>	
Je to v pondělí	/fp.../	It's on Monday
v úterý	/f'ú... or vú-/	Tuesday
ve středu	/ves.../	Wednesday
ve čtvrtek	/več.../	Thursday
v pátek	/fp.../	Friday
v sobotu	/fs.../	Saturday
v neděli	/vn.../	Sunday

V neděli odpoledne
budu doma.

I'll be at home Sunday
afternoon.

Budu tady v pondělí
ráno.

I'll be here Monday
morning.

V úterý večer nemám
čas.

Tuesday evening I don't
have time.

Ve středu dopoledne
máme cvičení.

We have a drill on Wednesday
morning.

Answering the question when ?, if the day of the week has an adjective or a demonstrative pronouns with it, it is used in the accusative case without preposition.

Celou neděli budu
doma.

I'll be at home all Sunday.

Tuhle středu bude
svátek

This Wednesday will be a
holiday.

Příští čtvrtek budeme
mít volno.

Next Thursday we'll have
a day off

Některou sobotu tam
budu muset jít.

I'll have to go there some
Saturday.

Bude doma některou
jinou nedělí.

He'll be at home some
other Sunday.

dovolená, f.	- leave (of absence)
firma, f.	- firm
idiot, m.	- idiot
letadlo, n.	- airplane
linka, f.	- line
montér, m.	- repairman
noc, f.	- night
nutně	- urgently
obsazený	- occupied, busy
palubní, adj.	- deck
pánbůh, m.	- Lord God, the Lord
porucha, f.	- disturbance, technical trouble
přístroj, m.	- apparatus, instrument
palubní přístroje (pl.)	- flight and engine instruments
rychlost, f.	- speed, velocity
slečna, f.	- Miss
starost, f.	- worry, care
stíhačka, f.	- fighter plane
tajemství, n.	- secret
telefonista, m.	- telephone operator (male)
telefonistka, f.	- telephone operator (female)
telegrafovat	- to telegraph, wire, cable
teprve or teprv	- only (of time)
ústředna, f.	- switchboard
vážně	- seriously, gravely
vdávat se	- to get married (of a woman)
výkon, m.	- performance, output

Phrases and Idioms

domácí ústředna	- switchboard
Ústředna (letadlo, auto) má poruchu.	- The switchboard (plane, car) developed technical trouble.
propánaboha (or pro pánaboha or pro pána boha)	- For God's sake!
Na mou duši !	- (Exclamation of strong assurance) Really ! Honest to God. Gee, I wouldn't believe it ! Cross my heart !
Každý má nějakou starost.	- Everyone has something to worry about, everyone has his own troubles.
propánakrále! (or pro pána krále)	- For heaven's sake!

L. 36

To nemyslíte vážně.

To je to !

- You're not serious, you don't
mean that.

- That's the point ! That's that !
That's just it.

Lesson 37

DIALOGUE

Frank is sick

Frank Havel

Božena Nový, his girlfriend

Place: The room, where Frank and his brother Bohumil live. Frank lies quietly. - He is sick. Božena has a day off. Bohumil isn't at home. He works the entire day and he can't take care of Frank.

Božena: How do you feel today?

Frank : My head aches a little. I don't have a fever any more.

Božena: You have to watch that. I brought you some pastry, cold cutlets, and fruit. And also the newspaper.

Frank : Where're the oranges and lemons from?

Božena: Mother sends them to you. She has good sources.

Frank : They must be expensive now.

Božena: That doesn't matter. You need vitamins now, so why not, when you have the opportunity.

Frank : It's very nice of you to take such a good care of me.--Isn't your boss angry that you're taking a vacation now?

Božena: No, he isn't. I've finished my bills. He has other problems, though.

Frank : What's going on?

Božena: Our firm is supplying a factory with panel instruments for some new fighter planes.

Frank : That's interesting information. Are those fighter planes of Soviet type?

Božena: That I don't know. We have their telegram but it doesn't say.

Rozmluva

Franta stůně

František Havel

Božena Nová, jeho děvče

Místo: Pokoj, kde bydlí František a jeho bratr Bohumil. František tiše leží - je nemocný. Božena má dovolenou. Bohumil není doma. Pracuje, jak je den dlouhý, a nemůže se o Františka starat.

Božena: Jak je ti dnes?

Franta: Trochu mě bolí hlava. Horečku už nemám.

Božena: Musíš to hlídat. Nesu ti nějaké koláče, studené řízky a ovoce. A taky noviny.

Franta: Odkud jsou ty pomeranče a citróny?

Božena: Posílá ti je maminka. Ona má dobré prameny.

Franta: Musí teď být drahé.

Božena: To je jedno. Ty teď potřebuješ vitamíny, tak proč ne, když je příležitost.

Franta: To je moc hezké, že se tak o mne staráš.-- Nezlobí se tvůj šéf, že si teď bereš dovolenou?

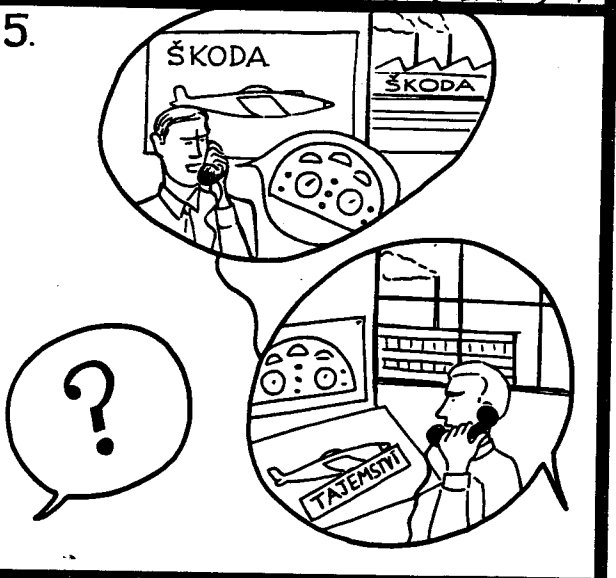
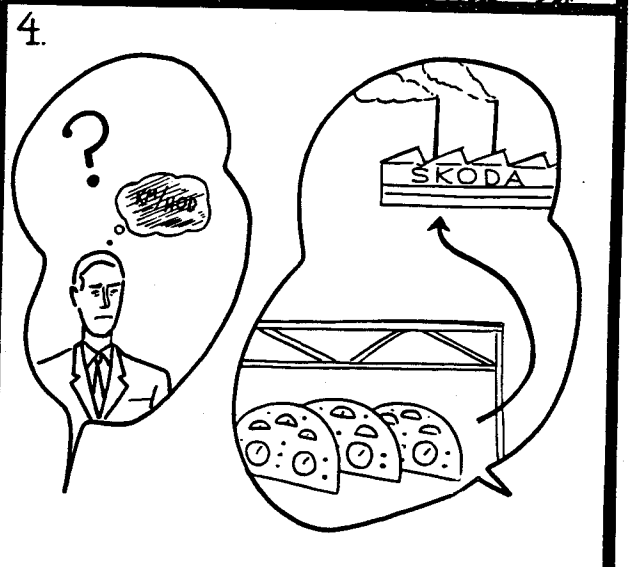
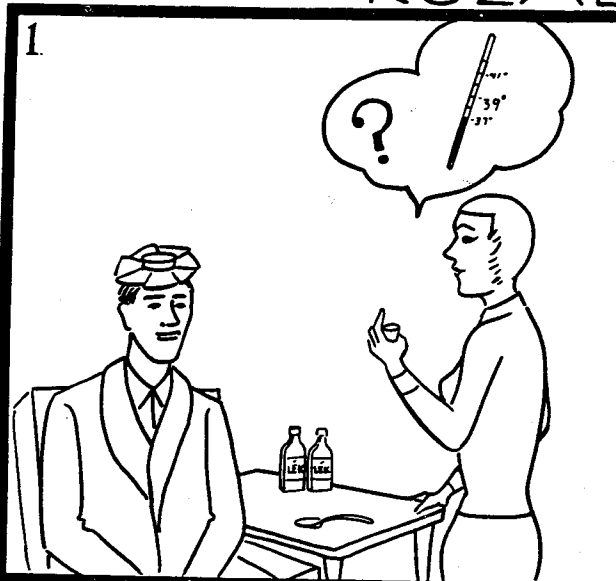
Božena: Nezlobí. Účty mám hotové. Ale on má jiné problémy.

Franta: Co se děje?

Božena: Naše firma dodává jedné továrně palubní přístroje pro nějaké nové stíhačky.

Franta: To je zajímavá informace. Jsou ty stíhačky sovětský typ?

Božena: To nevím. Máme jejich telegram, ale tam to neříkají.

Franta je nemocný a leží. Jeho bratr Bohumil je pryč. Pracuje celý den a nemůže se o Frantu starat. Proto je tam Božena, která má dovolenou.

Frantu ještě trochu bolí hlava, ale horečky už nemá, a proto doufá, že bude zase brzy v pořádku.

Božena má pro něho housky, nějaké koláče a pomeranče a citróny, které mu posílá její maminka. Pomeranče a citróny jsou teď drahé, a když je chcete mít, musíte mít štěstí a dobré prameny. Nic není na lístky, ale to moc nepomáhá, když nevíte, který obchod má to, co hledáte. Proto má Franta takovou radost. Potřebuje vitamíny.

Božena mu taky nese studené řízky, které bude jíst k večeři.

Franta čte noviny a vidí, že armáda bude mít nějaké nové stíhačky. Firma, kde Božena pracuje, bude pro ně dodávat palubní přístroje. Franta se ptá, jestli ty stíhačky jsou sovětský typ a jaký bude jejich výkon. Božena tuto informaci nemá, protože to neví ještě ani její šéf.

OTÁZKY K TEXTU :

1. Jak je dnes Frantovi?
2. Je Franta doma ?
3. Co dělá ?
4. Kde je jeho bratr Bohumil ?
5. Může se Bohumil o svého bratra starat ?
6. Kdo se o něj dnes stará ?
7. Co bolí Frantu?
8. Má Franta ještě vysoké horečky ?

GRAMMAR NOTES

PLURAL

strom

Hard stem masculine inanimate nouns form the nominative and the accusative plural by adding -y to the stem :

strom	- tree
<u>stromy</u>	- trees

klíč

Soft stem masculine inanimate nouns form the nominative and the accusative plural by adding -e to the stem :

klíč	- key
<u>klíče</u>	- keys

žena

Feminine nouns whose nominative singular ends in -a form the nominative and the accusative plural by adding -y to the stem :

žena	- woman
<u>ženy</u>	- women

Demonstratives

Ten and ta change to ty :

ten strom	- this (that) tree
<u>ty stromy</u>	- these (those) trees

ten klíč	- this (that) key
<u>ty klíče</u>	- these (those) keys

ta žena	- this (that) woman
<u>ty ženy</u>	- these (those) women

<u>tyhle stromy</u>	- these trees (here)
<u>tamty klíče</u>	- those keys (there)

Adjectives The nominative and accusative plural ending of hard type adjectives masculine inanimate and feminine, is - é :

vysoký strom	- high tree
<u>vysoké stromy</u>	- high trees
nový klíč	- new key
<u>nové klíče</u>	- new keys
mladá žena	- young woman
<u>mladé ženy</u>	- young women

Soft type adjectives have the same ending as in the singular, - í :

nedělní program	- Sunday program
<u>nedělní programy</u>	- Sunday programs
denní prohlídka	- daily inspection
<u>denní prohlídky</u>	- daily inspections

Examples

ten nový film	- ty nové filmy
ten dobrý nápad	- ty dobré nápady
ten malý plat	- ty malé platy
ten drahý lístek	- ty drahé <u>lístky</u>
ten přední vchod	- ty přední vchody
ten obývací pokoj	- ty obývací pokoje
ten zimní měsíc	- ty zimní měsíce
ten malý koš	- ty malé koše
ten anglický stroj	- ty anglické stroje
ten špinavý plášť	- ty špinavé pláště
ta vysoká cena	- ty vysoké ceny
ta spolehlivá zpráva	- ty spolehlivé zprávy
ta nejlepší továrna	- ty nejlepší továrny
ta americká cigareta	- ty americké cigarety

NOTE 1. : the -e- in lístek is dropped in the plural lístky, and in some other words :

záje <u>n</u>	- <u>zájmy</u>	BUT	oblek	- obleky
týde <u>n</u>	- <u>týdny</u>		hotel	- hotely
čtvrte <u>k</u>	- <u>čtvrtky</u>		kostel	- kostely
páte <u>k</u>	- <u>pátky</u>		pohled	- pohledy

L. 37

NOTE 2. : -ů-

changes to -o- :

stůl - stoly

BUT

důvod - důvody

vůz - vozy

kůl - kůly nebo koly

dům - domy

nůž - nože

NOTE 3.: note the change of -í to -ě :

vítř - větry

Dva

dva (masculine form)

dvě (feminine and neuter form) } - two

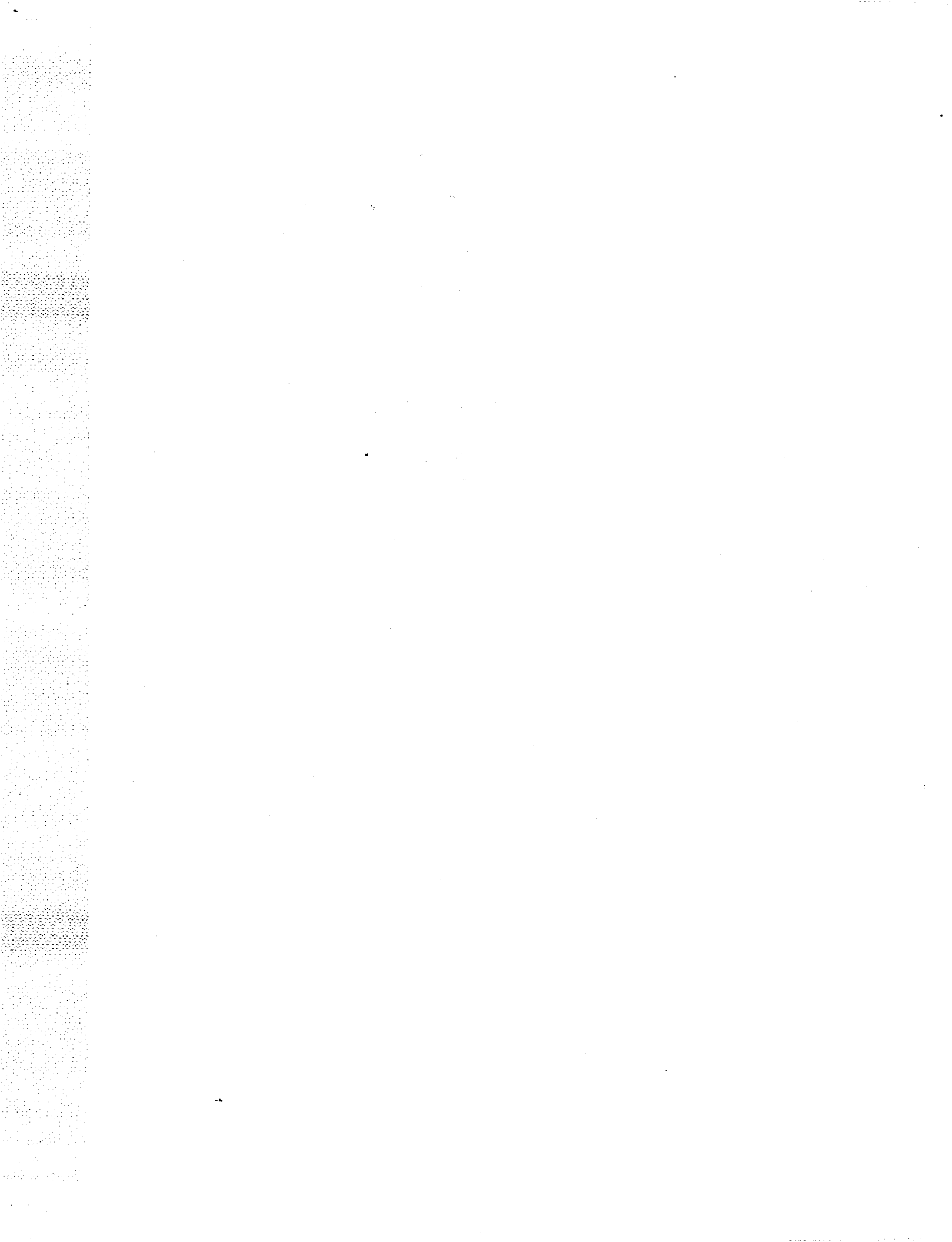
dva stromy - two trees

dvě knihy - two books

bolet	- to hurt, ache
citrón, m.	- lemon
dodávat	- to supply, deliver
hlídat	- to watch, guard, to look after
informace, f.	- information
koláč, m.	- coffee cake
nést, nesu	- to carry, bring
noviny, f. pl.	- newspaper, newspapers
odkud, interrog. part.	- from where
ovoce, n.	- fruit
pomeranč, m.	- orange
pramen, m.	- source, fountain, spring
problém, m.	- problem
příležitost, f.	- occasion, opportunity
řízek, m.	- (veal) cutlet
sovětský	- Soviet
starat se	- to take care of
šéf, m.	- boss, chief
telegram, m.	- telegram
typ, m.	- type
účet, m.	- bill, account
vitamín or vitamin /-mín/, m.	- vitamin
zajímavý	- interesting, of interest
horečka, f.	- fever
tiše, adv.	- silently, quietly; in a low tone

Phrases and Idioms

Bolí mě hlava.	- I have a headache.
Bolí mě ruka.	- My hand hurts.
To je jedno.	- That doesn't matter. It's all the same.

Lesson 38

DIALOGUE

A service station

Bohumil Havel

Mr. Soukup

Place: A service station. Bohumil needs some tires for his bicycle. He has to repair them every three - four kilometers. Mr. Soukup gives him advice.

Soukup: Well - do you see those two grey towers?

Havel : Those are barracks, aren't they?

Soukup: That's the motor company.

Havel : Of course they don't have tubes for sale, do they?

Soukup: But they often have thefts there.

Havel : I don't know how to steal.

Soukup: It's enough if you know Staff Sergeant Bilek.

Havel : No, that doesn't appeal to me.-- Don't you know where they buy old materials, like scrap iron, rubber, bones, bottles and other such things.

Soukup: That's simple. Over there, not far from here, is a collection point. - And what else do you want?

Havel : A buddy of mine is now in service. He will be home in three weeks. I'm looking for a job for him. He's a cook.

Soukup: Perhaps that won't be difficult. I'll keep that in mind.

Havel : I know, Mr. Soukup, that you always have good ideas. Thanks very much.

Rozmluva

Benzínová stanice

Bohumil Havel

Pan Soukup

Místo: Benzínová stanice. Bohumil potřebuje nějaké duše na kolo. Musí je spravovat průměrně každé tři - čtyři kilometry. Pan Soukup mu dává radu.

Soukup: No - vidíte tamhlety dvě šedivé věže?

Havel : To jsou kasárny, ne?

Soukup: Tam je armádní autorota.

Havel : Tam přece nemají duše na prodej.

Soukup: Ale mají tam často krádeže.

Havel : Já krást neumím.

Soukup: Ono stačí, když tam znáte rotného Bílka.

Havel : Ne, to se mi nelíbí.--Nevíte, kde kupují starý materiál, jako železo, gumu, kosti, láhve a takové věci?

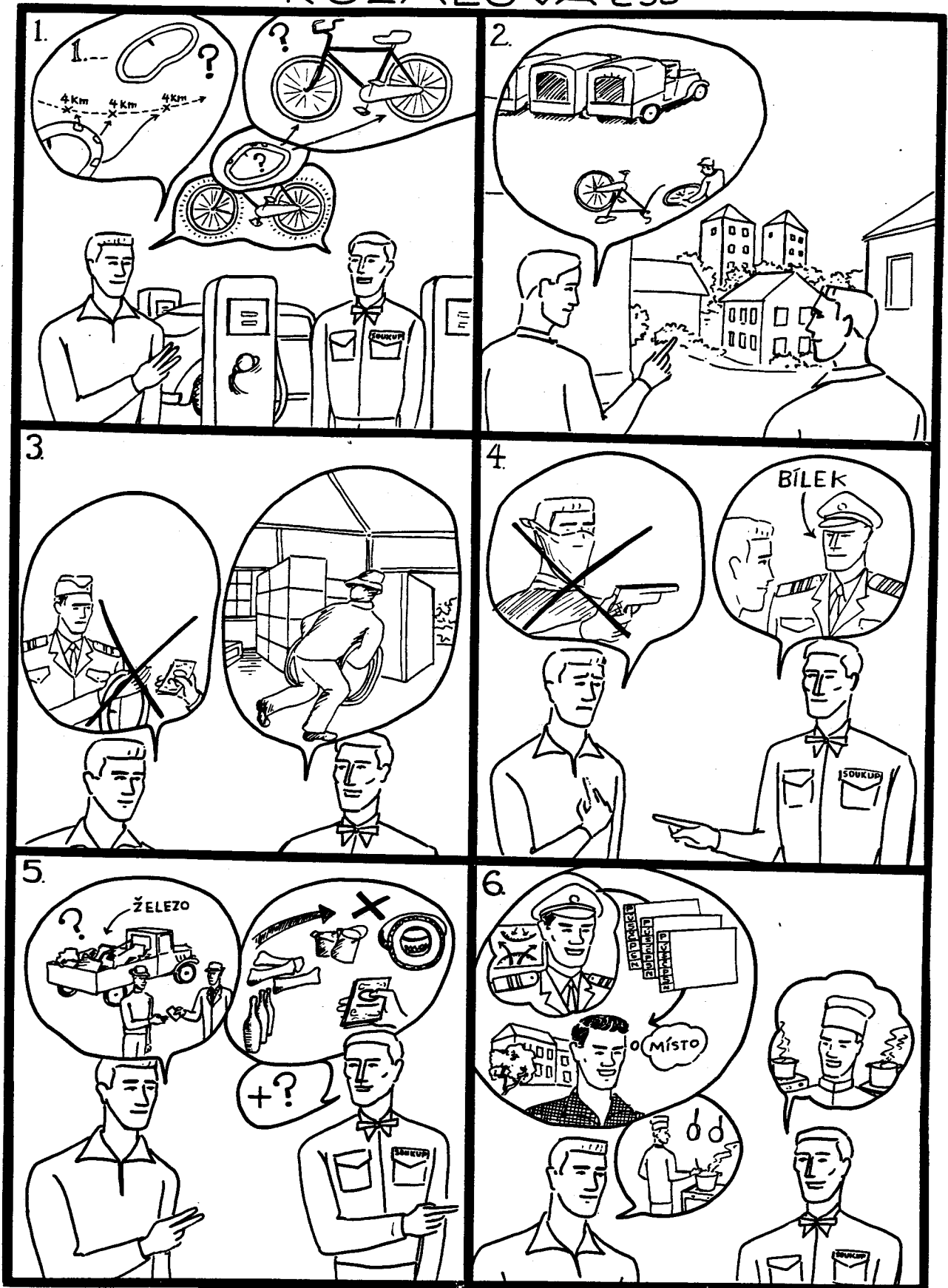
Soukup: To je jednoduché. Tamhle nedaleko je sběrna. A co ještě chcete?

Havel : Jeden můj kamarád teď prodělává základní vojenskou službu. Za tři týdny bude doma. Hledám pro něj místo. On je kuchař.

Soukup: To snad nebude těžké. Budu na to myslet.

Havel : Já vím, pane Soukup, že vy vždycky máte dobré nápady. Děkuju mockrát.

ROZMLUVA Ě38

Pan Soukup je starý pán, který má benzínovou stanici. Prodává taky oleje, pneumatiky, duše a jiné věci, které potřebuje člověk, když má auto.

Bohumil Havel auto nemá, ale má kolo. Není nové a potřebuje gumy. Je to už tak zlé, že Bohumil musí spravovat každé dva nebo tři kilometry.

Pan Soukup bohužel nemá ani duše ani pláště na kolo, ale ví, kde je mají. Říká to Bohumilovi, ale ten je příliš poctivý a nechce kupovat věci, které někdo jiný krade ...

Pan Soukup má ještě jinou radu : naproti jeho benzínové stanici je sběrna, kde kupují staré železo, kosti, láhve a jiný materiál. Možná, že tam mají i to, co Bohumil hledá.

Bohumil má dobrého kamaráda, který prodělává základní vojenský výcvik. Ještě tam bude tři týdny, a pak bude potřebovat nějaké zaměstnání. Je kuchař, a proto pan Soukup myslí, že to nebude těžké. Zná alespoň dvě nebo tři jídelny, kde pro dobrého kuchaře budou vždycky mít místo a slušný plat.

OTÁZKY K TEXTU :

1. Kdo je pan Soukup ?
2. Co má pan Soukup ?
3. Co tam prodává ?
4. Má Bohumil Havel auto ?
5. Na co potřebuje nové gumy ?
6. Jak často musí Bohumil spravovat ?
7. Má pan Soukup duše a pneumatiky na kolo ?
8. Ví pan Soukup, kde je mají ?

9. Líbí se Bohumilovi jeho nápad ?
10. Proč se mu ten nápad nelíbí ?
11. Kde je sběrna pro starý materiál ?
12. Co tam kupují a prodávají ?
13. Má Bohumil kamaráda ?
14. Co prodělává jeho kamarád ?
15. Jak dlouho tam ještě bude ?
16. Co bude potřebovat potom ?
17. Jaké je jeho zaměstnání ?
18. Ví pan Soukup, kde budou potřebovat kuchaře ?
19. Platí tam kuchaře dobře ?
20. Má každý kuchař dobrý plat ?

HOMEWORK

1. Both buses are leaving early in the morning.
2. An infantry battalion has four companies.
3. An infantry regiment has three battalions.
4. I don't like light-colored cars.
5. Some modern apartments are too small.
6. The garrison where Frank is going through his basic military training has only two movie theatres, but both are large and inexpensive.
7. The town is only four kilometers from here. We'll be there in about an hour.
8. I'll be here two more months.
9. He has good ideas, but hasn't got the time and opportunity he needs for the work.
10. Can you tell me which firms are making instruments for these cars?
11. Czechoslovakia sends the Soviet Union new machines which their army needs for training.
12. What kind of cigarettes do you smoke?

Československo, n.

- Czechoslovakia

L. 38

13. These chairs and tables are still good.

14. His answers are always correct.

Sovětský svaz, m.	=	Soviet Union
přístroj, m.	=	instrument

	m.	f.	n.	
<u>NUMERALS</u>	<u>jeden</u>	<u>jedna</u>	<u>jedno</u>	- one
	<u>dva</u>	<u>dvě</u>	<u>dvě</u>	- two
	<u>tři</u>	<u>tři</u>	<u>tři</u>	- three
	<u>čtyři</u>	<u>čtyři</u>	<u>čtyři</u>	- four

The numerals tři and čtyři have the same form for all three genders.

jeden pluk	dva pluky	tři nebo čtyři pluky
jedna fronta	dvě fronty	tři nebo čtyři fronty
jedno družstvo	dvě družstva	tři nebo čtyři družstva

PLURAL

duše Feminine nouns whose nominative singular end in -e have the same ending in the nominative and accusative plural :

jedna duše - dvě duše

kost Feminine nouns whose nominative singular ends in a consonant fall into two groups :

One group forms the nominative and accusative plural by adding -i to the stem :

kost - kosti

Another group adds -e to the stem :

láhev - láhve

A few words can have either ending. For example :

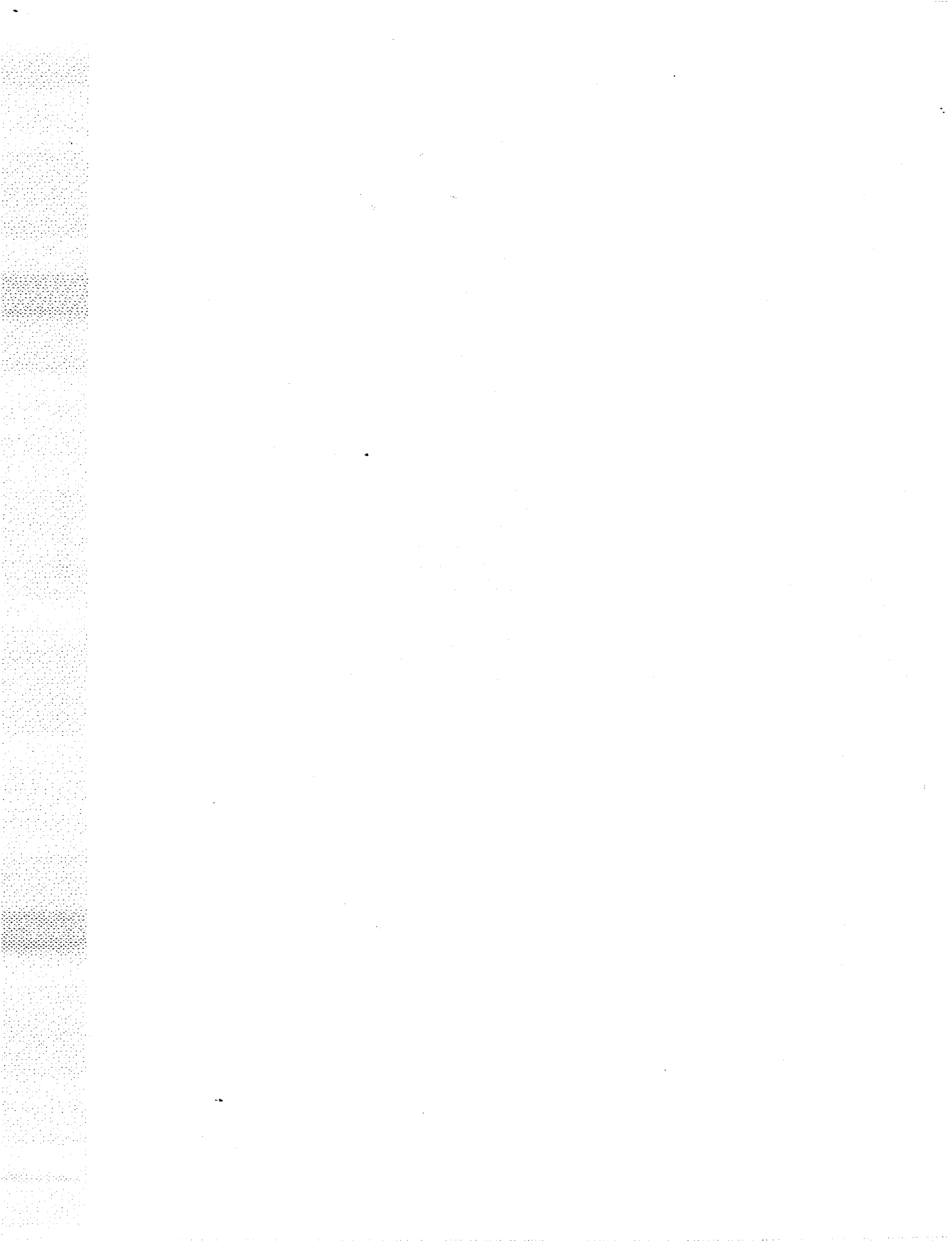
<u>čtvrt</u> (quarter)	- <u>čtvrtě</u>	or <u>čtvrťi</u>
<u>loď</u> (ship)	- <u>lodě</u>	or <u>lodi</u>
<u>nit</u> (thread)	- <u>nitě</u>	or <u>nití</u>

Examples	jedna autobusová stanice	- dvě autobusové stanice
	jedna přední lóže	- dvě přední lóže
	jedna zajímavá fotografie	- dvě zajímavé fotografie
	ta důležitá schůze	- ty důležité schůze
	ta místní organizace	- ty místní organizace
	ta nedělní snídaně	- ty nedělní snídaně
	jedna malá ložnice	- tři malé ložnice
	jedna dobrá restaurace	- tři dobré restaurace
	jedna volná židle	- čtyři volné židle
	jedna dobrá příležitost	- dvě dobré příležitosti
	vojenská hodnost	- vojenské hodnosti
	krátká žádost	- krátké žádosti
	jedna velká místnost	- čtyři velké místnosti
	zajímavá věc	- zajímavé věci
	stará kost	- staré kosti
	sůl	- soli
	správná odpověď	- správné odpovědi
	radost	- radosti
	jedna velká skříň	- dvě velké skříně
	jedna postel	- tři postele
	plná láhev	- plné láhve
	kancelář	- kanceláře
	jedna mladá neter	- dvě mladé neterě

armádní	- army (adj.)
autorota, f.	- motor company
benzínový	- gasoline (adj.)
čtyři	- four
druhý	- second
dva, dvě, dvě	- two
guma, f.	- rubber, eraser, tire
jednoduchý	- simple
kasárny, f. pl., nebo kasárna, n. pl.	- barracks
kilometr, m.	- kilometer
krádež, f.	- theft
krást (kradu)	- to steal
kuchař, m.	- cook
materiál, m.	- material
oba, obě, obě	- both
prodej, m.	- sale
prodělávat	- to go through; to operate in the red
průměrně	- on the average
rada, f.	- advice, counsel
rota, f.	- company
rotný, m.	- staff sergeant
sběrna, f.	- collecting point
těžko	- with difficulties
tři	- three
věž, f.	- tower, spire, turret
výcvik, m.	- training
základní	- basic, fundamental
železo, n.	- iron

Phrases and Idioms

na prodej	- for sale
Prodělává základní vojenský výcvik.	- He's going through basic military training.
Člověk nikdy neví.	- One never knows.
za tři týdny	- in three weeks
Děkuju mockrát.	- Thanks ever so much.
Prodělává základní vojenskou službu.	- He is in service.
Tam <u>přece</u> nemají duše na prodej.	- <u>Of course</u>, <u>do they?</u>

Lesson 39

DIALOGUE

Military Service

Bohumil Havel
Ladislav Stehlík
Place: A Prague street

- Bohumil : How do you like military service?
Ladislav: The majority of things aren't worth a darn.
But the chow is OK. The daily rations
are big enough.
- Bohumil : This uniform isn't so bad.
Ladislav: No, it's not, but when we have training,
we wear fatigues.
- Bohumil : And who conducts the political indoctrination?
Ladislav: Each platoon has a leader who conducts the
political indoctrination. He is really a
trained Communist, loyal to the Communist
party and the Soviet Union.
- Bohumil : Does he send out regular reports on you?
Ladislav: Yes. - I'm always glad when the bugle blows
taps - at least things are quiet afterwards.

Rozmluva

Vojenská služba

Bohumil Havel
Ladislav Stehlík
Místo: Pražská ulice

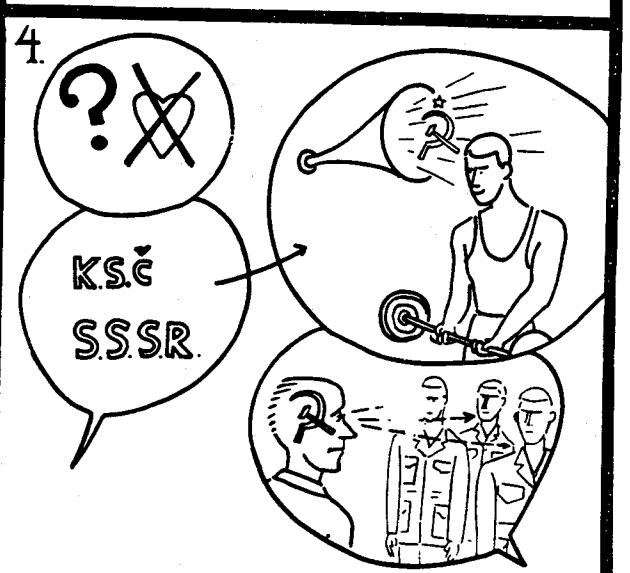
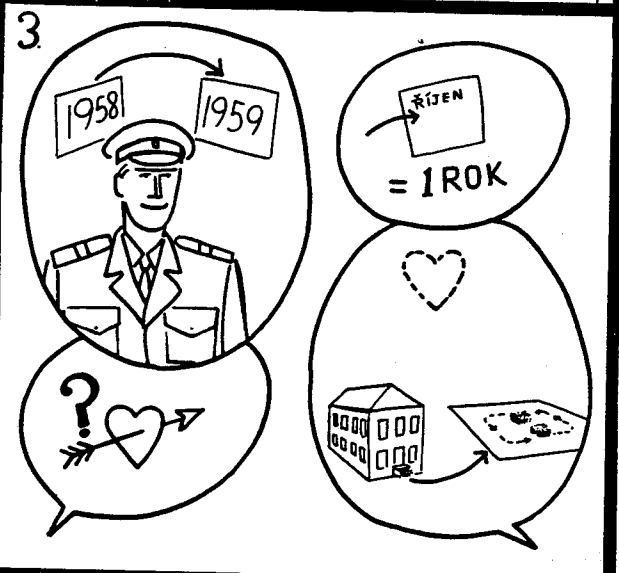
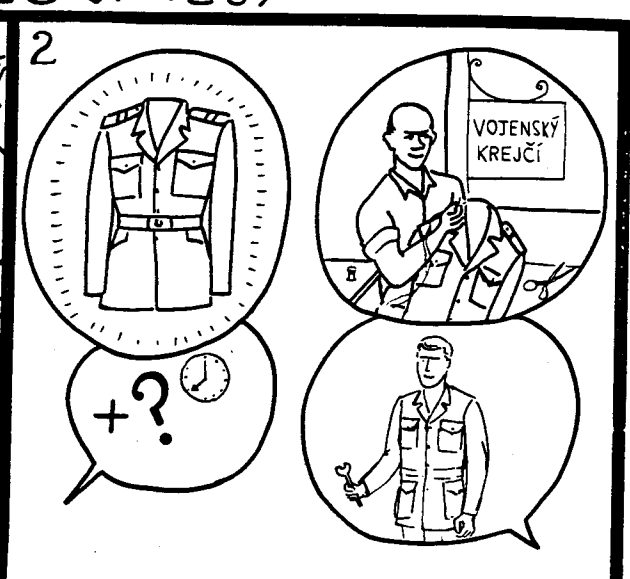
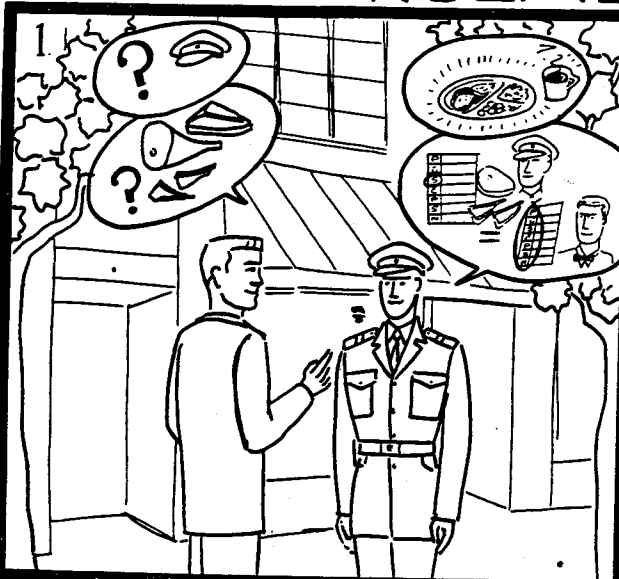
Bohumil : Jak se ti líbí vojenská služba?
Ladislav: Většinou to nestojí za nic. Ale na jídlo si nemůžu stěžovat. Denní dávky jsou dost veliké.

Bohumil : Ta uniforma není špatná.
Ladislav: Není, ale když cvičíme, nosíme polní stejnokroj.

Bohumil : A kdo vás politicky vzdělává?
Ladislav: Každá četa má velitele, který vede politickou výchovu. Je to vlastně školený komunista, loajální ke komunistické straně i k Sovětskému svazu.

Bohumil : Dělá on na vás pravidelná hlášení?
Ladislav: Ano.- Jsem rád, když trubka hlásí večerku - pak aspoň je už pokoj.

ROZMLUVA č. 39

READING

Bohumil Havel má kamaráda, který se jmenuje Ladislav Stehlík. Ladislav právě prodělává vojenský výcvik a vypravuje Bohumilovi, jakou má službu a co se mu tam líbí a nelíbí.

Je moc věcí, které se mu nelíbí. Ladislav je hlavně proti politické výchově. Říká, že ta je hrozná. Každá četa má svého velitele, kterého strana pro tuto práci cvičí, a který dává pozor, jestli každý voják je loajální a politicky spolehlivý. Taky každého hlídá a na každého posílá nahoru pravidelná hlášení.

Na výcvik si Ladislav nestěžuje. Říká, že cvičiště jsou dobrá a nejsou daleko. Jídlo taky není zlé. Každý voják má alespoň jednou za den maso. Hlad nemá nikdo.

Bohumilovi se líbí uniforma, kterou má Ladislav. Není to uniforma, jakou Ladislav obvykle nosí. Když má službu, musí mít cvičební stejnokroj jako každý jiný voják.

Pravda je, že armáda dává každému vojákovu dva stejnokroje: cvičební na cvičení a práci, a vycházkový, když má volno a chce jít mimo kasárny ke své rodině, ke svému děvčeti a podobně. Ladislav má štěstí. Jeho strýc je vojenský krejčí, a proto má stejnokroj, který dobře vypadá a který mu dobře sedí.

vypravovat	- to narrate, to tell
jednou za den	- once a day
stejnokroj dobře sedí	- the uniform fits well
právě	- just
moc věcí	- a lot of things
a podobně	and the like
vycházkový stejnokroj	- class A uniform

1. Má Bohumil Havel kamaráda ? Jak se jmenuje ?
2. Co je jeho kamarád ?
3. Co prodělává Ladislav ?
4. Líbí se Ladislavovi vojenská služba ?
5. Co se mu tam nelíbí ?
6. Jaká je politická výchova ?
7. Kdo vede politickou výchovu?

8. Na co hlavně dává pozor?
9. Stěžuje si Ladislav na výcvik ?
10. Jaká jsou cvičiště ?
11. Jsou cvičiště daleko ?
12. Jaké je jídlo ?
13. Má každý voják aspoň jednou za den maso ?
14. Jaké jsou přiděly ?
15. Líbí se Bohumilovi uniforma, kterou má Ladislav ?
16. Nosí Ladislav obvykle tak pěknou uniformu ?
17. Jakou uniformu nosí obvykle ?
18. Má každý voják dvě uniformy ?
19. Jak to, že Ladislav má uniformu, která mu tak dobře sedí ?

HOMEWORK

1. Prague and Pilsen are large Czech cities.
2. American cars are good, but their prices are high.
3. Our homework is sometimes quite (dost) difficult.
4. Some military drill fields are not large enough.
5. I have four telephones, two here and two at home, but I don't know their numbers.
6. We like our girl friends because they're gay.
7. Some schools have two or three football teams.
8. Our commander writes long reports on (na) every soldier.

9. We have two tennis courts here, but they're always occupied.
10. I don't like big meals when the weather is warm.
11. English bicycles are light and therefore good for long trips.
12. They write that Soviet military airplanes are as fast as ours.
13. This room doesn't have large windows, but the light is good.
14. Our grocer sells young chickens and they aren't too expensive.
15. My friend says that western beers are as good as eastern beers.
16. Some fields constantly need water.
17. I don't like to write long letters.
18. We have two radios, but both are old and not too good.
19. Only the president and his government know certain military secrets.

GRAMMAR NOTES

PLURAL
NEUTER

město

Neuter nouns ending in the nominative singular in -o form the nominative and accusative plural by adding -a to the stem :

město	- city
<u>města</u>	- cities

moře

Some neuter nouns whose nominative singular ends in -e have the same ending in the nominative and accusative plural :

moře	- sea
<u>moře</u>	- seas
hřiště	- playground
<u>hřiště</u>	- playgrounds

kuře

Another group of neuter nouns whose nominative singular ends in -e, form the nominative and accusative plural by adding -ata to the stem. This group includes mainly nouns denoting young living beings :

kuře	- chicken (baby chick)
<u>kuřata</u>	- chickens

znamení

Neuter nouns whose nominative singular ends in -í have the same ending in the nominative and accusative plural :

znamení	- signal
<u>znamení</u>	- signals

demonstratives

The plural of the demonstrative to is ta :

to město	- that city
<u>ta města</u>	- those cities

adjectives

In the plural the neuter nominative and accusative ending of hard type adjectives is -á.

Soft type adjectives have the same ending in the plural nominative and accusative as in the singular..

velké město	- large city
<u>velká města</u>	- large cities
hlavní město	- capital city
<u>hlavní města</u>	- capital cities

Examples

jedno jídlo	- dvě jídla
jedno družstvo	- dvě družstva
zadní kolo	- zadní kola
hrozná horko	- hrozná horka
telefonní číslo	- telefonní čísla
silné sklo	- silná skla
sluchátko	- sluchátka
hezké tělo	- hezká těla
české město	- česká města
velké teplo	- velká tepla
nejlepší místo	- nejlepší místa
drahé rádio	- drahá rádia
jedno piano	- dvě piana
policejní auto	- policejní auta
jedno pivo	- čtyři piva
drahé pero	- drahá pera
zadní okno	- zadní okna
vojenské cvičiště	- vojenská cvičiště
jedno vejce	- dvě vejce
pravidelné hlášení	- pravidelná hlášení
dobré zaměstnání	- dobrá zaměstnání
velké nebezpečí	- velká nebezpečí
jednoduché cvičení	- jednoduchá cvičení
posádkové velitelství	- posádková velitelství
jedno hezké děvče	- dvě hezká děvčata
jedno malé kuře	- dvě malá kuřata

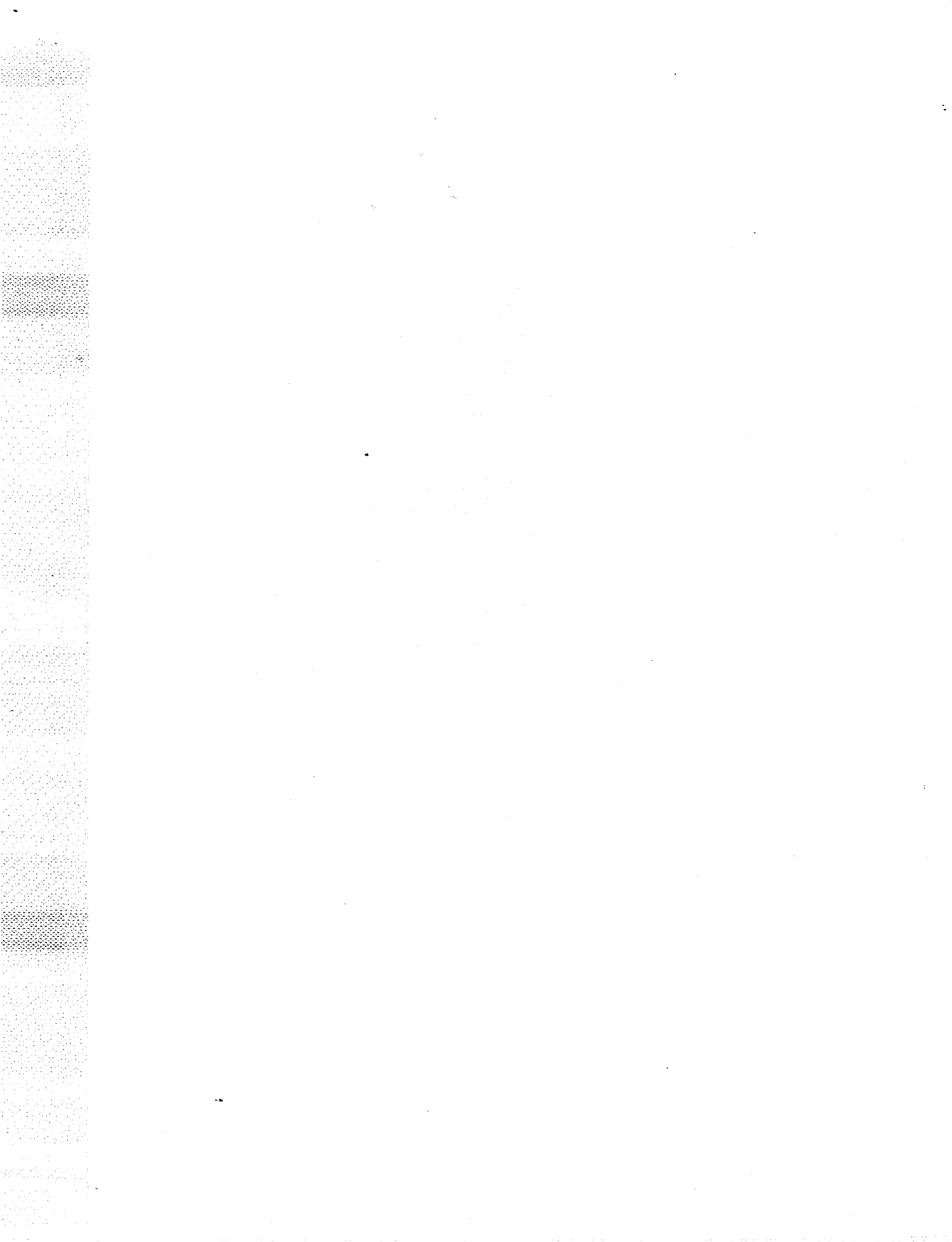
NOTE :

téma (or themes)	- témata (or themata)
------------------	-----------------------

agitátor, m.	- propagandist, agitator
cvičit	- to train, practice, exercise
cvičební	- training (adj.)
četa, f.	- platoon
dávka, f.	- ration
hlášení, n.	- report
jídlo, n.	- meal, food
komunistický	- Communist (adj.)
loajální	- loyal
politický	- political
pracovní	- work (adj.), working
pravidelný	- regular
příděl, m.	- ration
služba, f.	- service
stejnokroj, m.	- uniform
stěžovat si na někoho	- to complain about s.o.
svaz, m.	- union; association
školený	- schooled, trained
špeh, m.	- spy, informer
trubka, f.	- bugle; pipe (of small diameter)
večerka, f.	- taps
většina, f.	- majority
většinou	- mostly, for the most part
vláda, f.	- government
vlastně	- as a matter of fact, actually
výchova, f.	- education
vzdělávat	- to educate
pravý	- right (opposite to left); real, genuine

Phrases and Idioms

To nestojí za nic.	- That's no good; it's not worth a darn.
cvičební (nebo polní)stejnokroj	- fatigues
Sovětský svaz	- Soviet Union

Lesson 40

DIALOGUE

Military Service
Cont'd

Bohumil Havel
Ladislav Stehlik, his friend
Place: A small restaurant

Ladislav: When are you going before the draft
commission?

Bohumil : Not again until next year. But I don't
think I'll ever be a soldier.

Ladislav: Why? Aren't you healthy?

Bohumil : Yes, thank God. I just don't see well.

Ladislav: Military service isn't bad. Every day you
get three or four meals. A soldier doesn't
have chicken all the time, but we eat well.

Bohumil : Food isn't the main thing. There are other
things that no one likes. You take field
training too, don't you?

Ladislav: Well, in the evening now and then our body
and bones ache. On the other hand, I know
that tomorrow I'll have eggs for breakfast
again, and Sundays for lunch possibly even
Wiener schnitzels.

Rozmluva

Vojenská služba
Pokračování

Bohumil Havel
Ladislav Stehlík, jeho kamarád
Místo: Malá restaurace

Ladislav: Kdy ty jdeš k odvodu?
Bohumil : Až zase za rok. Ale nemyslím, že kdy
budu voják.

Ladislav: Proč? Nejsi zdravý?
Bohumil : Zaplať Pánbůh, to jsem. Jen moc špatně
vidím.

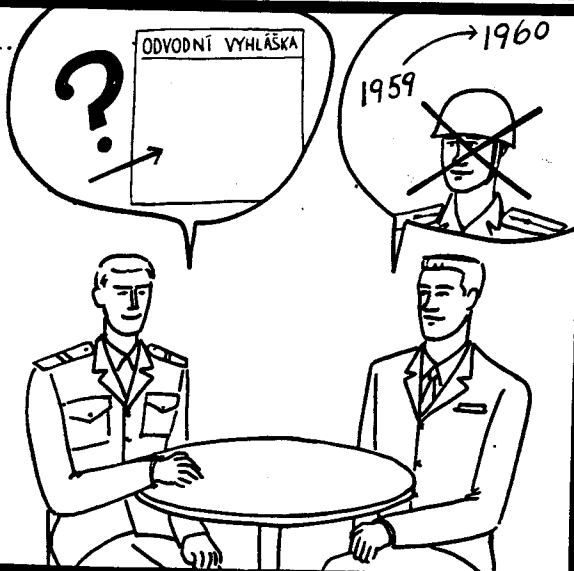
Ladislav: Vojenská služba není špatná. Dostáváš
tam každý den tři až čtyři jídla. Voják
nemá pořád kuřata, ale jíme dobře.
Bohumil : Jídlo není to hlavní. Jsou jiné věci,
které se člověku nelíbí. Taky chodíte
na cvičení, ne?

Ladislav: No, večer nás někdy bolí každý sval.
Zato vím, že zítra zase budou k snídani
vejce, a v neděli k obědu možná i telecí
řízky.

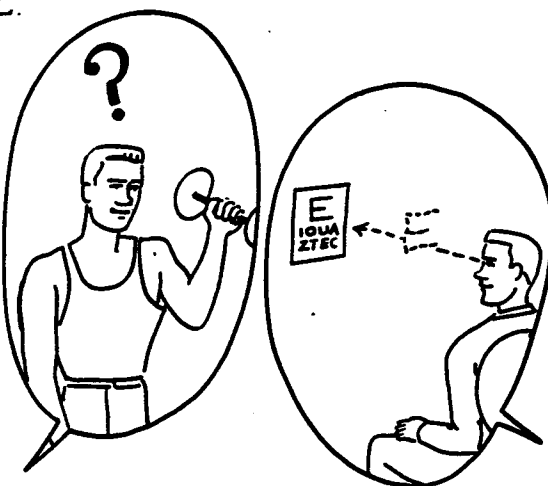
telecí řízek	- Wiener schnitzel (breaded veal cutlet)
sval, m.	- muscle

ROZMLUVA Ě 40

1.

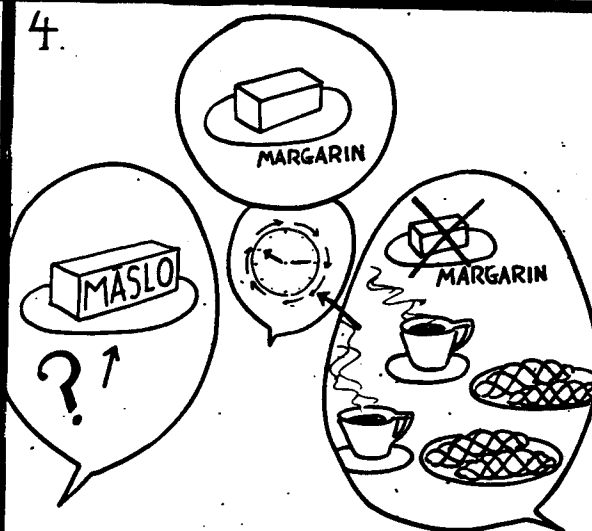
2.

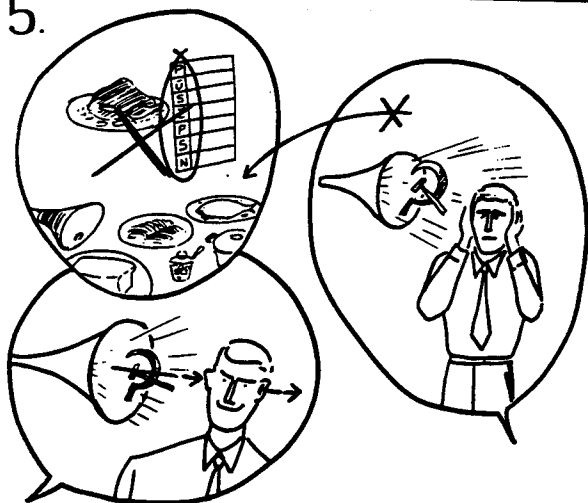
3.

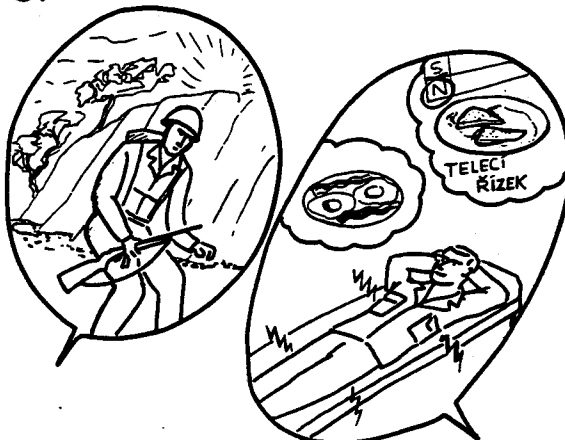
4.

5.

6.

Každý mladý muž musí jít k odvodu. Bohumil bude muset jít k odvodu příští rok ještě jednou. Letos je ještě asi moc slabý. Bohumil myslí, že nebude voják, protože moc špatně vidí. Ví, že vojenská služba není tak zlá. Voják alespoň ví, že pořád bude mít co jíst. Ale Bohumilovi se líbí doma.

Číšník nese Bohumilovi a Ladislavovi kávu.

Taky mohou mít čerstvé housky a máslo, jestli chtějí.

Bohumil se ještě ptá na různé jiné věci. Chce vědět, jestli cvičení jsou těžká, jestli cvičiště jsou daleko a jaká je politická výchova.

Ladislav se jen směje a říká, že člověk to nesmí brát moc vážně, a potom to jde. Když někdy bolí celé tělo, je voják rád, když má čas a místo, kde může odpočívat. Když je chytrý a má štěstí, tak může čekat i nějakou tu hodnost. Čas potom utíká jako voda a dva roky jsou pryč dřív, než si člověk myslí.

čerstvý = fresh
různý = various
chytrý = smart, clever
dřív, než = before

OTÁZKY K TEXTU :

1. Kam musí každý mladý muž ?
2. Bude Bohumil muset jít k odvodu ještě jednou ?
3. Kdy ?
4. Proč není voják už letos ?
5. Proč doufá Bohumil, že nebude voják ?
6. Jaká je vojenská služba ?
7. Kde se líbí Bohumilovi ?
8. Kdo jim nese kávu ?

9. Co ještě mohou mít ?
10. Mají máslo ?
11. Co ještě chce Bohumil vědět ?
12. Bere Ladislav všechno vážně ?
13. Co musí voják umět, když ho bolí tělo ?
14. Utíká čas rychle každému vojákovi ?
15. Jsou dva roky brzy pryč ?
16. Utíká vám tady čas ?
17. Trvá vaše služba taky tři léta ?
18. Máte rád teplé léto ?

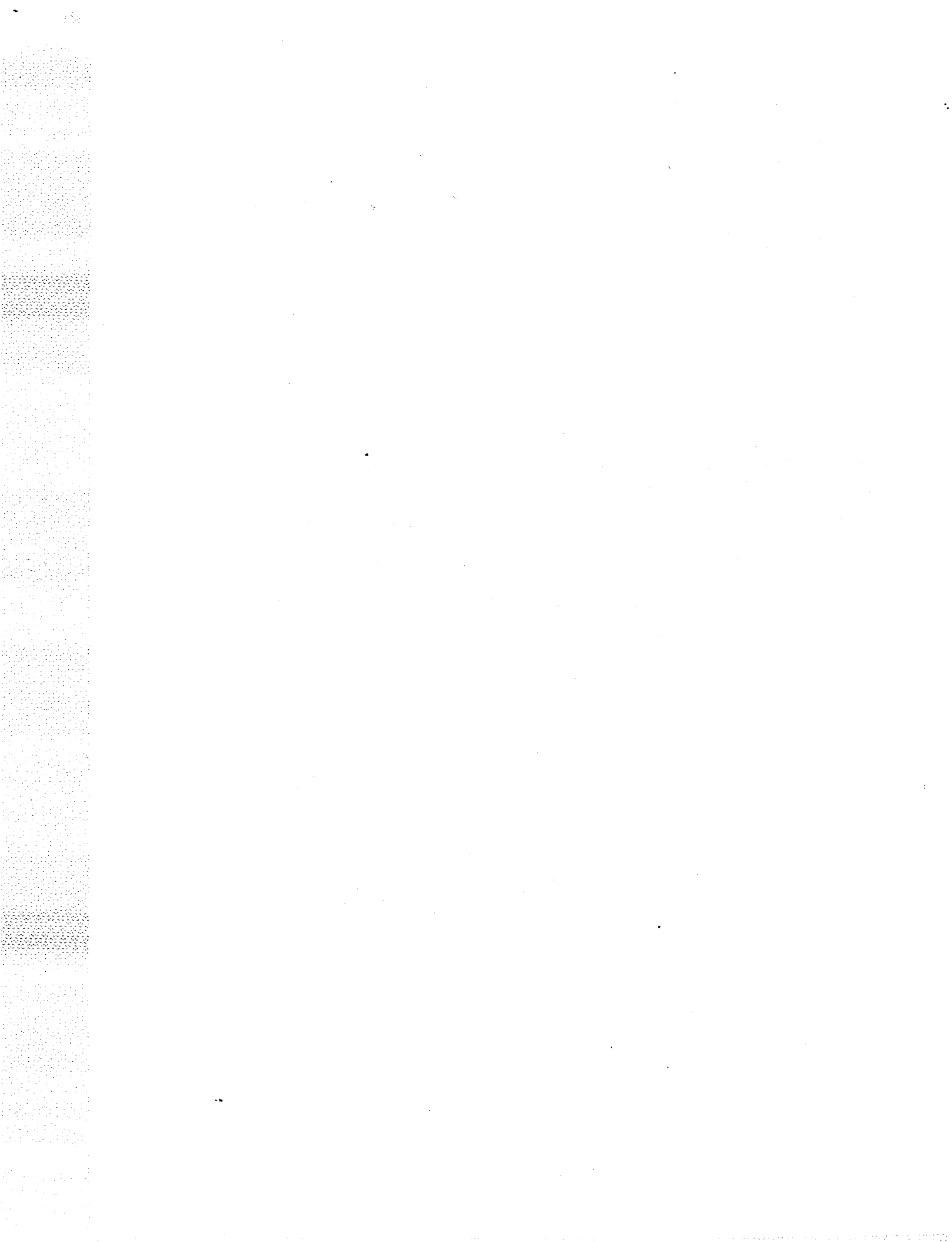
HOMEWORK

1. Opposite our school there are two small restaurants where they have very good lunches and suppers.
2. I know only three stores where they sell double-breasted suits.
3. We have two dining rooms here. Both have simple but very good meals.
4. The United States has only two large political parties.
5. Our headquarters has its offices opposite the small drillfield.
6. Young girls don't like to wear hats any more.
7. English Fords have very small wheels.
8. I smoke only cigarettes, but I smoke a lot. I buy at least three packs every day.
9. California doesn't have hot summers, as New York has.
10. I'm allowed to eat white meat(s) only.
11. Do you have two seats⁺ for tonight ? Are they very expensive ?
12. The rooms where we have our classes are not large enough.

⁺ seat - místo, n.

Spojené státy, pl.
Ford, m.

= United States
= Ford

Lesson 41

DIALOGUE

Military service
Cont'd

Bohumil Havel
Ladislav Stehlík, his friend
Place: A small Prague restaurant

Bohumil : Well, then, military life agrees with you.
I'm glad I'm a civilian

Ladislav: Good, but what about me? The Board of Labor
will need people (manpower) for Ostrava or
Most, and I'll be digging coal and ruining
my fingers.

Bohumil : You're a precision mechanic, that's not
for you.- Do you march a lot?

Ladislav: We have marches all the time. One firing
range is quite far but they don't transport
us there. There is no shortage of fuel and
oil, but we go on foot.

Bohumil : That's probably the range where they're now
testing some new weapons.--Do you get good
chow when on maneuvers?

Ladislav: It'll do. - But I have to go back now.
I don't have a pass. I only have one more
piece of news for you. I want to get
married.

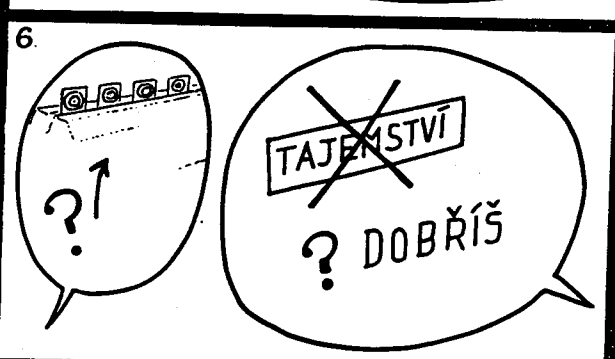
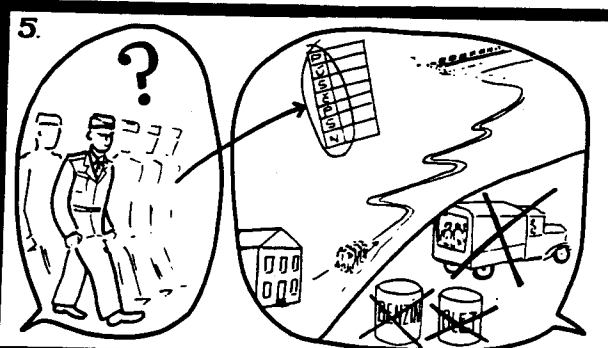
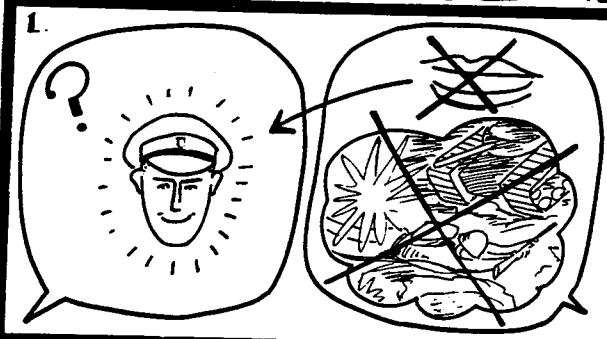
Rozmluva

Vojenská služba
Pokračování

Bohumil Havel
Ladislav Stehlík, jeho kamarád
Místo: Malá pražská restaurace

- Bohumil : Tak tobě se vojna líbí? Já jsem rád, že jsem civilista.
- Ladislav: No dobře, ale co já? Pracovní úřad bude potřebovat síly pro Ostravu nebo Most, a já budu kopat uhlí a ničit si prsty.
- Bohumil : Ty jsi jemný mechanik, to pro tebe není. - Pochodujete moc?
- Ladislav: Pochody máme pořád. Jedna střelnice je hodně daleko, ale nedopravujou nás tam. Nouze o pohonné hmoty není, ale chodíme pěšky.
- Bohumil : To je asi ta střelnice, kde teď zkoušejí nějaké nové zbraně. - Dostáváte dobře jíst, když máte manévry?
- Ladislav: Jde to. - Ale teď už musím zpátky. Nemám dovolenku přes čas. Jenom mám pro tebe ještě jednu novinku. Chci se ženit.

ROZMLUVA 41

Když čtete poslední tři dialogy, vidíte, že československá vojna je jiná než vaše. Civilní život taky nemůžete takovému mladému československému muži závidět. Voják nebo civilista - každý má nějaké starosti.

Bohumil se bojí, že bude voják, a Ladislav se zase netěší domů na civilní život. Oba mají své důvody.

Ladislav je dobrý jemný mechanik, ale ví, že to je pracovnímu úřadu jedno. Když budou potřebovat pracovní síly pro Ostravu nebo pro Most, bude Ladislav kopat uhlí, jestli to umí nebo ne.

Bohumil se bojí, že až ho vojenské úřady budou zase volat k odvodu, že tam bude doktor, kterému to bude jedno, jestli vidí nebo nevidí.

Bohumil není silný člověk a nerad chodí pěšky. Říká, že nemá nohy pro dlouhé pochody. Chodit na střelnici pěšky se mu vůbec nelíbí.

Taky se vyptává, jestli jim tam dávají dobře jíst, jak dlouho trvají manévry, a jestli mají někdy čas na děvčata.

Ladislav myslí jenom na jedno děvče - na Pavlu Šustrovou, kterou si chce už brzy brát. Jen jak bude doma. To je pro Bohumila novina. Je pozdě. Ladislav musí zpátky.

1. Co vidíte, když čtete poslední tři dialogy ?
2. Myslíte, že vaše vojna je jiná než československá ?
3. Závidíte československému civilistovi jeho život ?
4. Má tam voják i civilista stejné starosti ?
5. Bojí se Bohumil, že bude voják ?
6. Těší se Ladislav domů ?
7. Mají pro to důvody ?
8. Co je Ladislav ?
9. Zajímá to pracovní úřad ?
10. Kam bude muset jít, když budou úřady potřebovat pracovní síly?
11. Co si myslí Bohumil ?
12. Bojí se Bohumil, že tam jednou bude doktor, kterému bude jedno, jestli špatně vidí ?
13. Je Bohumil silný člověk ?
14. Chodí Bohumil rád pěšky ?
15. Co říká Bohumil ?
16. Kam bude muset chodit pěšky?
17. Líbí se to Bohumilovi, že bude muset chodit pěšky?
18. Na co se ještě Bohumil vpytává ?
19. Má Ladislav čas na děvčata ?
20. Na koho myslí Ladislav ?
21. Proč na ni Ladislav myslí ?
22. Kdy se bude Ladislav ženit ?
23. Je to pro Bohumila novina ?

HOMEWORK

I. Answer the following questions in Czech :

1. Pan Novák má sestru Pavlu.
2. Pan Malý má sestru Boženu.
3. Pan Krása má sestru Marii.
4. Pan Krejčí má sestru Helenu.
5. Pan Bidlo má sestru Annu.
6. Pan Knotek má sestru Zdeňku.

} Jaké je její celé jméno ?

II. Using the above 6 full feminine names, answer in Czech :

1. To whom do you write ?
2. Whom don't you understand ?

L. 41

3. At whom are you laughing ?
4. To whom are you selling your car ?
5. To whom does this book belong ?
6. Whom don't you trust ?

III. Using the same names, answer:

1. Of whom are you thinking ?
2. For whom are you waiting ?
3. For whom are you looking ?
4. At whom are you looking ?
5. In whom are you interested ?
6. For whom do you always have time ?

FEMININE FORM
OF LAST NAMES

Nová

Last names like hard stem adjectives :

pan Nový	paní Nová
Jan Černý	Marie Černá
pan Novotný	slečna Novotná
pan Josef Horský	paní Věra Horská

Hořejší

Like soft stem adjectives :

pan Hořejší	paní Hořejší
-------------	--------------

Pavlů

There is a very infrequent type of last names ending in - ů. The feminine form of such names is the same as the masculine form :

pan Pavlů	paní Pavlů
Bohuslav Martinů	Vlasta Martinů

Such names are indeclinable, i. e. they stay the same in all cases of the singular and plural.

Nováková

All other feminine last names add -ová to the masculine form :

pan Novák	paní Nováková
pan Nosek	paní Nosková
pan Kučera	paní Kučerová
Václav Bidlo	Anna Bidlová
pan Krejčí	paní Krejčová
pan Kočí	paní Kočová
pan Majer	paní Majerová
pan Neumann	paní Neumannová
pan Smith	paní Smithová
pan Bailey	paní Bailevová

Declension

Feminine-form last names (except the indeclinable - ů type names) are declined like adjectives :

To je paní Nová, Nováková, Hořejší a Pavlů.

Píšu paní Nové, Novákové, Hořejší a Pavlů.

Volám paní Novou, Novákovou, Hořejší a Pavlů.

Paní

The word paní does not change its form in any case of the singular.

Usage of
First Names

The custom of using the husband's first name (Mrs. John Doe) does not exist in Czechoslovakia. A married woman uses her own given name, even socially.

As a rule, only one given name is actually used in everyday life by men or women, even if more than one given name may appear on the person's birth certificate.

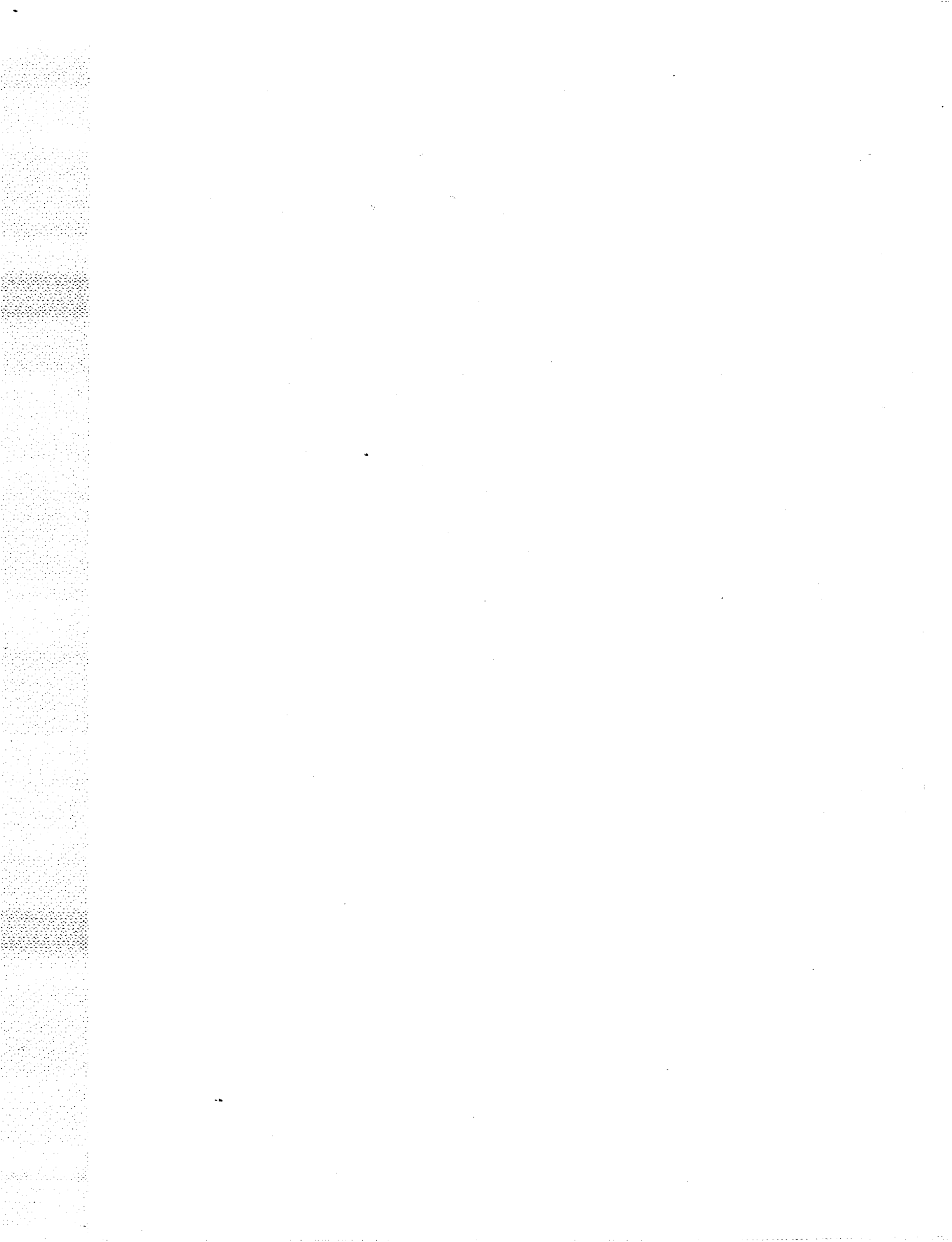
jméno, n. - name
příjmení, n. - last name
rodné jméno, n.- first name
(also called:
křestní jméno)- (baptismal name)

civilista, m.	- civilian
dopravovat	- to transport, deliver
dostávat	- to receive, get
dovolenka, f.	- pass
hmota, f.	- matter, material
pohonná hmota	- fuel for engines
jemný	- fine, delicate
kopat	- to kick, dig
manévr, m.	- maneuver
mechanik, m.	- mechanic
ničit	- to destroy, ruin
nouze, f.	- lack, shortage, want
novina, f. or novinka, f.	- (surprising) news
pěšky	- by foot, on foot
pochod, m.	- march
pochodovat	- to march
prst, m.	- finger
prý, adv.	- they say, I hear, people say, I heard
síla, f.	- strength, power, force
střelnice, f.	- firing range
uhlí, n.	- coal
úřad, m.	- office, board, authority
vojna, f.	- military service (or life)
zbraň, f.	- weapon
zpátky, adv.	- back
ženit se	- to get married (literally, to take a wife)

Phrases and Idioms

pracovní síla	- manpower
pracovní úřad	- Board of Labor, Employment Office
Je nouze o benzín (uhlí, jídlo).	- There's shortage of gas (coal, food).
Chodím pěšky.	- I walk, I make the trip by foot.
Budu se ženit.	- I'll get married.
Budu si brát Pavlu.	- I'll marry Pauline.
Jen jak budu doma.	- The moment I get back home.
Jen jak bude jaro	- The moment spring comes

jemný mechanik	- precision mechanic
jaro, n.	- spring

Lesson 42

DIALOGUE

A glass factory

Frank Havel

Mr. Kadeřábek, his boss

Place: The glass factory, where Frank Havel works. As we already know, they are beginning to make special optical glass there. That is a very important thing for Frank, because it is his patent.

Time : Thursday morning

Kadeřábek: Are you really well? What do the doctors say?

Havel : I'm just about OK. Anything new around here?

Kadeřábek: The Srb & Štýs will have the first series of telescopic sights ready in which they use your glass.

Havel : That's a surprise.

Kadeřábek: The workers promise to work the "national shift" Sunday. And selected gunners will test the sights Thursday.

(You have to know what this "national shift" is. It means that the workers have to work on Sunday, but don't get paid for it)

Havel : You mean "snipers", don't you?

Kadeřábek: No, a sniper has a special rifle, which has a telescope and not a sight.

Havel : Well, I'm curious. And where will it be?

Kadeřábek: They're keeping it secret. Only intelligence men, army observers, you, and I will be there.

Rozmluva

Továrna na sklo

Franta Havel

Pan Kadeřábek, jeho šéf

Místo: Továrna na sklo, kde Franta pracuje. Jak už víme, začínají tam dělat speciální optické sklo. To je věc moc důležitá pro Frantu, protože to je jeho patent.

Čas : Čtvrtek ráno

Kadeřábek: Jste už opravdu zdravý? Co vám říkají lékaři?
Havel : Už jsem skoro v pořádku. Je tady něco nového?

Kadeřábek: Továrna Srb a Štýs bude mít hotové první optické zaměřovače, na které používají vaše sklo.
Havel : To je překvapení.

Kadeřábek: Dělníci slibují, že budou přes neděli dělat národní směnu. A ve čtvrtek už ty zaměřovače budou zkoušet vybraní mířiči.

(Musíte vědět, co to je ta "národní směna".
Znamená to, že dělníci musí pracovat v neděli, ale že za to nedostanou peníze)

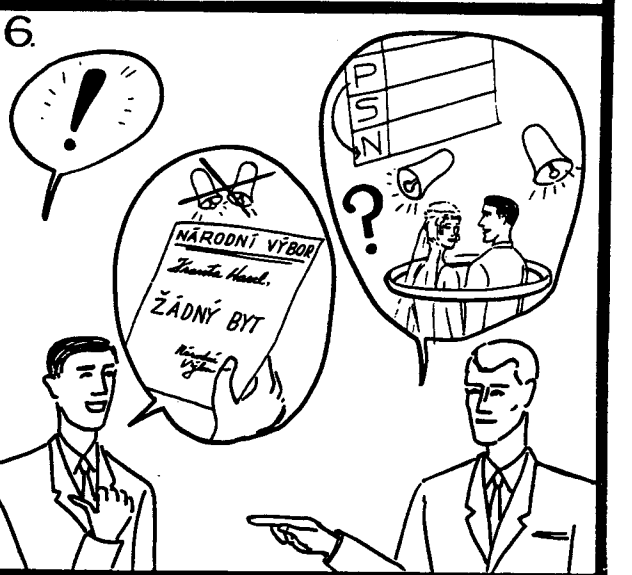
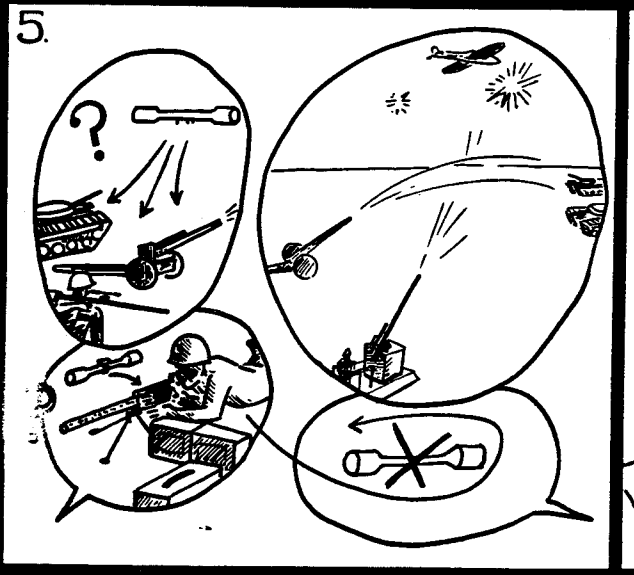
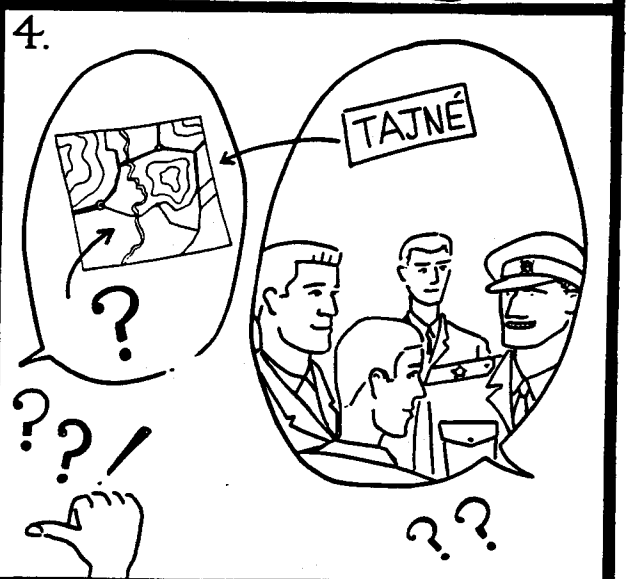
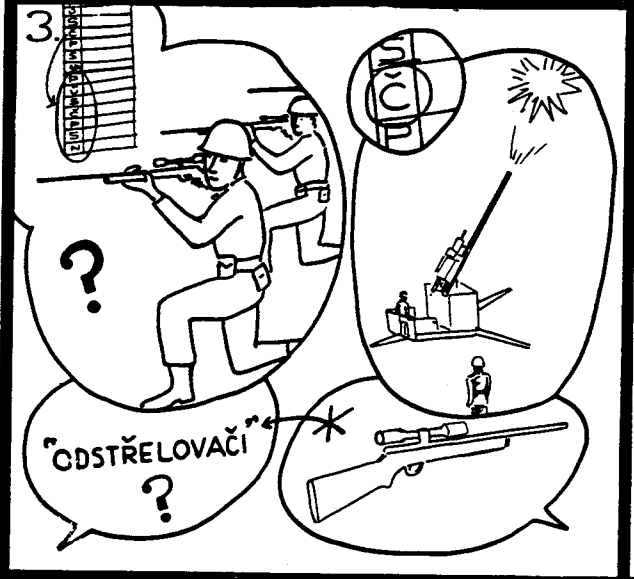
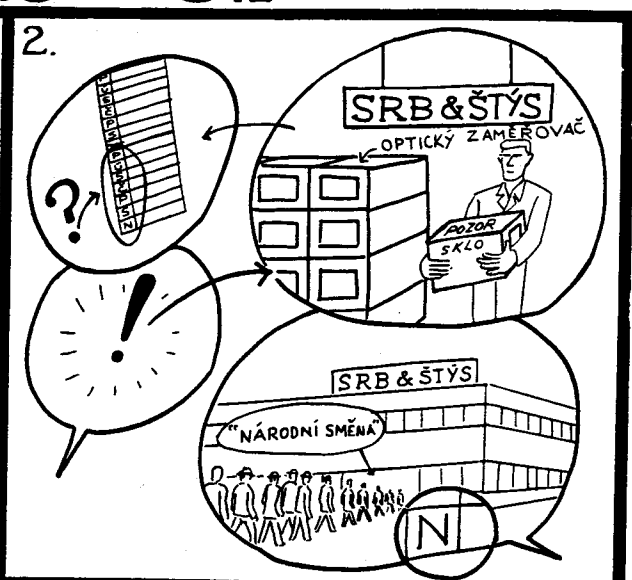
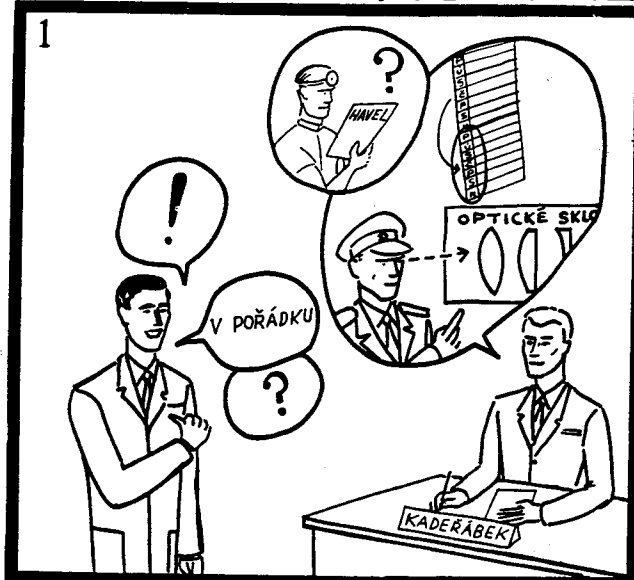
Havel : Myslíte "odstřelovači", ne?

Kadeřábek: Ne, odstřelovač má speciální pušku, která má dalekohled a ne zaměřovač.

Havel : No, já jsem zvědavý. A kde to bude?

Kadeřábek: Oni to tají. Budou tam jen zpravodajci, armádní pozorovatelé, vy a já.

ROZMLUVA č. 42

READING

Dnes se zase vracíme k Frantovi Havlovi. Franta už je zdravý a lékaři mu říkají, že je skoro v pořádku.

Jeho šéf, pan Kadeřábek, mu říká, co všechno je nového, a Franta je opravdu zvědavý.

Příští týden bude továrna Srb a Štýs mít hotové první optické zaměřovače, na které používají jeho nové optické sklo. Pro Frantu je to hezké překvapení. Jak víte, bude se ženit a potřebuje peníze jako sůl.

Armáda musí ty zaměřovače opravdu moc nutně potřebovat, protože jinak trvá každá nová věc obvykle dlouhé měsíce. Dělníci prý slibují, že budou pracovat i v neděli. A příští středu nebo čtvrtek už budou mířiči ty nové zaměřovače zkoušet. Jako cíl budou mít staré tanky.

Pan Kadeřábek ještě neví, pro které zbraně budou zaměřovače hotové, ale myslí, že pro nějaká děla, asi pro protitankové a protiletadlové kanóny; ne pro kulomety. Budou tam jenom zpravodajci a pozorovatelé a samozřejmě taky pan Kadeřábek a František Havel. Střelnici, kde zkoušky budou, úřady ještě tají.

samozřejmě, adv.

- of course; you bet; that goes
without saying

samozřejmý, adj.

- self-evident

1. Ke komu se dnes zase vracíme ?
2. Je Frantovi už dobře ?
3. Co mu říkají lékaři ?
4. Je Franta zvědavý, co je nového ?
5. Kdo mu říká, co je nového ?
6. Co dělá továrna Srb a Štýs ?
7. Kdy budou hotové ty první optické zaměřovače ?
8. Je Franta rád, že používají jeho nové optické sklo ?
9. Proč potřebuje Franta teď peníze ?
10. Proč budou ty zaměřovače zkoušet tak brzo ?
11. Co slibují dělníci ?
12. Jak říkáme směně, kterou musí dělníci pracovat zadarmo ?
13. Kdy budou zkoušet ty nové zaměřovače ?
14. Kdo je bude zkoušet ?
15. Pro které zbraně budou ty zaměřovače hotové ?
16. Kdo používá pušky, které mají dalekohled ?
17. Může se na tu zkoušku dívat každý, kdo chce ?
18. Kdo všechno tam bude ?
19. Ví pan Kadeřábek, kde ty zkoušky budou ?
20. Proč to neví ?

HOMEWORK

Prague, the Czechoslovakian capital, is an old historic city where the government has its offices and where there are also important schools, factories and businesses.

You can see old houses and streets there, and also new buildings, parks and playgrounds, as other big cities have, like Paris, Berlin or Vienna.

Of course there are also large barracks and training fields where men go through their military training. Two friends, who sometimes write me, are still living there. Both are now soldiers. One is a sergeant and the

other is an officer. They write me what kind of life they're having there and how it looks there.

Karel (the sergeant) writes that his three brothers have very good jobs. Two work as mechanics, and one is at home and writes for Communist newspapers.

Rudolf is an artilleryman, a captain. He has a pretty wife and four children. His two sons are still at home, but the daughters are already studying.

Paříž, f.	= Paris
Berlín, m.	= Berlin
Víden, f.	= Vienna
druhý	= the other
historický, adj.	= historic

PLURAL ANIMATE
MASCULINE

1. a) One class of animate masculine nouns, hard stem or soft stem, forms the nominative plural by adding - i or - ové to the stem :

kamarád	kamarád <u>kamarádi</u>	buddy buddies
četař	četař <u>četaři</u>	sergeant <u>sergeants</u>
syn	syn <u>synové</u>	son sons
	zpravodaj <u>zpravodajové</u>	reporter reporters

- b) Some of the nouns of this class form the plural by adding - i, others by adding - ové, and still others adding either ending, some of them interchangeably, some with preference for one of the endings. With some words the usage varies from individual to individual. Rules on this subject would be of no help at this stage.

- c) First and last names have the ending - ové :

Karel <u>Karlové</u>	Charles Charleses
To jsou samí <u>Novákové.</u>	These are all Novaks.

2. a) There are masculine animate nouns that form the nominative plural by adding - é to the stem :

občan	občan <u>občané</u>	citizen citizens
	velitel <u>velitelé</u>	commander commanders

b) This plural ending is used by :

all names of inhabitants ending in -an
such as Američan

all nouns ending in -tel
such as pozorovatel

and a few others
such as soused

and nouns ending in -ista, -asta, -ita
civilista, antisemita (see example on p.195)

3. Preceding the ending -i :

the hard consonants : h, ch, k, r, d, t, n
are changed to : z, š, c, ř, ě, ť, ň

(see examples on page 195)

Adjectives

4. The masculine nominative plural ending of hard stem animate adjectives is -í. The same sound changes take place here as in par. 3 above.

dobrý kamarád	good friend (buddy)
<u>dobří kamarádi</u>	good friends

5. Adjectives ending in -ský and -cký in the singular change the ending to -ští and -čtí in the plural when modifying animate masculine nouns :

český civilista	Czech civilian
<u>čeští civilisté</u>	Czech civilians
americký letec	American flyer
<u>američtí letci</u>	American flyers

6. Soft adjectives have the same ending as in the singular (-í).

okresní lékař	county physician
<u>okresní lékaři</u>	county physicians

7. The animate nominative plural of ten is ti :

ten důstojník	that officer
<u>ti důstojníci</u>	those officers
tento četař	this sergeant
<u>tito četaři</u>	these sergeants
tenhle komunista	this Communist
<u>tihle komunisti</u>	these Communists
tamtén rotný	that sergeant f. c.
<u>tamtí rotní</u>	those sergeants f. c.

(Examples to paragraph 3)

soudruh	hoch	číšník	bratr	kamarád	student	kapitán
soudruzi	hoši	číšníci	bratři	kamarádi	studenti	kapitáni

(Examples to paragraph 2b)

houslista	gymnasta	husita
pianista		

	- i	- ové	- é
agitátor	agitátoři		
barman	barmani		
bratr	bratři		
bratranec	bratrance		
civilista	(civilisti)		civilisté
četař	četaři		
číšník	číšníci		
člověk	(<u>lidi</u>)		<u>lidé</u>
darebák	darebáci		
dělník	dělníci		
desátník	desátníci		
dělostřelec	dělostřelci		
doktor	doktoři		
domovník	domovníci		
důstojník	důstojníci		
fotograf		fotografové	
hoch	hoši		
instruktor	instruktoři		
kamarád	kamarádi		
kapitán	kapitáni		
komunista	(komunisti)		komunisté
krejčí	<u>krejčí</u>		
kuchař	kuchaři		
kupec	kupci		
lékař	lékaři		
letec	<u>letci</u>		
mechanik	mechanici	mechanikové	
muž	muži	mužové	
odstřelovač	odstřelovači		
pán	páni	pánové	
pan	páni		

	- i	- ové	- é
pekař pes pokladník poručík pozorovatel přítel	pekaři <u>psi</u> pokladníci poručíci		pozorovatelé <u>přátelé</u>
rotný	<u>rotní</u>		
soudruh střelec strýc student syn	soudruzi střelci studenti	strýcové synové	
šéf špeh		šéfové špehové	
tatínek		tatínkové	
učitel uvaděč	uvaděči	(učitelové)	učitelé
vdovec velitel voják vůl	vdovci vojáci voli	(velitelové) volové	velitelé
zákazník záložník známý zpravodaj zpravodajec	zákazníci záložníci <u>známí</u> zpravodajci	zpravodajové	

NOTE 1. : Forms used colloquially are given in parentheses.

NOTE 2. : e is dropped in letec - letci, and in similar situations.

NOTE 3. : Nouns of the type rotný have the same endings as hard type adjectives.

NOTE 4. : Nouns of the type krejčí have the same endings as soft type adjectives.

(The endings given after the basic forms of nouns in this and in the following vocabularies, are the nominative plural forms.)

cíl, -e, m.	- target, goal
dělník, -ci, m.	- worker, laborer
dělo, -a, n.	- gun (artillery)
kulomet, -y, m.	- machine gun
lékař, -i, m.	- physician, (medical) doctor
letecký	- air force (adj.)
odstřelovač, -i, m.	- sniper
patent, -y, m.	- patent
peníze, m. pl.	- money
používat ⁺	- to use, employ
pozorovatel, -é, m.	- observer
protitankový	- antitank
první	- first
překvapení, -, n.	- surprise
puška, -y, f.	- rifle
slibovat	- to promise
směna, -y, f.	- shift
střelec, -ci, m.	- marksman; rifleman, gunner, machine gunner (according to the weapon)
tajit	- to keep (something) secret
terminologie, -, f.	- terminology
vybraný	- selected, choice
zaměřovač, -e, m.	- sights
optický zaměřovač	- telescopic sights
zpravodajec, -ci, m.	- intelligence man
zvědavý	- curious

⁺ This verb governs the genitive case; in colloquial speech, however, the accusative is used.

mířič, m.	- gunner (sight setter)
dalekohled, m.	- telescope, binoculars
protiletadlový	- anti-aircraft

Phrases and Idioms

Je něco nového ?	- Is there anything new ? Any news ?
Co je nového ?	- What's the news ?
Není nic nového.	- There's nothing new, no news.

Lesson 43

DIALOGUE

Milovice firing range

Mr. Kadeřábek

Frank Havel

Place: Milovice firing range. Milovice is a small Czech town, known, because there is a large military firing range there. Today the Army will test there new sights.

Kadeřábek: The weather isn't too good for the test.
Havel : It's too darned cold.

Kadeřábek: Are you familiar with the army insignias of grade? I'm afraid that I'd call a major sergeant first class, and an Sfc major.

Havel : Well, we have to look at the shoulder straps and insignias.

Kadeřábek: The jackets have open collars.

Havel : The belts are worn over the jackets.

Kadeřábek: What kind of trousers do they have?

Havel : They look something like English trousers. They also have that same kind of pocket.

Kadeřábek: And how about shoes?

Havel : They're combat boots. I hear they're pretty good.

Kadeřábek: As I see it, the caps, and helmets look almost like the Soviet.

Rozmluva

Milovická střelnice

Pan Kadeřábek

Franta Havel

Místo: Milovická střelnice. Milovice jsou malé české město, známé, protože tam je velká vojenská střelnice. Armáda tam dnes bude zkoušet nové zaměřovače.

Kadeřábek: Počasí na tu zkoušku není moc příznivé.

Havel : Je zatracená zima.

Kadeřábek: Prosím vás, znáte vojenské distinkce? Já se bojím, že budu majorovi říkat rotný a rotnému major.

Havel : No, musíme se dívat na nárameníky a hodnostní odznaky.

Kadeřábek: Blůzy mají otevřené límce.

Havel : A opasky nosí vojáci přes blůzu.

Kadeřábek: A jaké mají kalhoty?

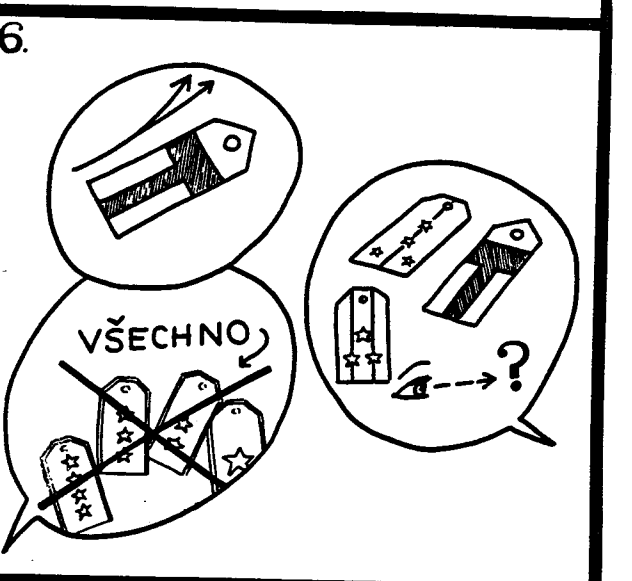
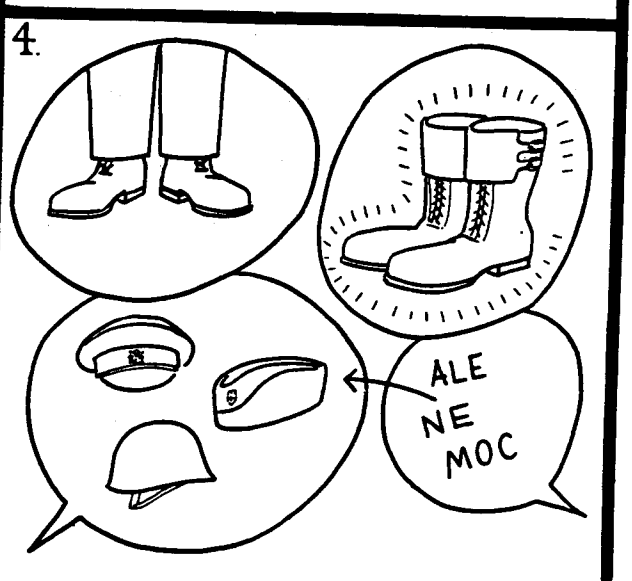
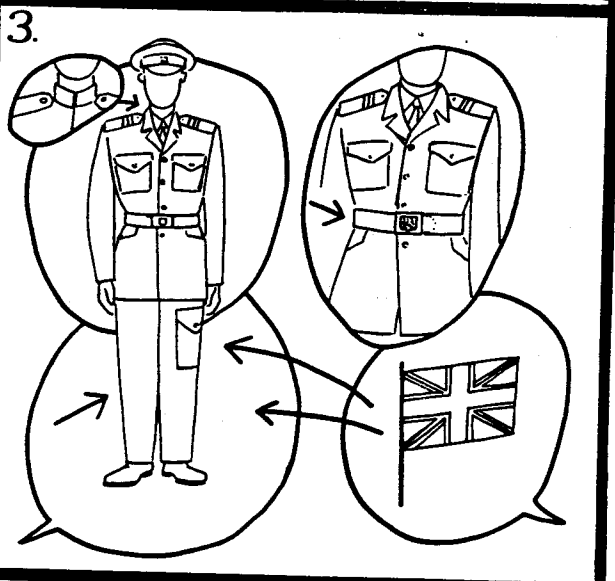
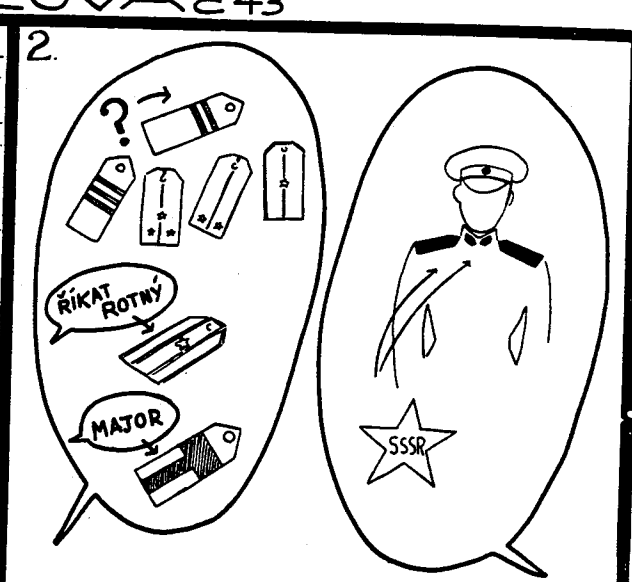
Havel : Připomínají anglické kalhoty. Taky mají takové kapsy.

Kadeřábek: A co boty?

Havel : Jsou to vysoké boty. Prý jsou moc dobré.

Kadeřábek: Jak vidím, čepice a přilby vypadají skoro jako sovětské.

ROZMLUVA 43

Milovice jsou malé české město, které zná každý československý voják. Mají tam blízko velkou vojenskou střelnici, kde se vojáci učí střílet a kde také zkoušejí různé nové zbraně .

Dnes tam budou zkoušet optické zaměřovače.

Už tam čekají vysocí českoslovenští a sovětsí důstojníci, spravodajci, vojenští pozorovatelé a jiní důležití páni.

František Havel a jeho šéf, pan Kadeřábek, jsou tam také. Je ještě brzo. Zkouška bude teprve asi za hodinu.

František zatím říká panu Kadeřábkovi, který ještě nezná nové československé distinkce, jaké hodnosti mají vojáci, kteří tam stojí.

Jsou tam dva českoslovenští kapitáni, tři nebo čtyři majoři a nějací sovětsí plukovníci. Důstojníci mají vycházkové stejnokroje.

Střelci, kteří budou zaměřovače zkoušet, jsou četaři, rotní a rotmistři.

Mají polní stejnokroje, vysoké boty a přilby.

Ovšem, jsou tam taky nějací praporčíci. Ti prohlížejí papíry a různá povolení, která musí mít každý, kdo chce zkoušku vidět. Oni se bojí, že nepřátelé jsou všude, kde se něco takového děje.

různý, adj.

- various

1. Jsou Milovice velké město ?
2. Proč zná Milovice každý československý voják ?
3. Co se tam učí vojáci ?
4. Co tam ještě dělají ?
5. Co tam budou dnes zkoušet ?
6. Kdo tam čeká ?
7. Jsou tam jenom českoslovenští důstojníci a pozorovatelé ?
8. Kdy začíná zkouška ?
9. Co vysvětluje František panu Kadeřábkovi ?
10. Proč mu to František vysvětluje ?
11. Kdo tam stojí ?
12. Stojí tam taky nějací sovětsí důstojníci ? Jací ?
13. Jaké stejnokroje mají důstojníci ?
14. Co jsou střelci, kteří budou zaměřovače zkoušet ?
15. Jaké stejnokroje mají střelci ?
16. Co ještě mají střelci ?
17. Kdo je tam ještě ?
18. Co prohlížejí ti praporčíci ?
19. Kdo musí mít povolení ?
20. Proč musí každý, kdo chce zkoušku vidět, mít povolení ?
21. Myslíte, že tam jsou opravdu nějací nepřátelé ?

HOMEWORK

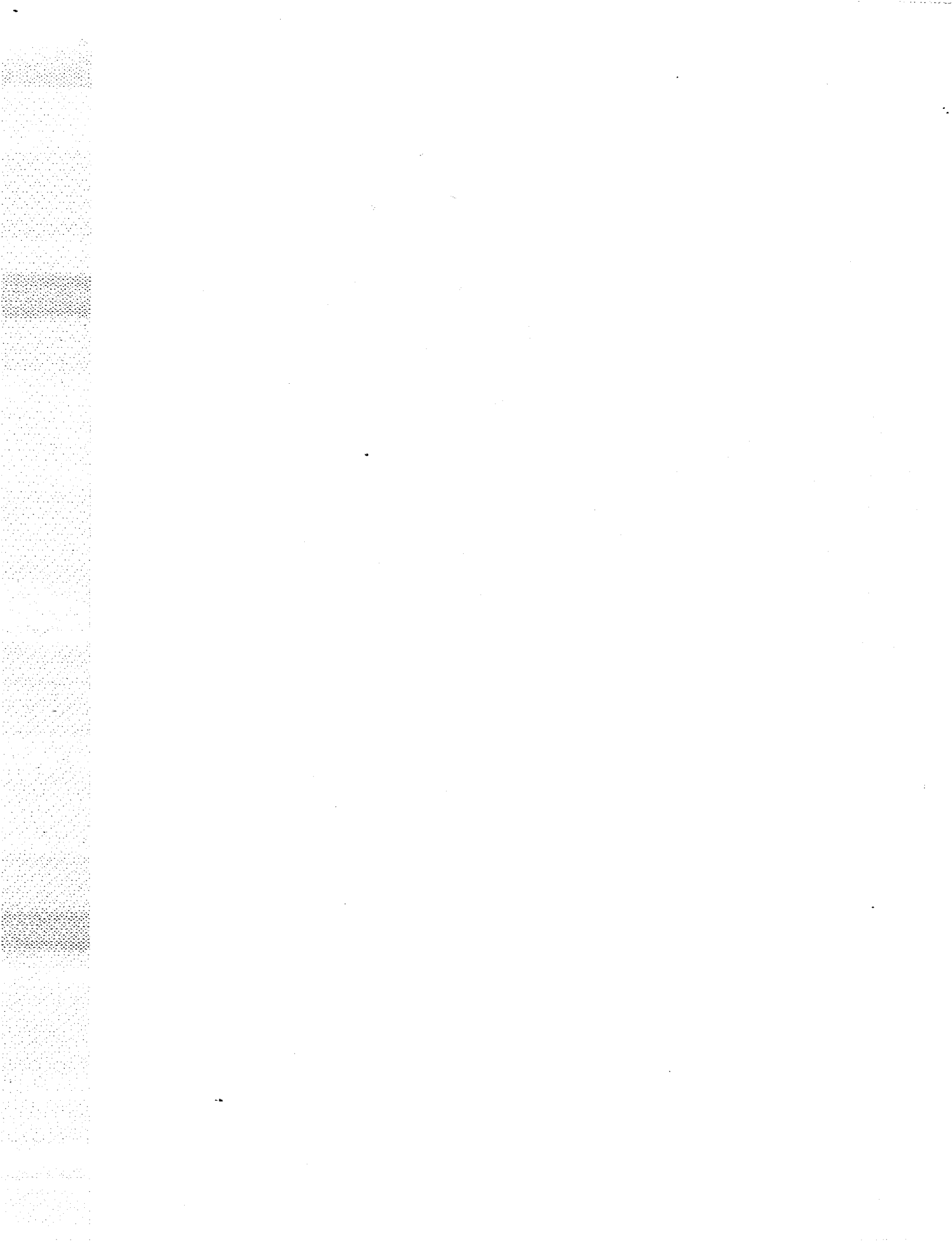
1. American and English Air Force uniforms are blue.
2. Trained Communist propagandists are in charge (take care) of political education.
3. Czechoslovak Army officers wear uniforms that look like Soviet uniforms.
4. Our former commandant is leaving next week. They say that he's going to the new motor company, where he'll test some new weapons.
5. Will you report to the major that these soldiers have no permit to be out overnight ?
6. Modern antitank guns have optical sights and therefore shoot accurately.
7. Polish military observers aren't allowed to write their secret reports at home.
8. English newspapers write that Russian civilians can't (mustn't) buy radios for their cars.
9. Comrades Marx and Lenin aren't alive (don't live) any more, but every Communist must know their life and work.
10. These two sergeants are old friends. I've known them for a long time.

GRAMMAR NOTES

For Lesson 43 study the plural forms of adjectives in Grammar Notes 42.

blůza, -y, f.
 bota, -y, f.
 polovysoké boty
 čepice, -, f.
 polní čepice
 vycházková čepice
 distinkce, -, f.
 docela
 dřív or dříve
 generál, -ové, m.
 odznak, -y, m.
 hodnostní odznak
 kalhoty, f. pl.
 kapsa, -y, f.
 límec, -ce, m.
 major, -ové nebo -ři, m.
 nárameník, -y, m.
 opasek, -y, m.
 otevřený
 polní
 přilba (or přilba), -y, f.
 připomínat
 příznivý
 podpraporčík, m.
 zatracený
 změněný

- jacket, blouse
 - shoe
 - boots
 - cap
 - garrison cap
 - service cap
 - insignia of rank (grade)
 - entirely, completely, wholly, quite
 - before, earlier, previously
 - general
 - badge, button, pin
 - insignia of grade
 - trousers, pants
 - pocket
 - collar
 - major
 - shoulder strap
 - belt
 - open
 - field (adj.)
 - helmet
 - to remind, to remind of
 - favorable
 - master sergeant
 - damned, darned
 - changed

Lesson 44

DIALOGUE

After the test

Mr. Kadeřábek

Frank Havel

Place: Milovice firing range. The test is already finished. No one knows yet what are its results. The room, where Kadeřábek and Havel are now, is an officers' mess. Both stand off to the side. They are the only two civilians here. Kadeřábek says that this test is only a formality and everything is only a comedy.

Kadeřábek: I think it will be very successful.

Havel : The main thing is what optical experts and other specialists say about your glass.

Kadeřábek: I happen to know their findings are favorable.

Havel : It's possible that Russia will buy our glass for her sights.

Kadeřábek: That doesn't surprise me. But in exchange for our products they'll give us their rubles. I'm not interested in them.

Havel : Watch your tongue. This place is crowded with intelligence men.

Kadeřábek: OK, I'll shut up. - What are those soldiers over there by the ambulance?

Havel : One is a private 1st class and the other one a corporal. They're NCO's and thus belong among the enlisted men.

Kadeřábek: Do you see that one with one star?

Havel : He's a 3rd lieutenant. Those with three stars are 1st lieutenants.

Kadeřábek: And those two? Are they Russians?

Havel : No, those are our lieutenant colonels.

Rozmluva

Po zkoušce

Pan Kadeřábek
Franta Havel

Místo: Milovická střelnice. Zkouška už je hotová. Nikdo ještě neví, jaké jsou její výsledky. Místnost, kde teď jsou Kadeřábek a Havel, je důstojnická jídelna. Oba stojí stranou. Jsou tu jediní dva civilisté. Kadeřábek říká, že tahle zkouška je jen formalita a že to všechno je jen komedie.

Kadeřábek: Myslím, že to bude mít velký úspěch.

Havel : Hlavní věc je, co tomu sklu říkají optičtí znalci a odborníci.

Kadeřábek: Já náhodou vím, že jejich posudky jsou příznivé.

Havel : Možná, že Rusko bude kupovat sklo pro své zaměřovače.

Kadeřábek: To mě nepřekvapuje. Ale oni nám za naše výrobky budou dávat své rubly. Já o ně nestojím.

Havel : Pozor na ústa. Tady je to samý zpravodajec.

Kadeřábek: No dobře, já už mlčím. - Co jsou tamhleti vojáci, tam co je ta ambulance?

Havel : Jeden je svobodník, a ten druhý desátník. To jsou poddůstojníci a jako takoví patří k mužstvu.

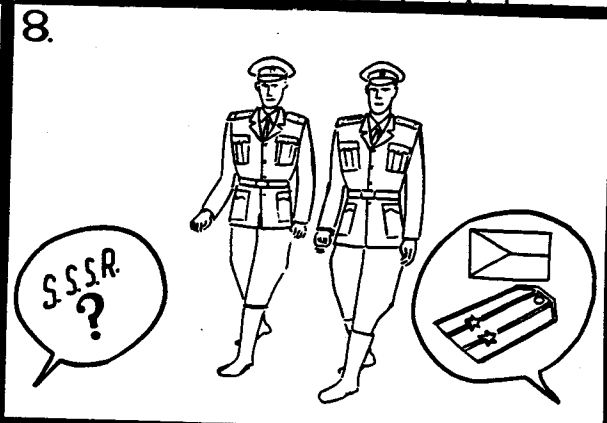
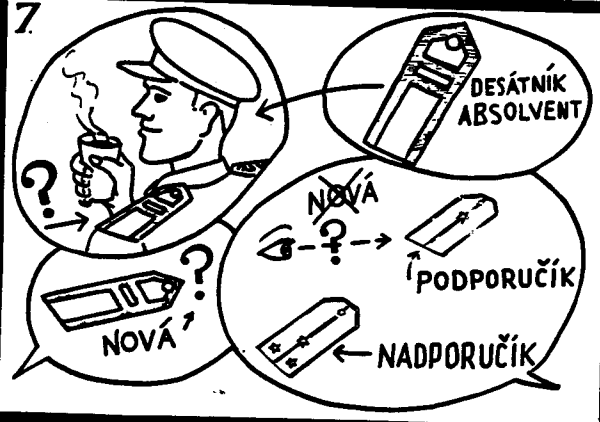
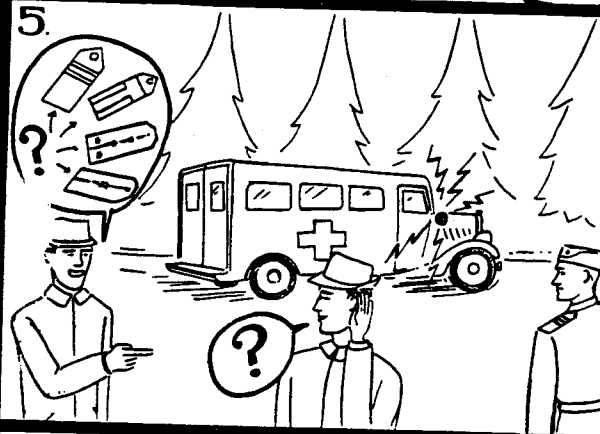
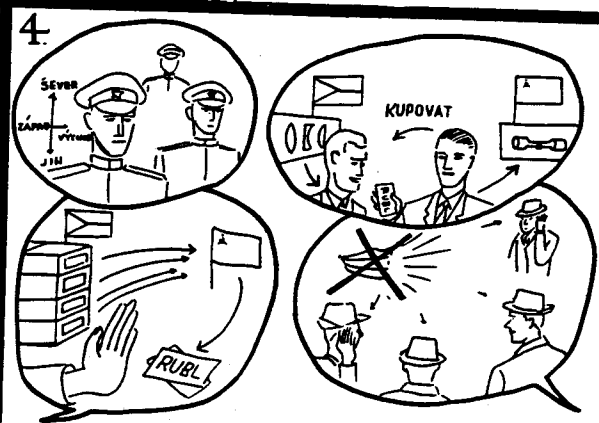
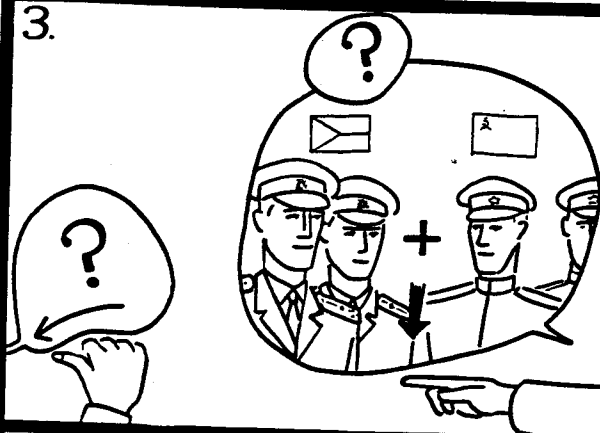
Kadeřábek: Vidíte tamhletoho, co má tu jednu hvězdu?

Havel : To je podporučík. Ti, kteří mají tři hvězdy, jsou nadporučíci.

Kadeřábek: A tamhleti dva? Jsou to Rusové?

Havel : Ne, to jsou naši podplukovníci.

ROZMLUVA 44

I.

Naši přátelé, Havel a Kadeřábek, čekají, jaké výsledky bude mít zkouška, která právě končí.

Franta doufá, že bude mít úspěch. Neví ještě, že to všechno je jen formalita, a že vojenští znalci a odborníci mají své posudky už hotové. Pan Kadeřábek náhodou ví, že tyto posudky jsou příznivé. Má prameny, odkud dostává spolehlivé informace.

Českoslovenští a sovětské pozorovatele mají velký zájem o nové zaměřovače a o speciální sklo, na které má Franta Havel patent. Pan Kadeřábek myslí, že Rusové budou asi chtít tyto výrobky pro svou armádu a těší se, že jeho továrna a dělníci budou mít práci.

Franta moc nestojí o takové obchody a o ruské rubly, ale bojí se mluvit. Všude jsou zpravodajci a člověk si musí dávat pozor na ústa.

Proto se jen ptá, jestli pan Kadeřábek už zná československé distinkce. Ukazuje mu, jak vypadají poddůstojnické stejnokroje a hodnostní odznaky, a jaké stejnokroje a distinkce mají důstojníci.

II.

Československé vojenské hodnosti.

Máme tady dopis, který píše československý voják svému příteli - Američanovi. Jsou tam zajímavé informace:

" Čs. armáda má jiné hodnosti a hodnostní odznaky než sovětská armáda. Vaše americké hodnosti jsou taky jiné.

" Naši vojíni a poddůstojníci (to jsou svobodníci, desátníci a četaři) patří ke kategorii⁺, které se říká "mužstvo".

Rotní, rotmistři, atd. patří ke skupině, která se jmenuje "Praporčíci". Čs. podporučíci, poručíci, nadporučíci a kapitáni, stejně jako majoři, podplukovníci a plukovníci jsou důstojníci, a poslední kategorie jsou generálové "

" Naši důstojníci mají hvězdy, jako vaši generálové. (Čs. generálové mají ovšem taky hvězdy.) Mužstvo má distinkce, které vypadají jinak než vaše - a také je mají jinde "

" Vojáci (i letci) nosí stejnokroje, které mají barvu "khaki" Vaši nebo angličtí letci mají modré stejnokroje"

⁺ kategorie, -, f. - category
⁺⁺ khaki - khaki

1. Tomorrow we'll have an examination. Since I'm working every day, I hope the results will be good. I don't think an examination is only a formality. I like to be successful when I do something that I need for my job. I'm therefore putting everything aside and giving all my free time to this work.
2. Some people are very unhappy when by chance everything doesn't go as well as they want.
3. Soviet military experts and specialists believe that their army has as good weapons as the West.
4. Only some of our students are officers. The majority are enlisted men, NCO's. and privates.
5.
 - a) Our teachers speak only Czech.
 - b) Are your friends going to be at home tonight ?
 - c) We like our classes.
 - d) Their ranks are similar to ours (podobné jako ...)
 - e) Where are your brothers and sisters ? (Use the familiar form.)
 - f) My uncles don't live here.
 - g) Do you know her three girls ?
 - h) His teachers like him.

ČESKOSLOVENSKÉ VOJENSKÉ HODNOSTI:

<u>Mužstvo:</u>	Vojín (voj)	
<u>Poddůstojníci:</u>	Svobodník (svob.)	jeden hodnostní knoflíček ("pecka")
	Desátník (des.)	dva knoflíčky
	Četař (čet.)	tři knoflíčky
<hr/>		
<u>Praporčíci:</u>	Rotný (rt.)	stříbřitá malá hvězda
	Rotmistr (rtm.)	dvě hvězdy
	Nadrotmistr (nrtm.)	tři hvězdy
	Podpraporčík (pprap.)	stříbřitá malá hvězda
	Praporčík (prap.)	dvě hvězdy
	Nadpraporčík (nprap.)	tři hvězdy
		a stříbřité lemování (sutaška)
<hr/>		
<u>Důstojníci:</u>	Podporučík (ppor.)	
<u>Nižší:</u>	Poručík (por.)	
	Nadporučík (npor.)	zlatové hvězdy střední velikosti
	Kapitán (kpt.)	
<u>Vyšší:</u>	Major (mjr.)	
	Podplukovník (pplk.)	zlatové hvězdy střední velikosti
	Plukovník (plk.)	a zlatové lemování
<hr/>		
<u>Generálové:</u>	Generálmajor (brigadier general)	velké
	Generálporučík (major general)	zlatové
	Generálplukovník (lieutenant general)	hvězdy
	Armádní generál (general)	
<hr/>		

POSSESSIVE PRO-
NOUNS PLURAL

Masculine		Feminine		Neuter	
Animate nom.	Inanimate nom. & acc. Animate acc.	nom. & acc.		nom. & acc.	
moji mí	mé moje	mé	moje	má	moje
tvoji tví	tvé tvoje	tvé	tvoje	tvá	tvoje
jeho	jeho	jeho		jeho	
její	její	její		její	
jeho	jeho	jeho		jeho	
naši	naše	naše		naše	
vaši	vaše	vaše		vaše	
jejich	jejich	jejich		jejich	
svoji sví	svoje své	své	svoje	svá	svoje

1. For masculine inanimate, feminine and neuter - accusative same as nominative.
2. For masculine accusative - animate same as inanimate. See Lesson 46.
3. Note similarity of svůj, můj and tvůj.
4. The forms moji and tvoji are interchangeable with mí and tví.
The forms mé and tvé are interchangeable with moje and tvoje.
The forms má and tvá are interchangeable with moje and tvoje.

To jsou moji přátelé.
 Tam žijou tvoji bratři.
 Jeho sousedé ho hledají.
 Její bratři jsou doma.
 Naši velitelé mají schůzi.
 Vaši vojáci na vás čekají.
 Jejich důstojníci jsou mladí.

To jsou mé dopisy.
 Tvoje papíry jsou v pořádku.
 Jeho nápady jsou dobré.
 Její problémy jsou těžké.
 Naše tanky jsou moderní.
 Vaše stejnokroje jsou praktické.
 Jejich příděly jsou malé.

Moje dávky nestačí.
 Tvoje rady se mu nelíbí.
 Jeho potřeby jsou velké.
 Její síly na to nestačí.
 Naše zbraně jsou přesné.
 Vaše noviny jsou staré.
 Jejich kasárny jsou jednoduché.

Moje hlášení jsou důležitá.
 Tvoje okna jsou špinavá.
 Jeho slova jsou vážná.
 Evropa a její města.
 Československo a jeho města.

Naše děvčata jsou slušná.
 Vaše temata jsou pořád stejná.
 Jejich zaměstnání jsou různá.

On čte mé dopisy.
 Chce vidět tvoje papíry.
 Mám rád jeho nápady.
 Neznám její problémy.
 Ty lodi dopravují naše tanky.
 On se ptá na vaše stejnokroje.
 Nese jejich příděly.

Chce znát moje dávky.
 On nečeká na tvoje rady.
 Ona se stará o jeho potřeby.
 To je moc na její síly.
 Dopravují naše zbraně.
 On hledá vaše noviny.
 Hledáme jejich kasárny.

On dostává moje důležitá hlášení.
 On vidí tvoje okna.
 Nemám rád jeho slova.
 Zná Evropu a její města.
 Vyptávají se na Československo a
 jeho města.
 On nezná naše děvčata.
 Ona nemá ráda vaše temata.
 Ptá se na jejich zaměstnání.

absolvent, -i, m.	- graduate
ambulance, -, f.	- ambulance
důstojnický	- officer, adj.
formalita, -y, f.	- formality
hvězda, -y, f.	- star
komedie, -, f.	- comedy
mlčet	- to be (to keep) silent
mužstvo, n. sing.	- enlisted men
nadporučík, -ci, m.	- 1st lieutenant
náhodou, adv.	- by chance
odborník, -ci, m.	- specialist, expert
poddůstojník, -ci, m.	- noncommissioned officer
podplukovník, -ci, m.	- lieutenant colonel
podporučík, -ci, m.	- 3rd lieutenant
posudek, -dky, m.	- (expert) opinion, judgment
pozor, m.	- attention
překvapovat	- to surprise
rubl, -y, m.	- ruble (Soviet currency)
Rus, -ové, m.	- Russian
Rusko, n.	- Russia
stranou, adv.	- aside
svobodník, -ci, m.	- private 1st class
šťastný	- happy, lucky
úspěch, -y, m.	- success
ústa, n. pl.	- mouth (human)
výrobek, -bky, m.	- product
výsledek, -dky, m.	- result
znalec, -lci, m.	- expert

Phrases and Idioms

Já o to nestojím.	- I'm not interested in it.
Pozor na ústa !	I don't care for it.
Je tady samý voják.	- Watch your words !
	- This place is crowded with soldiers.

Lesson 45

DIALOGUE

Trip from the firing range

Mr. Kadeřábek

Frank Havel

Lieutenant Colonel Tomeš

Place: Milovice firing range. Mr. Kadeřábek and Frank Havel are waiting for military sedan, which is just arriving. Besides the driver, there are also some officers sitting there, two of them. The driver is a young corporal.

Kadeřábek: Hello, gentlemen. I'm Kadeřábek, and this is Mr. Havel.

Tomeš : I'm Lieutenant Colonel Tomeš, and here is Major Petrov. The Major doesn't speak Czech.

Havel : Should I get on a bus? This automobile is a bit too small for us.

Tomeš : Of course not! We're still quite young, and the trip won't be long.

Kadeřábek: When will we be home?

Havel : In an hour if there isn't any fog.

Tomeš : Mr. Havel! I have good news for you.

Havel : What is it?

Tomeš : Our friends are extremely interested in your glass.

Kadeřábek: That's what I call good news. Our factory will produce all the glass for them they'll need.

Havel : And our workers will have work.

Tomeš : That's not quite it. Russia isn't interested in finished glass, they want the patents, and maybe they'll also want Mr. Havel.

Rozmluva

Cesta ze střelnice

Pan Kadeřábek

Franta Havel

Podplukovník Tomeš

Místo: Milovická střelnice. Pan Kadeřábek a Franta Havel čekají na vojenské auto, které právě přijíždí. Mimo šoféra tam sedí nějací dva důstojníci. Šofér je mladý desátník.

Kadeřábek: Dobrý den, pánové. Já jsem Kadeřábek, a tady to je pan Havel.

Tomeš : Já jsem podplukovník Tomeš a tady je pan major Petrov. Pan major nemluví česky.

Havel : Nemám jít na autobus? To auto je pro nás trochu malé.

Tomeš : Ale ne! Jsme ještě dost mladí, a cesta nebude dlouhá.

Kadeřábek: Kdy budu doma?

Havel : Za hodinu, jestli nebude mlha.

Tomeš : Pane Havel! Mám pro vás dobrou zprávu.

Havel : Jakou?

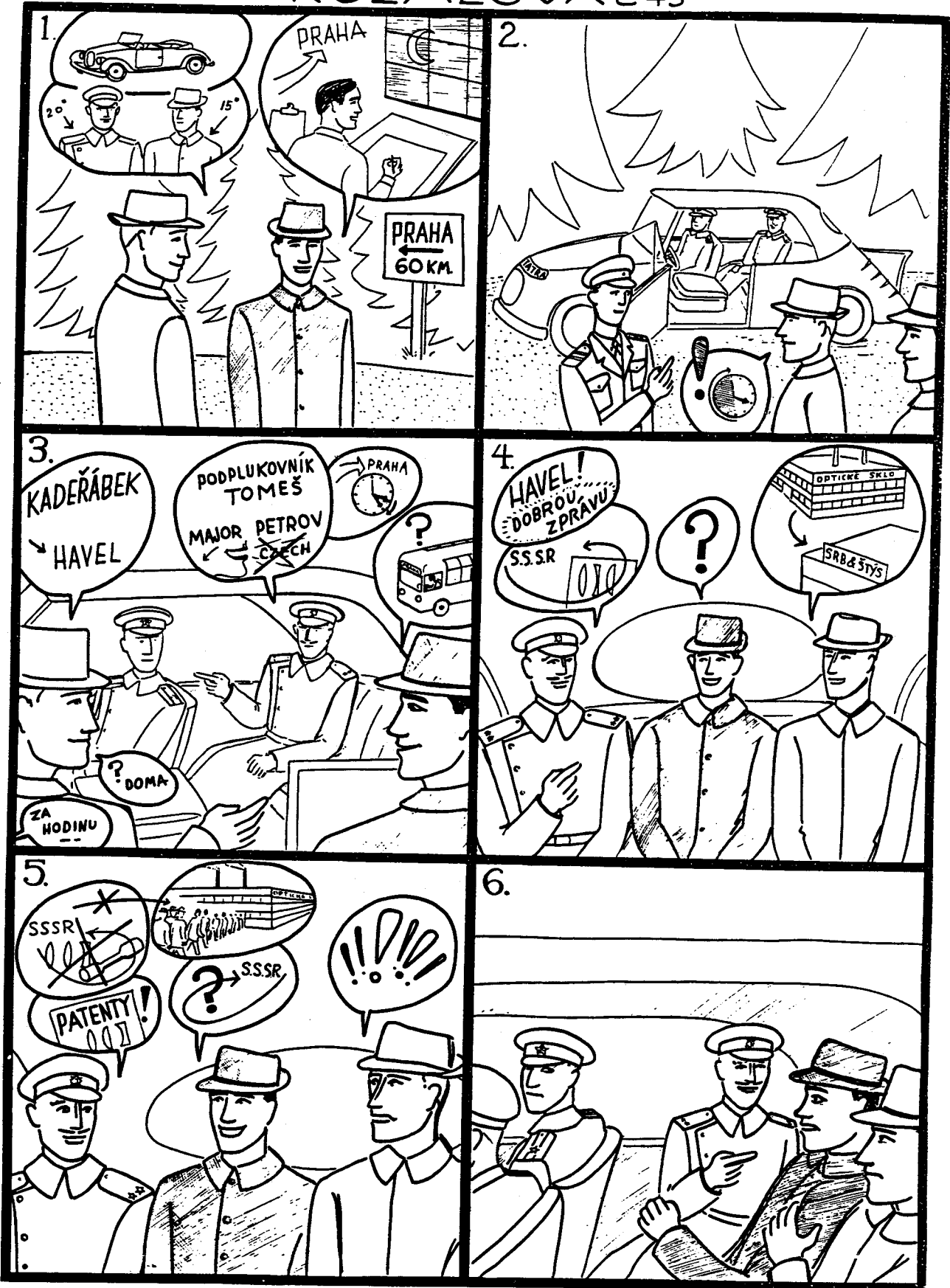
Tomeš : Naši přátelé mají velký zájem o vaše sklo.

Kadeřábek: Tomu říkám dobrá zpráva. Naše továrna pro ně bude vyrábět všechno sklo, které budou potřebovat.

Havel : A naši dělníci budou mít práci.

Tomeš : Ono to tak docela není. Rusko nemá zájem o hotové sklo, chtějí patenty, a možná, že taky budou chtít pana Havla.

ROZMLUVA 45

Někteří naši bývalí studenti nám píší zajímavé dopisy.

Čteme takové zprávy rádi, protože nám často říkají, co pro svou práci potřebují, a my potom víme, co je pro ně, a proto i pro vás, důležité.

Žádný student nemůže znát hned všechno. Člověk se musí učit celý život a jsou věci, které nebude nikdy znát.

Jeden student nám píše, že československá vojenská terminologie (hodnosti, hodnostní odznaky, zbraně a armádní organizace) mu hodně pomáhá.

Jiný, který zase poslouchá celý den zprávy, které hlásí pražské rádio, myslí, že číst české noviny, je moc dobrá věc.

Všude, kde naši studenti teď pracují, jsou nějakí Češi, a proto je jejich práce zajímavá.

Vojáci, kteří se učí česky jenom jeden rok, rozumějí a umějí mluvit tak, že se dovedou vyptávat i na speciální vojenské a politické věci.

My ovšem také doufáme, že to, co se teď učíte, budete moci užívat i jako civilisté.

Každý dobrý obchodník, každá továrna a také civilní úřady mají vždycky zájem o pracovní síly, které znají mimo svou řeč⁺ ještě jednu nebo dvě jiné řeči. Takový člověk může mít někdy dobré místo a vysoký plat.

Vy i my víme, že žádná řeč není lehká. Vy musíte studovat celý den a ještě večer alespoň tři hodiny, když chcete něco umět.

Dnes, kdy končíme druhou knihu, doufáme, že si už spolu rozumíme, a že i naše příští práce bude mít dobré výsledky.

⁺ řeč, pl. - i, f. - talk; language

1. The soldiers you see outside belong to the first and second infantry regiments.
2. Our army officers have stars like American generals.
3. The Russians think that their tanks and fighter planes are as good and fast as ours.
4. Some of our students have their families here and live at home.
5. The dogs you see outside are not mine but hers.
6. Optical instruments are usually expensive because the factories that make them have to buy special glass, and their workers have to be long and well trained specialists.
7. My two cousins and their wives will be here all of next month.
8. Czechoslovak lieutenant-colonels have two stars and colonels three stars. Lieutenants, captains and generals also have stars.
9. Good doctors are often interested only in their work. We know well that some of them almost never (do hardly ever) rest.
10. Civilians seldom understand military life. Some even envy the soldier his hard daily routine. But soldiers also have their worries and work as long hours as the civilians.

VOCABULARY

NOTE: NOUNS

The nominative plural is given with

- a) all masculine animate nouns
- b) feminine nouns ending in a consonant
(kost, láhev)
- c) neuter nouns ending in -e
(pole, kuře)
- d) nouns with irregular plural

VERBS

The infinitive is followed by the first person singular. With verbs of the third class (umět, trpět) also the 3rd person plural (oni umějí, oni trpí) is given.

ABBREVIATIONS

sg.	-	singular	colloq.	-	colloquial
pl.	-	plural	conj.	-	conjunction
m.	-	masculine	indef.	-	indefinite
f.	-	feminine	lit.	-	literary
n.	-	neuter	prep.	-	preposition
abbr.	-	abbreviation	pron.	-	pronunciation
adj.	-	adjective	s.t.	-	something
adv.	-	adverb	s.o.	-	someone
R	-	the word occurs	in Reading		
T	-	" "	in Translation		
GN	-	" "	in Grammar Notes		
HW	-	" "	in Homework		

The pronunciation is given between the slashes: /.../

A

a, conj.	- and	L.33
atd. (a tak dále)	- etc. (and so forth)	
absolvent, -i, m.	- graduate	L.44
agitátor, -ři, m.	- agitator, propagandist	L.39
ambulance, f.	- ambulance	L.44
ani, conj.	- not even	L.24
armáda, f.	- army	L.23
armádní, adj.	- army	L.38
autorota, f.	- motor company	L.38
až, conj.	- when (in the future); up to, till	L.27R L.28,29
budu to mít až napřesrok	- I won't have it until next year	

B

balit něco, balím	- to pack, to wrap s.t.	L.34
bar, m.	- nightclub	L.31
barman, -i, m.	- bartender	L.31
bát se, bojím se	- to be afraid, to fear	L.23
benzínový, adj.	- gasoline	L.38
Berlín, m.	- Berlin	L.42HW
biograf, m.	- movie theater	L.31
blůza, f.	- jacket, blouse	L.43
bohužel, adv.	- unfortunately, unhappily	L.28
bolet	- to hurt, to ache	L.37
bolí mě hlava	- I have a headache	
bolí mě ruka	- my hand hurts	
bolí mě zuby	- I have a toothache	
bota, f.	- shoe	L.43
polovysoké boty	- boots	
brát, беру	- to take	L.23
Kde to berete?	- Where do you get it from?	
Dnes berem.	- Today is our payday.	
brzo or brzy, adv.	- soon, early	L.23
být, jsem	- to be	L.28
budu	- I'll be	
Buďte zdráv!	- Take good care of yourself!	
bývalý, adj.	- former	L.28

C

cena, f.	- price; prize	L.33
cíl, -e, m.	- target, goal	L.42
citrón, m.	- lemon	L.37
civilista, -é or -i, m.	- civilian	L.41
co,	- what	
Co ten psací stůl?	- What about the desk?	L.22
cvičební, adj.	- training	L.39
cvičební (or polní) stejnokroj	- fatigues	
cvičení, n.	- exercise, drill	L.22
vojenské cvičení	- field exercise	L.34
cvičiště, n.	- training field	L.21
cvičit někoho, cvičím	- to train s.o., to practice, to exercise	L.39

Č

časně, adv.	- early	L.28
často, adv.	- often	L.23
čekat na někoho or na něco, čekám	- to wait for s.o. or s.t.	L.24
na mne to ještě čeká	- I still have to go through it; I still have it coming to me	
čepice, f.	- cap	L.43
polní čepice	- garrison cap	
vycházková čepice	- service cap	
čerstvý, adj.	- fresh (pastry, vegetables)	L.40R
Československo, n.	- Czechoslovakia	L.38HW
československý, adj.	- Czechoslovak, Czechoslovakian	L.23
četa, f.	- platoon	L.39
činže, f.	- rent	L.22
číslo, n.	- number, size (of wearing apparel)	L.32
číšník, -ci, m.	- waiter	L.29
vrchní číšník	- head waiter	L.30D
člověk, pl. lidé or lidi, m.	- man; pl. people	L.22
když člověku není dobře	- when one does not feel well	
čtvrtek, -tky, m.	- Thursday	L.33
ve čtvrtek	- on Thursday	
čtyři	- four	L.38

D

dalekohled, m.	- telescope, binoculars	L.42
darebák, -ci, m.	- the no good (so-and-so), scoundrel	L.26
dávka, f.	- ration	L.39
dělat, dělám	- to make; to do	L.26
dělá, jako že je váš přítel	- he is acting as if he were your friend; i.e. he pretends	
dělá, jako že mě neslyší	- he pretends not to hear me	
dělá, jako že tomu rozumí	- he pretends that he understands it	
dělník, -ci, m.	- worker, laborer	L.42
dělo, n.	- gun (artillery)	L.42
dělostřelec, -lci, m.	- artilleryman	L.32
demokracie, f.	- democracy	L.28
demonstrace, f.	- demonstration (political)	L.32
den, pl.dny or dni, m.	- day	L.31
jak je den dlouhý	- all day long	L.21
těžký den	- a rough day	L.31
všední den	- workday, weekday	L.36 GA36
denní, adj.	- daily	L.27
desátník, -ci, m.	- corporal	L.34
distinkce, f., pron.:/dysty-/	- insignia of rank(grade)	L.43
dít se	- to be going on; to be happening	L.34
Co se děje?	- What's going on?	
Nic se neděje.	- Nothing is going on.	
Co se bude dít?	- What'll be going on?	
dívat se na něco, dívám se	- to look at s.t.	L.22
dlouho, adv.	- long, for a long time	L.27
to trvá dlouho	- it takes a long time	
docela, adv.	- entirely, completely, wholly, quite	L.43
dodávat něco někomu, dodávám	- to supply, to deliver s.t. to s.o.	L.37
doktor, -ři, m.	- doctor	L.24
dole, adv.	- downstairs, down (no motion, in or on a lower position)	L.21
dolů, adv.	- down, downstairs (motion to, toward a lower position)	L.22
doma, adv.	- at home	L.41
jen jak budu doma	- the moment I get home	

domáci, adj.	- home	L.22
domáci cvičení	- home exercise	
domáci práce	- home work	
domáci telefon	- house phone (intercom)	L.34
domáci, m.	- landlord	L.22
domáci, f.	- landlady	L.22
domovník, -ci, m.	- janitor (in an apartment house)	L.34
dopravovat něco, dopravuji	- to transport, to deliver s.t.	L.41
dopředu, adv.	- forward, to the front, ahead (motion)	L.22
dost, adv.	- enough	L.21
dost velký	- large enough	
dostávat něco, dostávám	- to receive, to get s.t.	L.41
doufat, doufám	- to hope	L.26
já doufám, že tam budu	- I hope (that) I'll be there	L.26
dovést něco, dovedu	- to know how to do s.t.	L.31
dovolená, f.	- leave (of absence)	
dovolenka, f.	- pass	L.41
dozadu, adv.	- to the rear, back, backward (motion)	L.22
druhý	- second; the other	L.42HW
družstvo, n.	- team; (mil.) squad; cooperative	L.34
dřív or dříve	- before, earlier, previously	L.43
dřív než	- before (time)	L.40R
důkladný, adj.	- thorough	L.24
důležitý, adj.	- important	L.34
důstojnický, adj.	- officer	L.44
důstojník, -ci, m.	- officer	L.21
duše, f.	- soul; innertube	L.36
Na mou duši!	- Really! Honest to God! (lit.:Upon my soul!, exclamation of strong assurance)	
dva, m., dvě, f., dvě, n.	- two	L.38
F		
film, m.	- film	L.32
firma, f.	- firm	L.36
formalita, f.	- formality	L.44
fotbal, m.	- soccer	L.26
fotbalové mužstvo, n.	- football team	L.34

fotograf, -ové, m.	-	photographer	L.27
fotografie, f.	-	photograph	L.27
fotografovat někoho or něco, fotografuji	-	to take picture(s) of s.o. or s.t.	L.27
fronta, f.	-	line, front	L.29

G

garáž, -e, f.	-	garage	L.25T
generál, -ové, m.	-	general (rank)	L.43
guma, f.	-	rubber; eraser; tire	L.38

H

historický, adj.	-	historic	L.42HW
hlásit něco někomu, hlásím	-	to report s.t. to s.o., to announce	L.26
oni hlásí	-	to report (in person)	
hlásit se	-	report	L.39
hlášení, n.	-	main, chief	L.21
hlavní, adj.	-	to watch, guard, look after s.o. or s.t.	L.37
hlídat někoho or něco, hlídám	-	matter (substance), material	L.41
hmota, f.	-	There is shortage of fuel.	
Je nouze o pohonné hmoty.	-	immediately, directly	L.29
hned, adv.	-	a lot, much	L.26
hodně, adv.	-	rank	L.34
hodnost, -i, f.	-	girl	L.34
holka, f.	-	fever	L.37
horečka, f.	-	heat	L.32
horko, n.	-	hot	L.32
horko, adv.	-	it is hot today	
dnes je horko	-	I am hot	
mně je horko	-	hot	L.32
horký, adj.	-	finished, ready, prepared	L.22
hotový, adj.	-	horrible, terrible	L.22
hrozný, adj.	-	playground	L.39GA
hřiště or hříště, pl. -ě, n.	-	star	L.44
hvězda, f.	-		

CH

chtít něco, chci, oni chtějí	- to want s.t.	L.32
kdy chcete	- whenever you want, feel like it	L.33
chvíle, f.	- moment, whole	L.23
každou chvíli	- every once in a while; any time	
chytrý, adj.	- smart, clever	L.40R

I

idiot, -i, m.	- idiot	L.36
informace, f.(pl.or sg.)	- information	L.37
instituce, f.	- institution	L.23

J

jaro, n.	- spring	L.41
Jen jak bude jaro...	- The moment spring comes ...	
jeden, m., jedna, f., jedno, n.	- one	L.37
To je jedno.	- That doesn't matter. It's all the same.	
jediný, adj.	- sole, only	L.33
jednoduchý, adj.	- simple	L.38
jednou, adv.	- once	L.31
jemný, adj.	- fine, delicate	L.41
jestli, conj.	- whether, if	L.28
ještě to!	- that too!	L.21
jídelna, f. jet	- dining room, ^{to drive} mess hall	L.21 L.34
jídlo, n.	- meal, food	L.39
jih, m.	- south	L.21
na jih	- to the south	
jinak, adv.	- otherwise, differently	L.38, 34
jinam, adv.	- elsewhere, (to some other place)	L.22
jinde, adv.	- elsewhere, (in or at some other place)	L.22, 32
jindy, adv.	- some other time	L.27
jistý, adj.	- sure, certain	L.24
již	- see už	
jižní, adj.	- southern, south	L.21
jméno, n.	- name	L.31
jo, colloq.	- yes, yeah	L.27

K

kabát, m.	- coat	L.29
kalhoty, f. pl.	- trousers, pants	L.43
kamarád, -i, m.	- pal, chum	L.24
kapsa, f.	- pocket	L.43
kasárna, n.pl.or kasárny, f.pl.	- barracks	L.38
katastrofa, f.	- catastrophe	L.26R
kategorie, f.	- category	L.43
kilometr, m.	- kilometer	L.38
klobouk, m.	- hat	L.32
klubovní, adj.	- club	L.31
koláč, m.	- (Czech)coffee cake	L.37
kolo, n.	- wheel; bicycle	L.33
komedie, f.	- comedy	L.44
komunista, -é or -i, m.	- communist	L.29GA
komunistický, adj.	- communist, communistic	L.39
končit, končím už to končí	- to finish, to end	L.32
kopat, kopám or kopu	- it is almost over	
koupat se, koupám se	- to dig, to kick	L.41
	- to take a bath,	L.27
chodím se koupat	to bath	
	- I go swimming (to the beach, to the swimming pool)	
koupelna, f.	- bathroom	L.21
krabička, f.	- small box	
krádež, -e, f.	- theft	L.38
krást něco, kradu	- to steal s.t.	L.38
krejčí, m.	- tailor	L.22
který, inter. pronoun	- which	L.32GA
relat. pronoun	- which, who, that	
kuchař, m.	- cook	L.38
kuchyně or kuchyň, -e, f.	- kitchen	L.21
kulomet, m.	- machine gun	L.42

L

láska, f.	- love	L.32
lékař, -i, m.	- physician, (medical) doctor	
letadlo, n.	- airplane	L.36
letecký, adj.	- air force, aviation	L.42
ležet, ležím, oni leží	- to lie (recline)	L.27
líbit se, líbím se		L.23
to se mi líbí	- I like it	
Já se mu líbím.	- He likes me.	

límeč, -ce, m.	- collar	L.43
linka, f.	- line	L.36
lístek, -tky, m.	- ticket; card	L.29
lístek na maso	- meat-ration card	
líto, adv.		L.34
je mi líto	- I am sorry	
loajální, adj.	- loyal	L.39
loď, pl. lodí or lodě, f.	- ship	L.38GA
lůže, f.	- box (in a theater)	L.32
ložnice, f.	- bedroom	L.21

M

major, -ové or -ři, m.	- major	L.43
manévr, m.	- maneuver	L.41
materiál, m.	- material	L.38
mechanik, -ci, m.	- mechanic	L.41
jemný mechanik	- precision mechanic	
měsíc, m.	- moon; month	L.29
město, n.	- town, city	L.21
hlavní město	- capital (city)	
mířič, -i, m.	- gunner (sight setter)	L.42
místní, adj.	- local	L.28
místní národní výbor (abbr.: MNV)	- Local National Committee (the municipal government, city hall)	
místnost, -i, f.	- room	L.24
mít, mám	- to have	L.28
mějte se hezky	- have a good time	
mít, mám	- to be supposed to	L.33
mám tady čekat	- I am supposed to wait here	
mlčet, mlčím, oni mlčí	- to be (to keep) silent	L.33,44
mlha, f.	- fog	L.24
moc or mnoho	- many, much	L.39R
moc věcí	- a lot of things	
moci, mohu, colloq.:můžu	- to be able	L.32
mockrát or mnohokrát	- many times	L.38
děkuju mockrát	- thanks ever so much	
moderní, adj.	- modern; fashionable	L.21
montér, -ři, m.	- repairman, mechanic	L.36
možná, adv.	- maybe	L.22
mrznout, mrznu	- to freeze, to be freezing cold	L.27
muset or musit, musím, oni musí or musejí	- to have to, to be obliged	
musím to mít	- I must have it	
musím domů	- I must go home	

mužstvo, n.sg., collective	- team; enlisted men	L.44
mýlit se, mýlím se	- to be wrong; mistaken	L.34
Jestli se nemýlím ...	- If I'm not mistaken	
N		
nábytek, m.	- furniture	L.22
nadarmo, adv.	- in vain, for nothing	L.28
není to nadarmo	- it isn't futile	
nadporučík, -ci, m.	- first lieutenant	L.44
nádraží, n.	- (railroad or bus) station	L.21GA
náhodou, adv.	- by chance	L.44
nahoru, adv.	- up (motion), upstairs (to a higher place)	L.22
nahoře, adv.	- up, upstairs (no motion, in or on a higher level)	
nálada, f.	- mood, atmosphere	L.31
nalevo, adv.	- at or on the left, to the left	L.32
nápad, m.	- (sudden) idea, thought	L.33
napravo, adv.	- at or on the right, to the right	L.32
naproti, prep.with the dative	- across from, opposite, against	L.24R
naproti němu jde	- coming towards him is (lit.:against him goes)	
naproti, adv.	- I'm going to meet s.o. (who's arriving)	
jdu někomu naproti	- epaul, shoulder strap	L.43
nárameník, m.	- national	L.28
národní, adj.	- next year	L.29
napřesrok, adv.	- hi (a Czech greeting among friends on first name basis, among members of some associations; adults toward children)	L.24,29
nazdar	- danger	L.26
nebezpečí, n.	- Sunday	L.36GA
neděle, f.	- How long? All Sunday.	
Jak dlouho? Celou neděli.	- When? Some other Sunday.	
Kdy? Někteřou jinou neděli.	- Sunday	L.27
nedělní, adj.		

negativ, m.	- negative (in photography)	L.27
nejlepší, adj.	- best	L.26
nervózní, adj.	- nervous	L.21
nést něco, nesu	- to carry, bring s.t.	L.31R,37
než, conj.	- before (time); than	L.29
nic, indef. pronoun	- nothing	L.24,34
Do toho mi nic není.	- That is none of my business.	
To nestojí za nic.	- That is no good; it's not worth a darn	L.39
ničit něco, ničím	- to destroy, to ruin s.t.	L.41
nijak, adv.	- in no way, nohow	L.34
nikam, adv.	- nowhere (motion, not to any place)	L.34
nikde, adv.	- nowhere (location, not in or at any place)	L.34
nikdo, indef. pronoun	- nobody, no one	L.34
nikdy, adv.	- never, at no time	L.34
nit, pl. niti or nitě, f.	- thread	L.38GA
nízký, adj.	- low	L.37HW
noc, f.	- night	L.36
noha, f.	- leg, foot	L.22
nosit, nosím	- to carry, to wear	L.23
nouze, f.	- lack, shortage, want	L.41
Je nouze o benzín (uhlí, jídlo)	- There's shortage of gasoline (coal, food)	
novina, f. or novinka, f.	- (surprising) news	L.31HW,41
noviny, f. pl.	- newspaper	L.37
nový, adj.	- new	L.42
Co je nového?	- What's the news?	
Je něco nového?	- Is there anything new?, Any news?	
Není nic nového.	- There's nothing new. No news.	
nutně, adv.	- urgently	L.36
nůž, pl. nože, m.	- knife	L.37GA

O

o, preposition with accusative		L.23
mám zájem o tu knihu	- I am interested in that book	
prosím o cigaretu	- I am asking for a cigarette	
je nouze o benzín	- there's shortage of gasoline	
oba, m., obě, f., obě, n.	- both	L.38

oblékat se, oblékám se	- to get dressed	L.27
obouvat se, obouvám se	- to put shoes on	L.27
obsazený, adj.	- occupied, busy	L.36
odpovídat, odpovídám	- to answer	L.22R
odpovídám na otázku	- I answer a question	
odstřelovač, -i, m.	- sniper	L.42
odtamtud, adv.	- from that place;	L.24
	from there	
odtud, adv.	- from here	L.33
odvaha, f.	- courage	L.32
odvod, m.	- draft (mil.)	L.23
jdu k odvodu	- I am going to the	
	draft board	
odznak, m.	- badge, button, pin	L.43
hodnostní odznak	- insignia of grade	
okresní, adj.	- district, county	L.28
okresní národní výbor	- County National	
(abbr.: ONV)	Committee	
	(county public	
	administration office,	
	County Board)	
opasek, -sky, m.	- belt	L.43
oposice or opozice, f.	- opposition	L.26
optický, adj.	- optical	L.31
organizace, f.	- organization	L.24
otevřený, adj.	- open	L.43
ovoce, n.sg. (collective)	- fruit	L.37
odborník, -ci, m.	- specialist, expert	L.44
odkud, interrog. adv.	- from where	L.37
odpočívát, odpočívám	- to rest	L.27

P

palubní, adj.	- deck, instrument panel	L.36
park, m.	- park	L.33
Paříž, f.	- Paris	L.42HW
pánbůh, (with religious	- Lord God, the Lord	L.36
reverence: Pánbůh		
or Pán Bůh)		
propánaboha!	- For God's sake!	
(or pro pánaboha		
or pro pána boha)		
zaplaťpánbůh	- thank God	L.24
or zaplaťpánbůh		
or zaplaťPánbůh		
pátek, -tky m.	- Friday	L.33
v pátek	- on Friday	

patent, m.	- patent	L.42
péci, peču	- to bake, to roast	L.29
pečený, adj.	- baked, roasted	L.29
pekař, -i, m.	- baker	L.31
peníze, m.pl.	- money	L.42
pěší, adj. (old terminology)	- infantry	L.34
see motostřelecký		
pěšky, adv.	- by foot, on foot	L.41
chodím pěšky	- I walk, I make the trip by foot	
píseň, pl. písně, f.	- song	L.26
pivo, n.	- beer	L.29
malé pivo	- a small glass of beer	
plánovat něco, plánuji	- to plan s.t.	L.34
plat, m.	- pay, salary	L.31
platit něco, platím	- to pay s.t.	L.22
plátno, n.	- linen (material); screen (in theater)	L.32
pluk, m.	- regiment	L.34
poddůstojník, -ci, m.	- noncommissioned officer	L.44
podobně, adv.	- similarly, likewise	L.24, 39R
a podobně	- and the like	
podplukovník, -ci, m.	- lieutenant colonel	L.44
podporučík, -ci, m.	- 3rd lieutenant (junior lieutenant)	L.44
podpraporčík, -ci, m.	- master sergeant or first sergeant	L.43
pohled, m.	- view	L.33
pochod, m.	- march	L.41
pochodovat, pochoduji	- to march	L.41
pokladník, -ci, m.	- cashier, treasurer	L.31
pokoj, m.	- room	L.21
obývací pokoj	- living room	
poledne, n.	- noon	L.25, 26T
v poledne	- at noon	
politicky, adv.	- politically	L.24
politický, adj.	- political	L.39
polní, adj.	- field	L.43
pomalů, adv.	- slowly	L.27
pomeranč, m.	- orange	L.37
poněvadž, conj.	- because	L.33
porucha, f.	- disturbance, technical trouble	L.36
pořádek, m.	- order (state of tidiness)	L.22
dělám pořádek	- I am tidying up	
to je v nepořádku	- it is in disorder	
to je v pořádku	- that is O.K., in order	

posádka, f.	- garrison	L.34
posádkový, adj.	- garrison	L.34
poslední, adj.	- last, latest	L.31
postel, -e, f.	- bed	L.22
posudek, -dky, m.	- (expert) opinion, judgment	L.44
potom, adv.	- then	L.24R
potom teprve	- only then	
potřeba, f.	- need	L.29
potřeba, adv.	- need	
není potřeba	- that's not necessary	
polévka, f. or polívka	- soup	L.29
pondělí, n.	- Monday	L.36GA
v pondělí	- on Monday	
používat něčeho or (colloq.)	- to use, to employ s.t.	L.42
něco, používám		
povídat, povídám	- to talk	L.26
povídat něco někomu	- to tell (to say) s.t. to s.o.	
povolení, n.	- permission, permit	L.28
pozdě, adv.	- late	L.23
pozítří, adv.	- day after tomorrow	L.28
pozor, m.	- attention	L.44
pozorovatel, -é, m.	- observer	L.42
pracovní, adj.	- work, working	L.39
prach, m.	- dust	L.22
pramen, m.	- source; fountain; spring	L.37
prapor, m.	- banner, standard; battalion	L.33
pravidelný, adj.	- regular	L.39
pravý, adj.	- right (opposite to left); genuine	L.39
pražský, adj.	- Prague	L.31
problém, m.	- problem	L.37
prodej, m.	- sale	L.38
na prodej	- for sale	
prodělávat něco, prodělávám	- to go through s.t.;	L.38
	to operate in the red	
prodělává základní vojenský výcvik	- he is going through basic military training	
prohlídka, f.	- inspection; (medical) examination, checkup	L.24
prominout, prominu	- to excuse	L.23
promiňte!	- excuse me!	L.32
propaganda, f.	- propaganda	
prosba, f.	- request	L.29
mám na vás prosbu	- I want to ask a favor of you	

protiletadlový, adj.	- anti-aircraft	L.42
protitankový, adj.	- anti-tank	L.42
prst, m.	- finger	L.41
pršet, prší (3rd person sg.)	- to rain	L.24
průměrně, adv.	- on the average	L.38
první, ordinal numeral	- first	L.42
prý, adv.	- they say, I hear, people say, I heard	L.41
předseda, -ové, m.	- chairman	L.29GA
přední, adj.	- front, frontal, leading	L.21
překvapení, n.	- surprise	L.42
překvapovat někoho, překvapuji	- to surprise s.o.	L.44
přesně, adv.	- exactly, precisely; on time	L.32
přesný, adj.	- exact, precise, accurate	L.32
přestávka, f.	- intermission, pause, break, recess	L.32
přesto	- in spite of that; anyway	L.22R
přezdívka, f.	- nickname	L.31
příděl, m.	- ration	L.39
přijíždět, přijíždím	- to come, to arrive (driving)	L.45
přilba or přilba, f.	- helmet	L.43
příležitost, -i, f.	- occasion, opportunity	L.37
připomínat něco někomu, připomínám	- to remind, to remind s.o. of s.t.	L.43
přístroj, m.	- apparatus, instrument	L.36
palubní přístroje (pl.)	- flight and engine instruments	
příští, adj.	- next, future, coming	L.26
příznivý, adj.	- favorable	L.43
psací, adj.	- writing	L.22
psací stroj, m.	- typewriter	
psací stůl, m.	- desk, writing table	
půjčovat někomu něco, půjčuji	- to lend, to loan s.t. to s.o.	
půjčovat si, půjčuji si	- to borrow	L.23
puška, f.	- rifle	L.42

R

rada, f.	- advice, counsel	L.38
radiová stanice, f.	- radio station	L.33
rámus, m.	- (awful) noise	L.22
registrace, f.	- registration	L.24
rok, m.	- year	L.24
rota, f.	- company (mil.)	L.38
rotný, pl rotní, m.	- sergeant first class	L.38
rubl, m.	- ruble (Soviet currency)	L.44
rudý, adj.	- dark red; red (polit.)	L.23
ruka, pl. ruce, f.	- hand; arm	L.26
Rus, -ové, m.	- Russian	L.44
Rusko, n.	- Russia	L.44
ruský, adj.	- Russian	L.32
rušit někoho or něco, ruším	- to disturb s.o. or s.t., to jam	L.33
ta budova ruší výhled	- that building obstructs the view	
rutina, pron.:/-ty-/	- routine	L.27
různý, adj.	- various	L.40R
ryba, f.	- fish	L.29
rychle, adv.	- fast	L.31
rychlost, -i, f.	- speed, velocity	L.36

Ř

řada, f.	- row	L.32
řeč, -i, f.	- talk; speech; language	L.45
říkat něco někomu, říkám	- to say, to tell s.t. to s.o.	L.32
řízek, pl. řízky, m.	- (veal) cutlet	L.37
telecí řízek	- Wiener schnitzel	

S

samozřejmě, adv.	- of course; you bet; that goes without saying	L.42R
samozřejmý, adj.	- self-evident	L.42R
sběrna, f.	- collecting point	L.38
sestřenice, f.	- cousin (female)	L.24
sever, m.	- north	L.21
na sever	- to the north	
severní, adj.	- northern, north	L.21
sezóna, f.	- season	L.26

schnout, schnu	- to dry (to become dry)	L.27
schůze, f.	- meeting	L.26
síla, f.	- strength, power, force	L.41
pracovní síla	- manpower	
sklo, n.	- glass (material)	L.31
skříň, pl. skříně, f.	- wardrobe (movable cabinet), closet	L.22
slábnout, slábnu	- to get weak	L.26
slečna, f.	- Miss	L.26
slibovat někomu něco, slibuji	- to promise s.t. to s.o.	L.42
slovo, n.	- word	L.26
sluchátko, n.	- (telephone) receiver	L.26
služba, f.	- service	L.39
slyšet, slyším	- to hear	L.31
Je mě dobře slyšet?	- Do you hear me well?	
směna, f.	- shift	L.42
smět, smím, oni smějí	- to be allowed (may)	L.33
tady nesmíte kouřit	- you are not allowed to smoke here	
snídat, snídám	- to have breakfast	L.27
snídaně, f.	- breakfast	L.23
sobota, f.	- Saturday	L.36GA
Kdy? Příští sobotu.	- When? Next Saturday.	
soused, -é or -i, m.	- neighbor	L.22R
sovětský, adj.	- Soviet	L.37
speciální, adj.	- special	L.31
spolehlivý, adj.	- reliable	L.24
spravovat, spravuji	- to repair, mend	L.27
stále, adv.	- constantly, permanently, all the time, continuously	L.28
starat se o někoho or o něco, starám se	- to take care of s.o. or s.t.	L.37
stárnout, stárnu	- to get old, to age	L.26
starost, -i, f.	- worry, care	L.36
každý má nějakou starost	- everyone has s.t. to worry about; everyone has his own troubles	
stát, m.	- state (territorial & political unit)	L.40HW
Spojené státy (pl.)	- United States	
stejně, adv.	- in the same way, manner, or fashion, equally; anyway	L.22
stejnokroj, m.	- uniform	L.39
cvičební stejnokroj	- fatigues	
výcházkový stejnokroj	- class A uniform	
stejný, adj.	- same, of the same quality etc., equal	L.29
je to pořád stejné	- it is always the same	

stěžovat si na někoho, stěžuji	- to complain about s.o.	L.39
stíhačka, f.	- fighter plane	L.36
strana, f.	- side; page; party (polit.)	L.21
stranou, adv.	- aside	L.44
středa, f.	- Wednesday	L.33, 36GA
Kdy? Ve středu, tuhle středu.	- When? On Wednesday, this Wednesday.	
střelec, -lci, m.	- marksman; rifleman; gunner, machine gunner (according to the weapon)	L.42
střelnice, f.	- target range, firing range	L.21 L.41
střílet, střílím, oni střílejí	- to shoot	L.21
sval, m.	- muscle	L.40
svátek, -tky, m.	- patron saint's day; name day; holiday	L.33
svaz, m.	- union; association	L.39
Sovětský svaz	- Soviet Union	
svlékat se, svlékám se	- to undress	L.27
svobodník, -ci, m.	- private 1st class	L.44

Š

šéf, -ové, m.	- boss, chief	L.37
šofér, -ři, m.	- chauffeur	L.45
školený, adj.	- schooled, trained	L.39
špatně, adv.	- badly, poorly; wrong; no good	L.24
špatně vidím	- my eyesight is bad	
špeh, -ové, m.	- spy, informer	L.39
šťastný, adj.	- happy, lucky	L.34, HW 44
štěstí, n.	- good luck, fortune	L.24
naštěstí or na štěstí	- fortunately	

T

tajemství, n.	- secret	L.36
tajit něco, tajím	- to keep (something) secret	L.42
tank, m.	- tank	L.22
teď, adv.	- now	L.24
teď někdy	- one of these days; about this time; sometime about now	
zrovna teď	- just now	

telecí, adj.	- veal	L.40
telefon, m.	- telephone	
telefonista, -é or -i, m.	- telephone operator (male)	L.36
telefonistka, f.	- telephone operator (female)	L.36
telefonovat někomu, telefonuji-	to phone s.o.	L.29
telegrafní, adj.	- telegraph	L.33
telegrafovat někomu, telegrafuji-	to telegraph, wire, cable s.o.	
telegram, m.	- telegram	L.37
tělo, -a, n.	- body	L.23
téma or thema, n., pl. témata or themata	- theme, topic	L.24, 39GA
teplý, adj.	- warm	L.21
teprv or teprve, adv.	- only (of time)	L.36
terminologie, f.	- terminology	L.42
těšit se na něco, těším se	- to look forward to s.t.	L.24
těžko, adv.	- with difficulties	L.38
thema, n.	- see téma	
tisknout, tisknu	- to press; to print	L.26
tiše, adv.	- silently, quietly; in a low tone	L.37
tma, f.	- darkness	L.29
tolik	- that much, as much	L.23
továrna, f.	- factory, plant	L.23
trochu or trošku, adv.	- a little, some, a bit	L.23
trpět, trpím, oni trpí	- to suffer, to tolerate	L.28
trubka, f.	- bugle; pipe (of small diameter)	L.39
trvat, trvá (3rd sg.)	- to last, to take time	L.27
to trvá dlouho	- it takes a lot of time; it has been going on a long time	
tři	- three	L.38
tu, adv.	- here	L.32
týden, pl. týdny, m.	- week	L.37HW
ještě jeden týden	- one week more	
za tři týdny	- in three weeks	L.38
typ, m.	- type	L.37
U		
účet, pl. účty, m.	- bill, account	L.37
uhlí, n.	- coal	L.41
ukazovat něco někomu, ukazují	- to show, to point (out) s.t. to s.o.	L.32
umět, umím, oni umějí	- to know how	L.31
umývadlo or umývadlo, n.	- washbasin	L.22

úřad, m. pracovní úřad	- office, board, authority L.41 - Board of labor, Employment office
úspěch, m.	- success L.44
ústa, n.pl. pozor na ústa!	- mouth (human) L.44 - watch your words!
ústředna, f. ústředna má poruchu	- switchboard L.36 - the switchboard developed technical trouble
utrácet, utracím	- to spend L.33
úterý, n. v úterý	- Tuesday L.33 - on Tuesday
uváděč or uvaděč, -i, m.	- usher L.32
už, or lit.style již, adv. už to končí	- already L.32 - it is almost over
V	
vana, f.	- bathtub L.22
vážně, adv. to nemyslíte vážně	- seriously, gravely L.36 - you are not serious; you don't mean that
vážný, adj. vdávat se, vdávám se	- serious L.26 - to bet married L.36 (to take a husband)
večeřet, večeřím	- to have dinner L.29R (evening meal), supper
večerka, f.	- taps L.39
vědět, vím, oni vědí jak víte	- to know
vepřová, f.	- as you know L.36HW
Veřejná bezpečnost (VB)	- pork; pork roast L.29
věřit někomu, věřím	- Public Security L.26
vést, vedu jak se vám vede? vede se jim dobře	- to believe, to trust s.o. L.23 - to lead, guide L.29 - how are you? - they are doing fine
většina, f. většinou, adv.	- majority L.39 - mostly, for the most part L.39
věž, -e, f.	- tower, spire, turret L.38
vchod, m.	- entrance L.22
Vídeň, f.	- Vienna L.42HW
vidět, vidím, oni vidí někoho or něco je vidět	- to see L.31 - s.o. or s.t. can be seen
vitamín or vitamin/-mín/,m.	- vitamin L.37
vláda, f.	- government L.39

vlastně, adv.	- as a matter of fact, actually	L.39
voják, -ci, m. je tady samý voják	- soldier	L.44
vojenský, adj.	- this place is crowded with soldiers	
vojna, f.	- military	L.21
	- military service (or life)	L.41
vojsko, n. sg.	- military forces, troops	L.33
spojovací vojsko	- signal corps	
vpředu, adv.	- in the front	L.21
vracet, vracím	- to return, to give back	L.23
vracet se, vracím se	- to return, to go, come to drive back	L.23
vstávat, vstávám	- to rise, to get up	L.23
všude, adv.	- everywhere	L.22
vůbec, adv. vůbec ne	- (not) at all, in general	L.27
výbor, m.	- not at all	
výborně, adv.	- committee	L.28
vybraný, adj.	- excellently	L.26
výcvik, m.	- selected; choice	L.42
východní, adj.	- training	L.38
výchova, f.	- eastern, east	L.21
výkon, m.	- education	L.39
vypadat jako, vypadám	- performance, output	L.36
jak to dnes vypadá	- to look like	L.29
on vypadá dobře	- the way things look now	
vyptávat se na něco, vyptávám	- he looks well	
	- to ask (thorough) questions about s.t.	L.24
výrobek, -bky, m.	- product	L.44
výsledek, -dky, m.	- result	L.44
vysoko, adv.	- high	L.32
vzadu, adv.	- in the back	L.21
vzdělávat někoho, vzdělávám	- to educate s.o.	L.39

Z

začínat, začínám	- to start, to begin	L.31R
oni teprve začínají	- they are only beginning	
zadarmo, adv.	- free of charge, for free	L.33
zadní, adj.	- rear, back	L.21
záchod, m.	- toilet, lavatory	L.21
zájem, -jmy, m.	- interest	L.23
o to nemám zájem	- I am not interested in this thing (matter)	

zajímavý, adj.	- interesting, of interest	L.37
základní, adj.	- basic, fundamental	L.38
záložník, -ci, m.	- reservist	L.34
zaměřovač, m.	- sights	L.42
optický zaměřovač	- telescopic sights	
zaměstnání, n.	- occupation	L.31
západní, adj.	- western, west	L.21
zase or zas, adv.	- again	L.22R
zatím, adv.	- in the meantime, for the time being, meanwhile	L.28
zatracený, adj.	- damned, darned	L.43
závidět někomu, závidím	- to envy s.o.	L.24
zbraň, -ně, f.	- weapon	L.41
zbytečně, adv.	- in vain, unnecessarily	L.23
zdát se		
to se zdá být ...	- it seems to be	L.34
zdraví, n.	- health	L.31
na vaše zdraví! or na zdraví	- to your health!	
zdravý, adj.	- healthy, in good health	L.22
zdvořile, adv.	- politely	L.34
zimní, adj.	- winter	L.28
zítra, adv.	- tomorrow	L.24
zkoušet, zkouším, oni zkoušejí	- to examine, to try, to test, to rehearse	L.24
zlobit někoho, zlobím	- to tease s.o., to make s.o. angry, mad	L.27
zlobit se, zlobím se	- to be angry	L.27
zlý, adj.	- bad, mean	L.22
změněný, adj.	- changed	L.43
znalec, -lci, m.	- expert	L.44
známá, pl.-é, f.	- an acquaintance (female)	L.28
znamenitě, adv.	- excellently	L.26R
známý, pl. -í, m.	- an acquaintance (male)	L.28
znát někoho nebo něco, znám	- to know s.o. or s.t.	L.31
zouvat se, zouvám se	- to take off one's shoes	L.27
zpátky, adv.	- back(ward),(to,toward the rear)	L.41
zpráva, f.	- report; announcement; news	L.26
zpravodajec, -jci, m.	- intelligence man	L.42
zvědavý, adj.	- curious	L.42
zvonit, zvoním	- to ring	L.26

Ž

žádat někoho o něco, žádám	- to ask s.o. for s.t., to apply for s.t.	L.29
žádný, pronoun	- no, no one, none	L.34
žádost, f.	- application; request	L.29
železo, n.	- iron	L.38
ženit se, žením se	- to get married (to take a wife)	L.41
budu se ženit	- I'll get married (take a wife)	
žít, žiju	- to live	L.21